

TÝNECKÉ LISTY

Měsíčník obce Velký Týnec • XXXVI. ročník • Číslo 9/2026 • Cena 20,- Kč

VELKÝ
TÝNEC

5
Ohlédnutí za prací v sociální komisi

8-9
**Expedice mikroregionu Království
do obcí MAS Jablunkovsko**

13 - 14
Skautský a příměstské tábory 2026

19 + Letem školním světem
**Nový školní rok
v mateřské a základní škole**

Přesahy
55 minut s Ivanou Leidlovou na zámku Liteň

EDITORIAL

Milé čtenářky, milí čtenáři, vítám vás u zářijového vydání Týneckých listů. S příchodem nového měsíce se otevírá nejen nadcházející podzimní sezóna, ale především nový školní rok. V životě našich školních i předškolních zařízení nás čeká řada podstatných změn a novinek, které stojí za pozornost.

V tomto čísle vám doporučuji k přečtení *Letem školním světem* a slovo pana ředitele, stejně jako zprávy ze života naší mateřské školy. V ní vstupují do nového školního roku s pestrým vzdělávacím programem „Se skřítkem si chceme hrát, nové věci poznávat“ pod vedením skřítky Duháčka. Důležitou zprávou pro veřejnost je rovněž plánované postupné sloučení mateřské školy se základní školou v jeden právní subjekt – Základní a mateřskou školu Milady Petřkové. Vedle těchto vnitřních proměn udělala škola významný krok i směrem ke komunikaci s veřejností: nově zřídila své oficiální profily na sociálních sítích Facebook a Instagram, kde můžete sledovat aktuální dění i fotografické reportáže.

Léto bylo v naší obci plné aktivity, což dokládají ohlédnutí za letními tábory. Například za premiérovým Hasičským příměstským táborem pořádaným SDH Velký Týnec ve spolupráci s RC Čmelada a SRPŠ, nebo tradičním táborem skautského oddílu Poutníci z Čechovic v prostředí u Hrubé Vody.

Září však zdaleka nezůstává pozadu a přináší pestrou nabídku kulturních a společenských akcí. Již v sobotu 12. září se děti i rodiče mohou těšit na oblíbenou *Pohádkovou cestu k zámku*, jejíž výtežek podpoří Mobilní hospic Nejste sami. Následující den, v neděli 13. září, proběhne tradiční *Čechovické hody* s bohatým kulturním i gastronomickým programem. Ve Vsisku sídlící společnost Daimler Truck ČR zve spoluobčany na *Den otevřených dveří* v neděli 20. září, spojený s prohlídkou prostor i ukázkou vozidel. Klub seniorů zase pořádá v pondělí 21. září *poznávací zájezd*, jehož cílem bude klášter Rosa Coeli, jaderná elektrárna Dukovany a plavba po Dalešické přehradě. Na závěr můžete zalistovat v *Přesazích* a zde si například přečíst v rozhovoru s Ivanou Leidlovou o tom, jak se z úspěšné bankéřky stala zachránkyně historického odkazu a pořadatelka významného kulturního festivalu. Paní Leidlová v něm přibližuje nejen pohnutý osud světoznámé operní pěvkyně Jarmily Novotné a její rodiny, ale i to, kolik energie, osobního nasazení a lásky vyžaduje obnova zchátralého zámku v Litni.

Přeji vám všem klidný zářijový čas, úspěšný start do nového školního roku a příjemné čtení.

Vendula Vránová

Foto na titulní straně
Nové hřiště ve Vsisku
Foto: Miroslav Zdráhal

GDPR - „Tímto upozorňujeme čtenáře, že na akcích pořádaných obcí mohou být pořizovány fotografie. Mělo by se tak dít vždy zřetelně označenou osobou. Fotografie slouží jedinému účelu - jako materiál ke zveřejnění, zda daná konkrétní fotografie bude či nebude použita k prezentaci v obecním periodiku, zejména s přihlédnutím k její vypovídací schopnosti ve vztahu k akci, jež byla obcí pořádána. Fotografie takto nepoužité jsou následně skartovány. Pakliže si jako účastník takto dokumentované akce kdokoli z vás nepřeje být objektem fotografování a následného zveřejnění v obecním periodiku, sdělte toto prosím nejlépe osobě fotografa nebo případně zavčas na podatelnu obecního úřadu.“

ZÁŘIJOVÝ ÚVODNÍK

Velevážené čtenářky, vážení čtenáři, usedám k psaní tohoto úvodníku a ještě ve mně doznívá zážitek ze zahájení školního roku v týnecké škole. Mohly bychom ho nazvat „Hurá na palubu“. Škola jako loď, která vyplouvá na desetíměsíční plavbu za dobrodružstvím a poznáním. Rodiče prvňáčků stojí na přistavním molu a jejich děti se chystají odplout za první rovnoběžku dospívání. Strávil jsem na školských vlnách čtyřicet šest let v různých pozicích, a tak přemýšlím, co těm plavčíkům dát s sebou na cestu. Chtěl bych, aby to bylo něco, co má trvalou hodnotu. Napadá mne radost. Je však mnoho radostí. Tak která je ta pravá? Která se jim vydrží houpat na krku jako drahokam po celý život nezměnná. Radost z úspěchu to není. To je kyvadlo, které se snadno přehoupne do zklamání. Jediná pravá radost je radost z práce. Z tvorby. Nemusí mít vždy materiální podobu. Vzpomínáte na pocit, když se vám podařilo usmířit dva rozva-

děné spolužáky nebo rozveselit smutného kamaráda či kamarádku a vrátit jim chuť do života? I vykonávání obyčejných povinností může být plné radosti, pokud k nim přistoupíte tvořivě. Když si tuto dovednost osvojíte ve škole, bude vás věrně provázet po celý život. Pak se budete do každé práce těšit, i když tam na vás budou čekat různé zkoušky v podobě písemek, inspektorů, kontrolorů a kdoví čeho ještě. Má to samozřejmě svá drobná úskalí. Nedávno jsem šel kolem jednoho souseda, který seděl posmutněle na lavičce před domem. I zptal jsem se ho: „Co je?“ „Ale stojí to za houbu. Zítra musím do práce!“ odpověděl. „Na tom nic není. Do práce se přece člověk těší!“ řekl jsem, chtěje ho povzbudit. Propadl v nezadržitelný záchvat smíchu a zalýkaje se vykřikoval. „Taková blbost! Taková blbost! To jsem ještě neslyšel!“ Jak rozhazoval rukama, tak spadl z lavičky a rozlil si pivo. Týden mi pak neodpověděl na pozdrav. Nebo

když se v pondělí přiznau celý radostný na úřad, tak po mně někteří mračouni házejí kalamářem a zacpávají si uši klovými rukávy. Za pár minut je to však přejde a jsou pak jedlí celý den. Další věc, kterou bych dal těm malým námořníkům na cestu, je truhlice na dobré vzpomínky. Plňte ji a uchovávejte jako poklad. Až vám někdy v životě nebude volno, tak si jí budete moci otevřít a potěšit se. Nebo v dobré společnosti pobavit pár přátel. Špatné zkušenosti a vzpomínky neschowávejte. Zmačkejte je a hodte pod lodní kotel. Ať shoří.

Velevážené čtenářky, vážení čtenáři, nějak jsem se tou školní plavbou nechal unést. Zkuste to také a podělte se s námi o své školní zážitky. Rádi je v našich listech uveřejníme. Krásné září, modré švestky a trochu toho deště vám přeje

Stanislav Denk

Poděkování dosluhující redakční radě Týneckých listů

S koncem volebního období 2022-2026 pomaličku končí i čtyřletá práce redakce Týneckých listů. V jaké sestavě pracovala? Šéfredaktorský post zaujímala paní Vendula Vránová, výkonnými redaktory byli paní Vladimíra Hacsiková a pánové Stanislav Denk a Petr Hanuška. O sazbu se skvěle staral pan Pavel Peňaška. Dovolím si na dálku poslat několik poděkování.

Paní šéfredaktorka Vendula Vránová měla na starost především vstupní editoria a materiály, které se vztahovaly k připomenutí zvyků, jež provázely, resp. provázejí venkovského člověka v jeho každodenním životě. Byly to důležité střípky, jež vytvářely mozaiku obrazů, na které bychom neměli zapominat. Profesně měla také blízko k psaní o archeologických objevech, které odkrývaly hodně vzdálenou lidskou minulost.

Paní redaktorka Vladimíra Hacsiková se ujala stránek věnovaných dětem. Myslela tak na „čtenářskou výchovu“ našich klientů od těch úplně nejmenších až po dospělejší luštitelé křížovek či jiných záhadných úkolů. Nabízela také ukázky krátkých próz či pohádek. Určitý čas přinášela rozhovory se zajímavými týneckými občany. Sem tam pozvala čtenáře i na rodinný výlet.

Pan redaktor Stanislav Denk měl kromě řádek o práci na obci, a to především na čechovickém poli, na starosti psaní úvodníků. Musím se přiznat, že jsem se na každý jeho řádek upřímně těšil. Nezapřel přitom rodokmen vesnického filosofa, přírodopysce či básníka, což

posouvalo jeho příspěvky na vyšší duchovní úroveň. A i když každý měsíc hlásil, že končí, protože mu dochází inspirace, vždycky se vytáhnul se zajímavým originálním kouskem! A kromě výše uvedeného „šéfoval“ i rubrice O fotku měsíce.

Sazbu měl na starosti pan Pavel Peňaška. Jemu bych chtěl poděkovat za úžasně invenční práci, která povyšovala náš měsíčník na respektované periodikum, za které se naše obec nemusela v porovnání s jinými obcemi a městskými zpravodaji stydět. Ba naopak.

Reflexe odborné publicistické veřejnosti, která se vydávání časopisů a magazínů věnuje profesionálně, to jen potvrzovala. Zesnulý skvělý literární historik a kritik Jiří Opelík zařadil v jednom ročníku Týnecké listy i do soutěže Lidových novin o knihu roku. Bylo to i tvou zásluhou, Pavle!

O své koordinátorské, korektorské a žurnalistické práci se rozepisovat nebudu. Hodnocení nechám na vás, na čtenáři. Mám na svědomí rozšíření Týneck-

ých listů o rubriky Za plotem či Letem školním světem, resp. o přílohu Přesahy. I toto hodnocení, zda to za ty peníze stálo, nechám také na vás.

Po říjnových volbách nové zastupitel-

stvo obce jmenuje novou redakční radu, samozřejmě pokud se rozhodne i nadále Týnecké listy vydávat. Ta společně se zastupiteli rozhodne o obsahu Týneckých listů pro období 2026-2030. Jsem coby hypotetický externí přispěvatel či věrný čtenář upřímně zvědav, jaký nový „drajv“ čerstvý redakční vítr přinese.

Petr Hanuška
Autor je redaktor TL

Vendula Vránová,
šéfredaktorka

Petr Hanuška,
redaktor

Stanislav Denk,
redaktor

Vladimíra Hacsiková,
redaktorka

Pavel Peňaška,
grafik

TÝNECKÉ LISTY - Periodický tisk územního samosprávného celku - měsíčník Obce Velký Týnec.

Vydává Obec Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, IČO 00299669. Ev. číslo MK ČR: E 12522. Ročník XXXVI, číslo 9. Vyšlo 7. září 2026. Cena výtisku 20,- Kč. Adresa redakce: Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, e-mail: velkytytnec@velkytytnec.cz. Šéfredaktorka Mgr. Vendula Vránová Ph.D.

Redakční rada: PhDr. Petr Hanuška Ph.D., e-mail: starosta@velkytytnec.cz, Mgr. Stanislav Denk, e-mail: mistostarosta@velkytytnec.cz.

Grafická úprava: Pavel Peňaška, e-mail: penaska.pavel@centrum.cz. Tisk: PROFITISK, Chválkovická 5, 779 00, Olomouc.

Poznámka redakce: Uveřejněné příspěvky nemusejí být totožné se stanoviskem redakce.

Kalendárium

7. srpna
Týnecké letní kino 3
 - zámecká zahrada - 20:00 hodin

16. srpna
Týnecké hody
 - Církev římskokatolická VT - kostel Nanebevzetí Panny Marie - 10:30 hodin

18. - 20. srpna
Expedice Království na Jablunkovsko

21. srpna
Týnecké letní kino 4
 - zámecká zahrada - 20:00 hodin

28. srpna
České hity živě
 - Obec VT + Slovácké divadlo Uherské Hradiště - zámecká zahrada - 20:00 hodin

Počasí

Tropický začátek měsíce byl velmi nepřijemný, ve druhé polovině měsíce konečně přišel alespoň nějaký déšť. Upřímně řečeno - nic moc, ale alespoň něco. Ještě že noci byly chladnější a bylo možno tak při otevřených oknech spát.

První dekáda. Noc: 21, 17, 17, 20, 26, 18, 20, 16, 12, 14. Den: 35, 24, 36, 37,

37, 32, 28, 27, 30, 34. Druhá dekáda. Noc: 20, 11, 12, 11, 12, 15, 15, 14, 15, 18. Den: 29, 24, 26, 31, 32, 34, 27, 21, 26, 30. Třetí dekáda. Noc: 18, 16, 9, 9, 15, 14, 14, 14, 15, 12, 16. Den: 27, 23, 23, 24, 19, 22, 28, 30, 26, 28, 27.

Připravil Petr Hanuška

Fotodrobnosti

© Petr Hanuška

I takto se dá uložit plastový odpad - meliorační příkop u komunikace z Čechovic do Velké Bystřice

Vsisko se brzy pochlubí krásným hřištěm

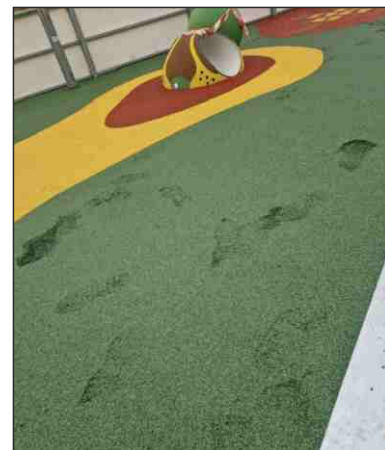
Ve Vsisku se rodí místo pro malé i velké sportovce. V horkých dnech se začala vybarvovat plocha pod herními prvky, které zaujmou od nejmenších až po teenagery. K poskládání barev docházelo pod taktovkou týmu zastupujícího zmiňované věkové kategorie.

Těsně po finálním dokončení povrchů nám ještě neotevřené hřiště navštívil vandal. Jeho práci se však podařilo včas opravit...

Miroslav Zdráhal
 Autor je místostarosta obce

© Miroslav Zdráhal a archiv obce VT

HODY Čechovice 13. září 2026

PROGRAM:

od 10:00 hodin MŠE SVATÁ
KAPLE NAROZENÍ PANNY MARIE
 malé hodové občerstvení před kaplí

od 14:00 hodin odpolední program
 na fotbalovém hřišti
moderní cimbálová muzika Poštár
vystoupení souborů:

Týnečáci * Poupata * Sedmikrásky
atrakce pro děti:
 skluzavka * kolotoč * bungee trampolíny
 štěstíčka * kolo štěstí

BOHATÉ OBČERSTVENÍ

pivo * limo * speciality z udírny * makrely
 vafle * káva * zákusky

VSTUP ZDARMA

Srdečně zvou pořadatelé
Komise pro místní část Čechovice
a Naše Čechovice

Renovace malé tělocvičny

Během prázdnin proběhla renovace malé tělocvičny v budově 2. stupně ZŠ Milady Petřkové. Kromě proměny interiéru jsme našli místo pro uložení vybavení sportovních organizací, které využívají těchto prostor v odpoledních hodinách. Dosáhli jsme toho, že nářadí v tělocvičně neohrožuje žáky naší školy během standardně probíhající výuky tělesné výchovy.

Nářadovna pro naše potřeby se přesunula blíže východu k venkovním sporto-

vištím. Došlo k rozšíření počtu míst, která mohou být obsluhována prostřednictvím čipového systému. Je to další krok k zajištění bezpečnosti ve školním zařízení. Od září bude také žákům sloužit nové místo pro uložení jejich jednotlivých vozidel - bicyklů a koloběžek se stejným způsobem zabezpečení a pod dohledem kamer.

Miroslav Zdráhal

Autor je místostarosta obce

2x Miroslav Zdráhal

Fotoreportáž ze stavby v Čechovicích

Přístavba se už těší na kabát z cihelných pásků klinker...

Keramická dílna čeká na vybavení...

4x Stanislav Denk

Knihovna zatím bez knih a čtenářů...

Ve velkém sále proběhla montáž akustických desek...

VŠECHNO NEJLEPŠÍ

V měsíci září blahopřejeme
k významným životním milníkům
těmto našim spoluobčanům

88 let
Marie Paličková z Velkého Týnce

83 let
Vladimír Spurný ze Vsiska

87 let
Miluše Terková z Velkého Týnce
Marie Prečanová z Velkého Týnce

70 let
Helena Bartošová z Velkého Týnce

86 let
Vilemína Krauszová z Velkého Týnce

60 let
Ilona Macenauerová z Velkého Týnce
Jiří Zlámal z Velkého Týnce

85 let
Ladislav Stejskal z Velkého Týnce

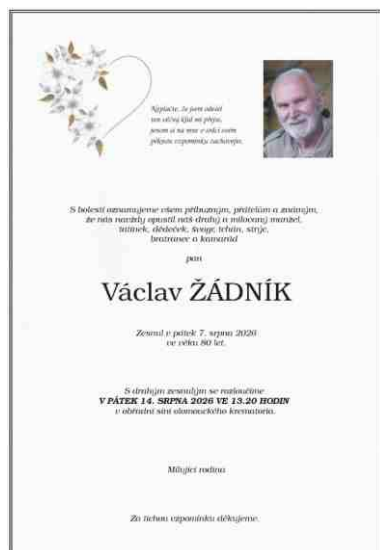
*Připravila Radka Tomečková,
autorka je matrikářka obce*

84 let
Milan Kubáč z Velkého Týnce
Dobruška Knýřová z Velkého Týnce

VZPOMÍNÁME

V pátek 7. srpna 2026 zemřel pan Václav Žádník, bývalý zastupitel obce, podnikatel a podporovatel týneckého sportu. Čest jeho památce!

Rodina, přátelé i týnečtí občané se s ním rozloučili 14. srpna ve smuteční síni v Olomouci. Poslední řeč ke svému dědečkovi pronesla vnučka Valerie...

Dobrý den, jmenuji se Valerie a Venca byl můj dědeček.

Dovolte mi jménem naší rodiny říci pár slov o tom, kdo děda byl, jaký měl život a co pro nás všechny znamenal.

Věřím, že by dědu potěšilo a dost možná taky překvapilo, kolik se nás tu dnes sešlo. Zdá se nám, že si sám nejspíš ani neuvědomoval, jak moc pro lidi kolem sebe znamenal to, jak k nim přistupoval a co pro ně dělal. A to jej vystihuje jako člověka. Stejně tak jako jeho nezměnitelný smysl pro humor, charismatický projev a celková fyzická i lidská velikost.

Děda by určitě nechtěl, aby dnešek byl dnem smutku. Naopak, pojďme prosím dnešní setkání udělat oslavou jeho dlouhého života naplněného šířením dobré nálady, láskou k fotbalu a sportu, cestováním, mariášem, přáteli, rodinou a ženami jeho života – jeho manželkou Vlastou, dcerami Vendulkou a Kátou, vnučkami Valerií a Julií. Jestli nás děda něco naučil, tak je to lehkosti, nadhledu a velkorysosti.

Děda společně s babičkou zasvětili velkou část svých životů podnikání a práci.

Práce pro ně nikdy nebyla pouze povinností, ale také náplní života. Společnými silami vybudovali úspěšnou stavební firmu, která postavila nové domovy pro mnohé z obyvatel Velkého Týnce. V této rodinné tradici pokračují syn Jakub i vnuk Matouš.

Děda byl celoživotním fanouškem Sigmy Olomouc, se kterou obletěl velký kus Evropy. V jeho skříni jsme tento týden dokonce našli permanentky od roku 1993. Fotbalu nejen fandil, ale byl taky trenérem žáků a dorostenců TJ Sokol Velký Týnec a nadšeným fanouškem svých třech vnuků Honzy, Viléma a Václava.

Tak dědo, a teď mluvím za nás všechny. Děkuje za nekonečné houbání na Vojtěchově, kdy ani dva plné koše nebyly nikdy dost.

Děkujeme, že jsi nás vždy podporoval v našich více či méně perspektivních sportovních kariérách basketbalistů, gymnastek, cyklistů, fotbalistů i hokejistů.

Děkujeme za to, že jsi vždy byl šťastný a že nás vidíš a taky za to, že jsi byl vždycky pro každou špatnost.

Děkujeme za kopy švestek ze zahrady, které jsi nás nutil sbírat, a za všechny ty litry slivovice, které budou pít ještě naše vnoučata.

Děkujeme, že jsi nám vždy nezištně pomáhal, a my jsme věděli, že se na tebe můžeme stoprocentně spolehnout.

Děkujeme, že jsi nás naučil chodit včas, nebo teda spíš o 10 minut dřív.

Děkujeme za týdny u koní, lyžování na Švýcarsku, za hodiny v autě na cestách na tréninky a za rybaření v Tylově.

Na závěr bych vám všem chtěla moc poděkovat, že jste se v takhle hojném počtu přišli s naším dědou rozloučit. Jsem si jistá, že každý z vás, kdo tu dnes je, má na Vencu své vlastní pěkné vzpomínky. Uchovejte si je, skrze ně tu s námi může zůstat dál, protože se všichni jistě shodneme, že za sebou svět nechal o něco veselejší, než ho našel.

Ohlédnutí za prací v sociální komisi

Před čtyřmi roky jsem dostala coby zastupitelka obce na starost vedení Komise pro sociální záležitosti ZO VT. Uběhlo to jako voda a chtěla bych se s vámi podělit o to, co jsme udělaly dobře a v čem máme mezeru.

Práce mě naplňovala a jsem přesvědčena, že jsme ji s děvčaty odvedly dobře. Posuďte sami.

Komise pracovala v počtu osmi členek. Velmi aktivních bylo ale jen sedm. Můžu je pochválit, protože pracovaly nad rámec svých běžných povinností. Změřily jsme se na seniory a nemocné děti. Jsem přesvědčená, že každý by se měl nějakým desátkem či způsobem zapojit, protože se vám může ze dne na den otočit svět o tři sta šedesát stupňů a pak pochopíte, jak jsou tyto organizace důležité, že vám pomohou, když se ocitnete na pokraji sil a jste zoufalí. My pomáháme a finančně podporujeme dětskou hematologicko-onkologickou kliniku a mobilní hospic Nejste sami. Ti nám naopak pomohou jak po stránce sociální či právní, resp. psychologické. Dále v této oblasti máme sociální pracovníci Mgr. Terezu Řihovou, která pravidelně přichází do předsálí místního kina a pomáhá lidem radami či s nimi vyplňuje žádosti o finanční pomoc. Tereza organizačně patří pod MAS Království, kde také na ni naleznete telefonní kontakt.

Také letošní Týnecké letní kino jsme organizačně vedli v duchu pomoci druhým. Letošní výtěžek činil 31.700,-Kč, a to jak z prodeje výborných steaků, tak z dobrovolného vstupného. Celou částku stejným dílem rozdělíme na vánočním koncertě Evy Kleinové s písněmi Hany Zagorové, který se uskuteční v našem společenském domě 11. prosince. Mimochodem mě velmi potěšilo, že pan Štefan Margita dal svolení Evičce, aby měla u nás koncert. Určitě tomu pomohlo i to, že je z části charitativní pro hematologii, ke které má pan Margita velmi blízko.

Dále jsme obnovily sbírky šatstva a nepotřebných věcí, kterých máme doma spousty a uděláme dobrý skutek jiným potřebným. Paní Suchánková byla vždy z naší nadílky nadšená. Jen letos musela pro nemoc sbírku odvolat, ale těší se na další spolupráci.

Dále si připomeňme naše koncerty, jak Richarda Pogody, Jitky Zelenkové, Davida Uličníka, Igora Bareše či Honzika Vančury. A věřte, že všichni na vás vzpomínají a těší se znovu na viděnou.

V roce 2023 jsme si na naší schůzi odsouhlasily pomoc druhým, kteří jsou buď sami nebo ze zdravotních důvodů potřebují naši pomoc. Nejvíce v tomto byla aktivní naše tryskový Gabriela. Vozí nákupy, léky, a dokonce hlídala babičku, aby opatrovatel mohl v klidu odjet na dovolenou.

Chtěly jsme zajistit také službu placenou obecním úřadem ve spolupráci s naší obvodní lékařkou. Jednalo by se o zdravotní sestru, která by navštěvovala na požádání paní doktorky seniory, kteří potřebují změřit tlak, převaz atd., aby nemuseli chodit do ordinace. Usnadňuje jim to oblečení a hlavně čas. Ale nebyla vůle sestry. Bohužel v tom vidím moje velké mínus. Senior taxi je bezvadné, ale čas v ordinaci a těžké převlékání seniorů to nenahradí. Můj názor. Tisíc lidí, tisíc názorů. Kdo má doma staršího člověka ví, o čem mluvím.

Senioři. Velké téma. Naši senioři jsou díky Pánu Bohu velmi aktivní a mají mezi sebou úžasné členy, kteří je sváží a zařizují jim schůze, výlety, zájezdy. Teď mají

k dispozici bezbariérové centrum. Byli jim nabízeny přednášky, besedy, ale oni si rádi vyprávějí o rodině, vaření, zavařování či zahradě. Pan Přema Teimer ale ví, že kdyby měli zájem o jakékoliv téma, mají kam jít a požádat jak o radu, tak přímo i o přednášku. Mgr. Eliška Tomečková je připravena jim ve všem vyhovět.

Naše komise se také angažuje v prodeji na jarmarcích. Výrobky, které dostáváme či vyrábíme, zpeněžíme a penízky putují tam, kde jsou potřeba. Nakoupíme vlnu, přízi a zručné seniorky nám vyrábějí krásné ruční práce. V tom vidím úžasnou spolupráci. Pro mě dokonalost sama. Holky mají krásnou plnohodnotnou práci, která cvičí paměť i jemnou motoriku. Aktivní nejsou jen senioři. Musím poděkovat za pomoc mé spolužačce Alče Špundové, Ivance Prečanové, Aničce Šmekalové, paní Maruše Šmidákové, paní Maruše Škrabalové za ořechy, které maminka naklepe a my je vezeme dětem, a manželům Linkovým. Dále manželům Poučenským za sběr papíru, který vozím do sběrně a peníze dávám do lucerničky v prodejně. Děkuji všem, kteří nám pravidelně finančně přispívají. Protože korunka ke korunce a rozdáváme ne desítky tisíc, ale už stovky tisíc. Věřte nebo ne, ale rozdaly jsme opravdu stovky tisíc. A to je to, proč to děláme. To nás naplňuje.

Musím holčám poděkovat za jejich práci, neměly to se mnou jednoduché. Mockrát vám děkuji.

A na závěr si neodpustím napsat, co občas slychávám. Že se náš pan starosta změnil. Ano, změnil. Změnila jsem se já, změnil se on, ale i vy. Změnila se doba, změnil se svět, ve kterém žijeme. Dospěli jsme a máme větší zodpovědnost. Zodpovědnost za svoji rodinu a za obec. Služba, kterou pro vás děláme, je těžká a nevyhovíme bohužel všem, jak by si každý přál. Demokracie neznamená, že si každý může dělat to, co chce. Všechno má svá pravidla a hranice. Ale jsem přesvědčena, že kdykoliv cokoliv někdo z vás potřebuje, jsme tu pro vás 24/7. A nezapomínejme, že žijeme v blahobytu, jak se máme dobře, co všechno v naší vesnici máme. Jak je krásná a udržovaná. Já jsem na ni pyšná! A vždycky mě zahřeje u srdce, když slyším, jak je výjimečná a jak nám ji mnozí závidí. Naši předci za to museli tvrdě pracovat a bojovat. Proto bychom si toho měli vážit a všichni táhnout za jeden provaz. Jsme jedna komunita a chceme tu žít, vychovávat své děti, vnuky. Nerozdělujeme společnost. Není toho ve světě dost???

Závěrem vám chci poděkovat za vaši podporu, kterou jste nám po celé roky dávali, a za důvěru, kterou jste do nás vložili. Děkuji a přeji krásné dny plné klidu a radosti ze života!

*Vlastimila Coufalová
Autorka je předsedkyní Komise
pro sociální záležitosti ZO VT*

KNIHOVNA

Velký Týnec-Vsisko

PROVOZ OD ZÁŘÍ DO PROSINCE 2026

BUDE OTEVŘENO:
17:15 - 18:15
KAŽDÉ PONDĚLÍ
TĚŠÍME SE NA NÁVŠTĚVU

Adresa: K Rybníku 20, 78372 Velký Týnec
Web: www.velkytynec.cz/vsisko
Tel: 739 205 304
Email: knihovna.vsisko@velkytynec.cz

KNIHOVNA

Velký Týnec-Vsisko

ŠACHOVÝ KLUB

při knihovně Vsisko

Pro začátečníky i pokročilé

začíná 14. září v 17 hod.

Místo konání - úřadovna Vsisko

Adresa: K Rybníku 20, 78372 Velký Týnec
Web: www.velkytynec.cz/vsisko
Tel: 739 205 304
Email: knihovna.vsisko@velkytynec.cz

HŘBITOV VELKÝ TÝNEC OZNAMUJE

Obec Velký Týnec vydává s účinností od 1. 9. 2026 nový Řád veřejného pohřebiště, ve kterém byla upravena doba zpřístupnění pohřebiště.

ŘÍJEN - BŘEZEN od 7:00 hod. do 18:00 hod.
DUBEN - ZÁŘÍ od 6:00 hod. do 20:00 hod.

V den Památky zesnulých, včetně předcházející a následující soboty a neděle a na Štědrý den od 6:00 hod. do 21:00 hod.

Nový Řád veřejného pohřebiště je zveřejněn na webových stránkách obce Velký Týnec a následně bude umístěn do vitríny na hřbitově.

Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec, tel. 737 163 545 nebo hřbitov@velkytynec.cz

ZÁJEZD PRO SENIORY

PONDĚLÍ 21. ZÁŘÍ 2026

Odjezd autobusu:

07:00 - Čechovice, točna
07:04 - Velký Týnec, Komárov
07:10 - Velký Týnec, Sokolovna
07:13 - Vsisko
07:17 - Olomouc, Holice
07:25 - Olomouc, aut. nádr. podchod (směr na Brno)

V rámci zájezdu navštívíte klášter Rosa Coeli, jadernou elektrárnu Dukovany a projedete se po Dalešické přehradě. Zajištěn společný oběd.

V ceně nejsou zahrnuty vstupy do památek, plavba a oběd.
Zájezd není podmíněn členstvím v Klubu seniorů!

Přihlásit se můžete v **Řeznictví Coufalovi** nebo osobně u **Přemysla Teimera** na adrese Čechovice 86.

V případě dotazů kontaktujte pana Přemysla Teimera: 737 669 337, prema.taimer@seznam.cz

Soupis usnesení z 27. zasedání Zastupitelstva Obce Velký Týnec

konaného dne 27. července 2026 od 17.30 hodin
na malém sále Společenského domu Velký Týnec

Usnesení č. 1/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje program jednání 27. zasedání v tomto znění:

1. Rozpočtové opatření č. 4/2026
2. Výběr firmy na realizaci akce (Revitalizace zámecké stodoly ve VT)
3. Řád veřejného pohřebiště obce VT
4. Dodatky ke smlouvám (Přístavba a stavební úpravy obecního domu VT-Čechovice, Víceúčelové hřiště VT-Vsisko)
5. Žádost společnosti Pozemní stavby Žádník s. r. o. o projednání bezúplatného převodu majetku „Výstavba infrastruktury pro 13 RD VT – lokalita Podštampilí 5. etapa“
6. Pronájem, směna, zřízení věcného břemene na obecním pozemku
7. Projekt instalace bankomatu
8. Žádosti o mimořádnou dotaci (Gymnastický klub VT, fyzická osoba)
9. Různé, diskuse

Usnesení č. 2/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec bere na vědomí Rozpočtové opatření č. 3/2026

Usnesení č. 3/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje výběr firmy Stavby KOBLIHA s. r. o., Sokolská 15, 783 72 Velký Týnec na akce Revitalizace zámecké stodoly ve Velkém Týnci za cenu 4.299.964,85 Kč bez DPH a pověřuje starostu obce podpisem smlouvy

Usnesení č. 4/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Řád veřejného pohřebiště ve Velkém Týnci

Usnesení č. 5/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Dodatek č. 2 ke smlouvě Přístavba a stavební úpravy obecního domu Velký Týnec-Čechovice

Usnesení č. 6/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Dodatek č. 2 ke smlouvě Víceúčelové hřiště (rekonstrukce) Velký Týnec-Vsisko, část zakázky B – Dětské hřiště

Usnesení č. 7/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Žádost společnosti Pozemní stavby Žádník s. r. o. o budoucí bezúplatný převod majetku s podmínkou doplnění kapacitní kanalizace v rámci „Výstavba infrastruktury pro 13 RD VT – lokalita Podštampilí 5. etapa“

Usnesení č. 8/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Žádost společností ČEZ Distribuce, a.s. na základě plné moci se společností RH elektro s.r.o., o zřízení věcného břemene – služebnosti, č. IV-12-8029993 ke stavbě zařízení distribuční soustavy – Kabelové vedení NN, s dotčeným pozemkem na p. č. 1975 v k. ú. Velký Týnec

Usnesení č. 9/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Žádost o uzavření smlouvy o smlouvě budoucí s Česká republika – Státní pozemkový úřad, o zřízení věcného břemene, před zahájením veřejně prospěšné stavby „Infrastruktura 15 RD, Velký Týnec – lokalita „Hráče“ - podzemní kabelové vedení veřejného osvětlení“, s dotčeným pozemkem na p. č. 1491/1 v k.ú. Velký Týnec

Usnesení č. 10/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Žádost o uzavření smlouvy se společností ČEZ Distribuce, a.s. na základě plné moci se společností Elektromontáže Blesk s. r. o., o zřízení věcného břemene – služebnosti, č. IV-12-8030878/VB/001 ke stavbě „K_Velký Týnec, p. č. 1538/90 KNN“ s dotčeným pozemkem na p. č. 1536/3 v k.ú. Velký Týnec

Usnesení č. 11/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Žádost XX o přechod pronájmu obecního pozemku, p. č. 430/2, zahrada, o výměře 105 m², k. ú. Velký Týnec na svou osobu

Usnesení č. 12/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec zamítá Žádost společnosti PURSTAV IZOLACE s.r.o., v zastoupení jednatele společnosti pana Petra Finsterle, o směnu

obecního pozemku, p. č. 1859, ostatní plocha, o výměře 103 m², k. ú. Velký Týnec – v geometrickém plánu pro rozdělení pozemku navrhováno jako p. č. 1859/2 (42 m²), 1859/3 (49 m²) a 1859/3 (12 m²), za účelem rozšíření obecní komunikace, na p. č. 1908 a 1910/1, orná půda v k. ú. Velký Týnec, za účelem zlepšení průjezdu vozidel – v geometrickém plánu pro rozdělení pozemku navrhováno jako p. č. 1908/2 (49 m²) a 1910/9 (54 m²)

Usnesení č. 13/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec bere na vědomí záměr projektu instalace bankomatu v Obci Velký Týnec – místo bude upřesněno na základě technických požadavků

Usnesení č. 14/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Žádost Gymnastického klubu Velký Týnec a poskytuje mimořádnou dotaci na Mistrovství světa ve skupinové estetické gymnastice v Japonsku ve výši 200.000,- Kč

Usnesení č. 15/27/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec zamítá žádost paní Anny Homolové, Sadová 529, 783 72 Velký Týnec o poskytnutí mimořádného daru na přípravu na Mistrovství Evropy do 20 let v olympijském vzpírání

CENÍK

připojení k internetu v obci Velký Týnec

SLUŽBA	Wifi 5G	Wifi 60G		OPTIKA		
PŘI ROČNÍM PŘEDPLATNÉM	200 Kč	300 Kč	400 Kč	300 Kč	500 Kč	700 Kč
MĚSÍČNÍ PLATBA	240 Kč	360 Kč	480 Kč	360 Kč	600 Kč	840 Kč
RYCHLOST STAHOVÁNÍ	7 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	500 Mbps	1000 Mbps
RYCHLOST ODESÍLÁNÍ	3,5 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps
LIMIT STAHOVÁNÍ	neomezený	neomezený		neomezený		
instalace zdarma se závazkem na 2 roky						

POZNÁMKA: Připojte se k nejrychlejšímu internetu v okolí. Pro dotaz na nejvyšší možnou rychlost využijte naše kontakty, rádi Vám obratem odpovíme. Instalace antény nebo optického modemu zdarma při úvazku na dva roky. Uvedené ceny jsou včetně DPH. Více informací a seznam čísel popisných obce, kde se dá připojit k optické síti najdete na <http://intranet.velkytynec.cz>. Jsme tu s vámi již více jak 20 let.

Objednávky a servis
608 292 789

Poruchová linka a nonstop záznamník
587 571 432

e-mail:
internet@velkytynec.cz

Expedice Jablunkovsko 2026

Starostové, místostarostové či pracovníci obecních úřadů vyrazili na tradiční třídní poznávací expedici, která tentokrát ve dnech 18. až 20. srpna směřovala na Jablunkovsko. Rázovitý kraj, rázoviti, ale velmi milí lidé nás přivítali v severovýchodním cípu naší vlasti. Zajímalo nás, jak a čím žijí, co všechno se jim podařilo vybudovat, čím vším se zabývají, aby jejich životy byly pestré a hlavně činorodé. Mnohé z mých poznatků naleznete v příloženém obrazovém seriálu. Co bych k němu dodal? Ti lidé mají vrozený a výrazně se prohlubující vztah k prostoru, který je jejich domovem. Tradičně se tomu říká zemské vlastenectví, které bylo kdysi (a možná i dnes je) vlastní šlechtě žijící v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. I když tímto prostorem prostupuje český a polský živel, ani jeden z nich nemá problém toho druhého respektovat. Čeština, polština i místní dialekt, který cizím návštěvníkům prý zní jako ukrajinština, se přirozeně střídají či prostupují. Lidé ve velkém počtu nadšeně pracují v komunitních centrech, kde se potkávají a střídají všechny generace. Nebylo to prý hned, jak jsme se dozvěděli třeba v Mostech u Jablunkova, ale po deseti letech to vše funguje podle původního plánu. Vybavenost obcí je na velmi solidní úrovni, někde jsou na tom samozřejmě lépe, jinde trošičku hůře. Co ovlivňuje jejich životní styl, jsou hory s nádhernou přírodou kolkolem. I v tropickém létě, v němž nás drtí nehorázné sucho, jsme přijeli do „zelené“ země, která nás občas pokropila blahodárným deštěm. Mosty u Jablunkova, Hrčava, Trojmezí, Bukovec, to jsou místa, která mě podprahově oslovila nejintenzivněji. Miluji kopce, hory, psal jsem o tom mnohokrát. Ty tam jsou krásné oblí, k polaskání, a proto jsem tam zanechal kus svého srdce...

Petr Hanuška

Neméně zajímavé bylo i setkání v Izbe Regionalne im. Adama Sikory - poslech zdejšího dialektu byl jazykovým zážitkem

Poněkud pochmurně na mne působila návštěva areálu jablunkovského sanatoria, monumentální prvorepublikové stavby

Základní tábor jsme rozvinuli v hotelu Pod Kyčmolem v Horní Lomné

První setkání proběhlo s předsedou Místní skupiny PZKO Andrzejem Göberem v Jablunkově

Byl stejně vtipný jako pan starosta Jiří Hamrozi - oba hovořili o sepětí českého a polského živilu

Členové expedice se zapojili i do prací v tvůrčí dílně komunitního centra

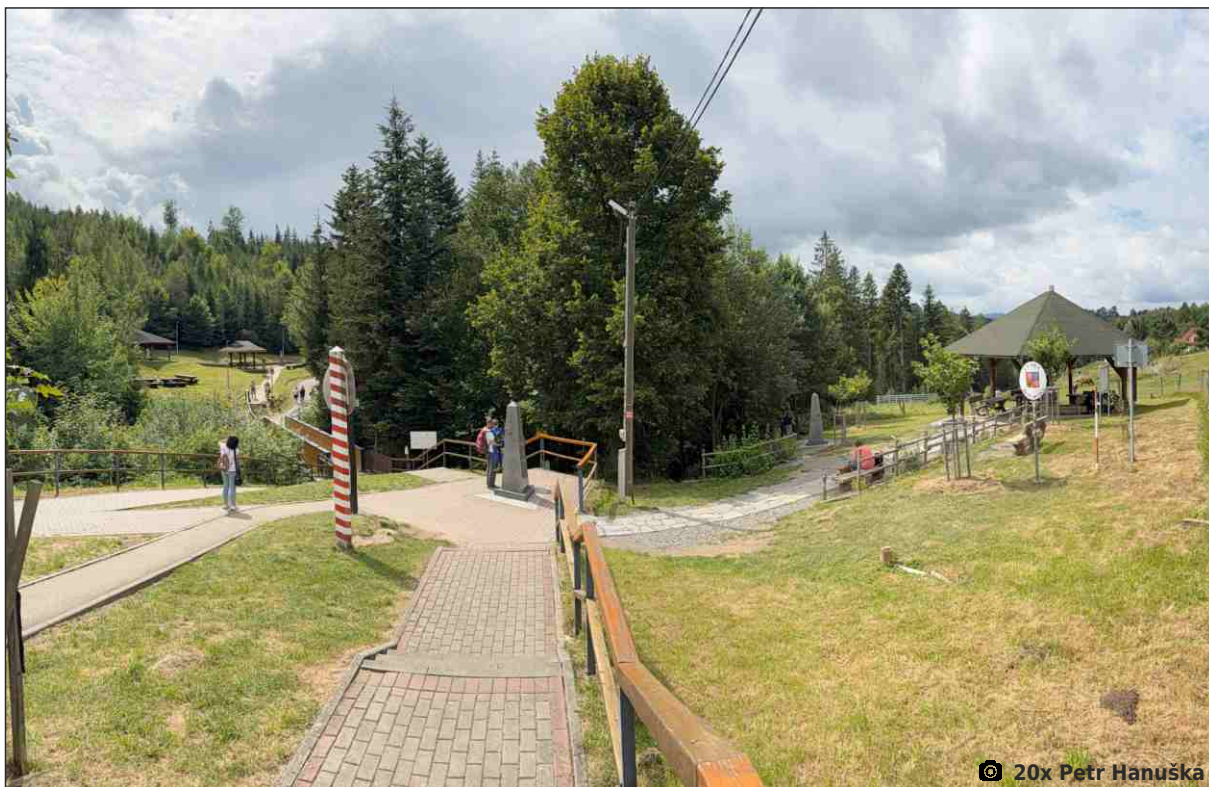
Prohlídka Muzea Těšínska byla velmi zajímavým exkurzem do dějin a přírody zdejšího kraje

Druhý den jsme zavítali do komunitního centra v Mostech u Jablunkova - trvalo deset let, než se plnohodnotně rozběhla jeho činnost

Další cesta nás zavedla do malebné obce Hrčava, za panem starostou Petrem Gořalkou

Z obce Hrčava je to co by kamenem dohodil na Trojmezí, kde se sbíhají hranice ČR, Polska a Slovenska

© 20x Petr Hanuška

Zajímavou lokalitou pro turisty je i obec Bukovec s lyžařským střediskem

Závěr druhé dne patřil návštěvě amfiteátru v Dolní Lomné

Zde se konají pod patronací Matice Slezské velké národopisné slavnosti

Zcela mimořádné bylo setkání s panem Milerským a jeho synem. Ten nám přiblížil tradici chovu ovcí

A jeho syn demonstroval stříhání oveček

Závěr expedice patřil návštěvě obce Hrádek

I zde se lidé všech generací scházejí v komunitním centru

V Hrádku mají českou a polskou školu. Nám se líbila hlavně podkrovní přístavba sloužící polským žákům

Součástí areálu je i muzeum, do něhož lidé přinášejí různé předměty

Závěr patřil setkání s korpulentním panem starostou Robertem Borským, jehož projev byl neobyčejně vtipný a k obecním věcem nekompromisní

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2026

JAK SPRÁVNĚ VOLIT V KOMUNÁLNÍCH VOLBÁCH? VYBERTE JEDNU ZE TŘÍ MOŽNOSTÍ:

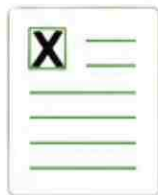

MÁTE DOTAZY KE KOMUNÁLNÍM VOLBÁM?

Zavolejte na sekretariát
Obecního úřadu ve Velkém
Týnci.
Paní Ilona Bartáková Vám
ráda poskytne informace
a zodpoví Vaše dotazy
týkající se voleb.

585 151 111

1

ZAKŘÍŽKOVAT JEDNU STRANU

Váš hlas dostanou
všichni kandidáti
podle pořadí
na kandidátce.

1. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☒ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

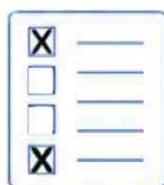
2. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

3. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

2

ZAKŘÍŽKOVAT JEDNOTLIVÉ KANDIDÁTY

Můžete označit až
11 kandidátů napříč
všemi kandidátními
listinami.

1. KANDIDÁTNÍ LISTINA

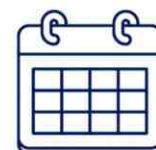
- ☐ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☒ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☒ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☒ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

2. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☒ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☒ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

3. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☒ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☒ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☒ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

TERMÍN VOLEB

Pátek 9. října 2026
14:00–22:00

Sobota 10. října 2026
8:00–14:00

3

KOMBINOVAT

Můžete označit jednu
stanu a zároveň
kandidáty z jiných
kandidátních listin.

1. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☒ 1. Kandidát
☒ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☒ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

2. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☒ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

3. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☒ 1. Kandidát
☒ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☒ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

Velký Týnec

Komunitní
a informační centrum,
Na Křibě 19

Čechovice

Obecní úřad,
Týnecká 98

Vsisko

Obecní úřad,
K Rybníku 20

Týnecké listy vyhlašují soutěž **O FOTKU MĚSÍCE**

**Nejoriginálnější fotka bude oceněna
každý měsíc poukázkou* na nákup
v Olympii Olomouc v hodnotě 300,- Kč**

* po zveřejnění k vyzvednutí na sekretariátu OÚ ve Velkém Týnci

Soutěží se ve dvou kategoriích

Život v naší obci

Do kategorie patří snímky zachycující člověka
při práci, odpočinku, zábavě,
ale i portréty či akty.

Svět kolem nás

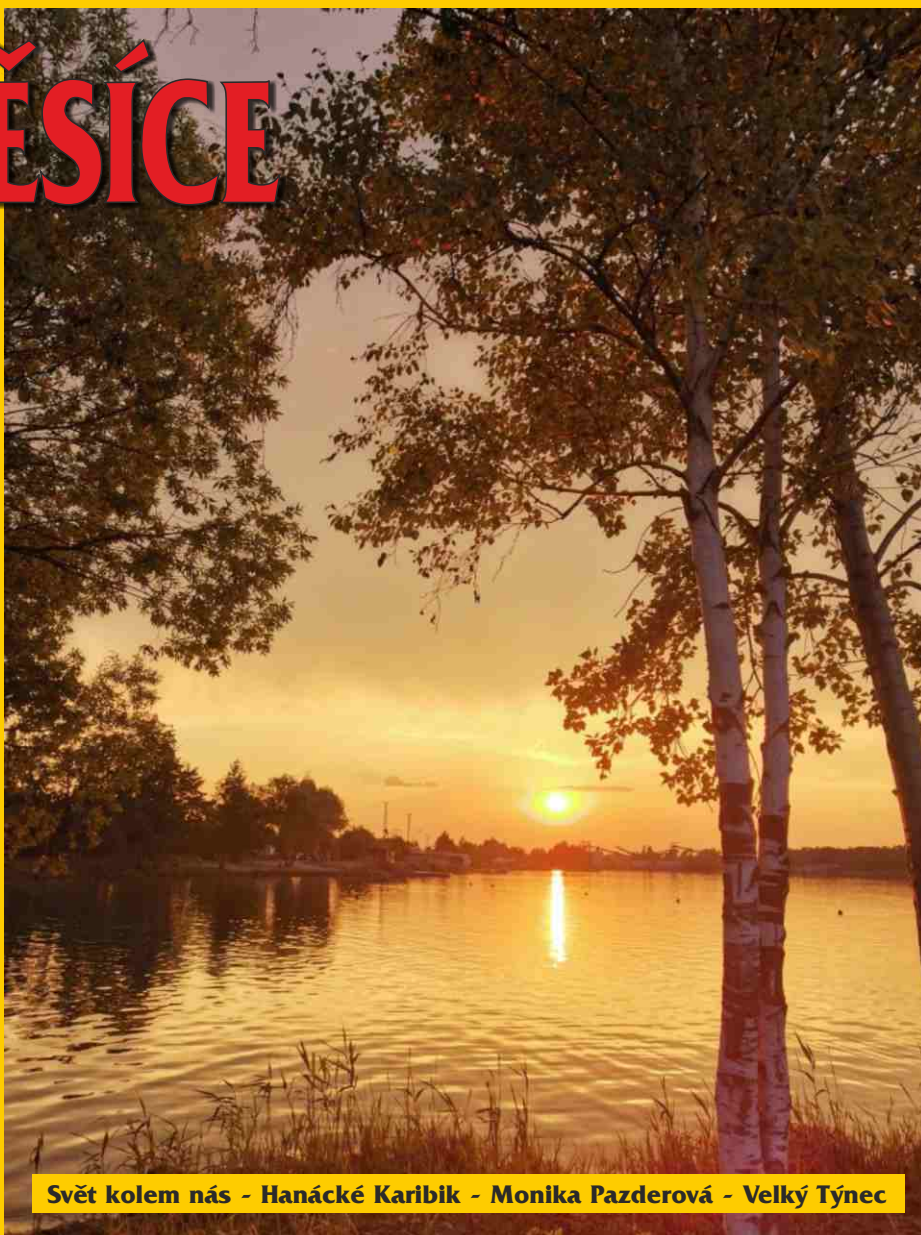
Do kategorie zařazujeme snímky zvířat, rostlin,
krajiny, ale i architektury a uměleckých děl.

**Do jaké kategorie má být fotka zařazena,
rozhoduje autor.**

Fotku je třeba zaslat na email:

mistostarosta@velketynec.cz

Nezapomeňte uvést jméno a příjmení autora,
adresu, věk a kategorii, ve které chcete soutěžit.

Svět kolem nás - Hanácké Karibik - Monika Pazderová - Velký Týnec

Svět kolem nás - Východ Slunce v Jeseníkách - Jiří Šuba - Čechovice

Skvělý koncert populárních písní

V pátek 28. srpna od osmé hodiny večerní pořádala Obec Velký Týnec České hity živě aneb Koncert plný letní pohody. Interprety byli Pavlína Hejčmanová a David Vaculík (známe ze Slováckého divadla z Uherského Hradiště) za doprovodu skvělé kapely. Procházka písněmi od 60. let do současnosti potěšila zvláště ty, kteří s těmito písničkami vyrůstali na rádiových vlnách. Nicméně mohly potěšit i ty nejmladší, neboť nechyběly ani hity poslední dekády. Výkony zpěváků i hudebníků byly skvělé. Potvrdili to všichni ti, kteří jim pozorně naslouchali. Mrzelo jediné: mohlo jich být více!

Petr Hanuška

TANEČNÍ kurz

PŘIDEJTE SE K NÁM
a zažijte radost z tance!

VELKÝ TÝNEC
SPOLEČENSKÝ DŮM

KAŽDÉ PONDĚLÍ
19:30–21:00

ZAČÍNÁME
5. ŘÍJNA 2026

9 LEKCÍ
VČETNĚ ZÁVĚREČNÉ TANČÍRNY

2 000 Kč / OSOBA

KROKY, KTERÉ VÁS SPOJÍ. ♥ VZPOMÍNKY, KTERÉ ZŮSTANOU.

PŘIHLÁSIT SE NA
TEL.: 739 490 954

NEBO NA
karolinacadilkova@seznam.cz

LATINO Ladies

PRO ZAČÁTEČNÍKY

VELKÝ TÝNEC
SPOLEČENSKÝ DŮM

KAŽDÉ ÚTERÝ
17:00–18:00

ZAČÍNÁME
6. ŘÍJNA 2026

10 LEKCÍ

1 800 Kč / OSOBA

PŘIHLAS SE NA
TEL.: 739 490 954

NEBO
karolinacadilkova@seznam.cz

*Přijďte si zatančit,
rozhybat tělo
a užít si skvělou
atmosféru.*

Hasičský příměstský tábor

Letošní prázdniny byly na Hasičské zbrojnici ve Velkém Týnci opravdu nabitě. Celkem se zde uskutečnilo pět příměstských táborů, které proběhly ve spolupráci s Rodinným centrem Čmelda a Spolkem rodičů a přátel školy ZŠ Milady Petřkové. Jedním z nich byl také náš vůbec první Hasičský příměstský tábor, který jsme připravily a vedly společně s Nikčou.

Od 27. do 31. července jsme na zbrojnici přivítaly malé hasiče ve věku od 4 do 7 let. Čekal je týden plný her, tvoření, soutěží, vody, poznávání hasičské práce, a především spousta nových zážitků. Celý týden jsme se snažily dětem přiblížit hasičinu zábavnou a hravou formou. Děti si vyzkoušely různé hasičské disciplíny, překážkové dráhy, práci s hadicemi a také se dozvěděly, jak se správně zachovat v případě požáru nebo jiné mi-

mořadné situace. Nechybělo ani tvoření – děti si vyrobily vlastní hasičské helmy a společně také nazdobily velký kartonový domeček, který později posloužil při záchranné akci.

Velkým zpestřením programu byla návštěva dvou moc milých pánů z BESIP, kteří dětem hravou formou a pomocí krátkých scének ukázali různé dopravní situace a komplikace, se kterými se mohou v běžném životě setkat. Děti se tak nenásilnou a zábavnou cestou dozvěděly spoustu důležitých věcí o bezpečném chování v silničním provozu.

Ve středu jsme vyrazili na HZS Olomouc, kde děti poznaly práci profesionálních hasičů, prohlédly si jejich zázemí a techniku a získaly spoustu nových zážitků. Po návratu na zbrojnici nám přálo krásné počasí, a tak jsme odpoledne věnovali především vodním hrátkám. Užili

jsem si vodní pistole, bazén i vodní bomby a z hasičské zbrojnice se na chvíli stalo místo plné smíchu a cákající vody. Závěr tábora patřil samozřejmě hasičům a pořádné zábavě. Děti si vyzkoušely hašení pomocí džberovek a dalších pomůcek a pak přišlo to, na co se snad těšily nejvíce – hasičská pěna od našich kluků z JPO Velký Týnec. Zbrojnice se na chvíli proměnila v jedno pěnové hřiště a o smích rozhodně nebyla nouze.

Na závěr jsme dětem slavnostně předaly diplom „Malý hasič“, medaile a kšiltovky s vlastními jmény. Bylo krásné sledovat, jak za těch několik dní získaly nejen nové vědomosti, ale také si mezi sebou vytvořily nová přátelství, a hlavně si užily spoustu legrace.

Pro nás byl tento tábor velkou premiérou. Připravit a vést náš první hasičský příměstský tábor byla výzva, ale záro-

veň obrovská radost. Když jsme viděly děti nadšené z hasičské techniky, vody, her i samotné hasičiny, věděly jsme, že všechna příprava a práce stála za to.

Velké poděkování patří Kačce za pomoc s dětmi, Viki za skvělou péči o naše malé táborníky v kuchyni, našim klukům z JPO za pěnu a HZS Olomouc za krásný program a přijetí. Poděkování patří také BESIP a samozřejmě všem rodičům, kteří nám své děti světili.

Náš první Hasičský příměstský tábor je tedy za námi. A kdo ví – třeba jsme s Nikčou letos mezi malými táborníky přivítaly i nějaké budoucí členy našeho sboru.

Anna Bartlová

Autorka je starostka SDH VT

Příměstský tábor SRPŠ ZOOTROPOLIS - 2. turnus

Děti se každý den změnilly v malé policejní kadety, kteří pod vedením Judy Hopps a Nicka Wilde pátraly po ztracených policejních odznacích. Čekalo je hledání stop, řešení šifer, plnění detektivních úkolů, týmová spolupráce i spousta pohybu a zábavy. Každý den přinášel nové důkazy a posouval je blíže k vyřešení záhadného případu. Při pátrání prokázali odvahu, bystré oko, týmovou spolupráci i šikovnost při plnění detektivních úkolů. Velkým zážitkem byla návštěva policistky, která si pro děti připravila zajímavý preventivní program a přiblížila jim práci Policie ČR. Nechyběl ani společný výlet do zoologické zahrady, kde děti poznávaly zvířata známá z filmu ZOOTROPOLIS. Na závěr tábora čekal všechny slavnostní okamžik – po úspěšném vyřešení případu byli účastníci pasováni na nové policejní kadety a převzali své policejní odznaky.

Děkujeme všem dětem za jejich nadšení a skvělou atmosféru, rodičům za jejich důvěru a paní kuchařce Unčovské za výborné občerstvení. Dále bychom chtěli poděkovat všem organizacím a partnerům, kteří nám s realizací příměstského tábora pomohli – SRPŠ ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec, MAS Hanácké Království, SDH Velký Týnec a Potraviny Lexová. Moc si jejich podpory vážíme! Věříme, že si děti odnesly spoustu krásných zážitků, nových přátelství a vzpomínek, které jim ještě dlouho zůstanou v srdci. A protože každý správný příběh má své pokračování, příští rok opět na shledanou!

*Lenka Novotná
Autorka byla vedoucí příměstského tábora.
Je zastupitelkou obce a členkou
představenstva SRPŠ*

© 4x Lenka Novotná a archiv SRPŠ

SKAUTSKÉ OKÉNKO Letní tábor skautů z Čechovic

Začátkem srpna jsme s naším oddílem netradičně vyrazili na skautskou chatu Severní Hvězda. Ta se ukrývá kousek od vojenského prostoru u Hrubé Vody. Autem se k ní dá dostat jen velmi těžko a mobilní signál byste tam hledali marně, proto pro nás byla jasnou volbou cesta vlakem. Přímo kolem chaty protéká řeka Bystřice, která nám posloužila jako skvělé osvěžení v letních vedrech i jako zkouška pro ranní otužování. O její

čistotě svědčí i to, že jsme v ní mohli pozorovat raky. Letošní ročník proběhl v poměrně komorní sestavě pouhých dvaceti táborníků. Celým týdnem děti provázela napínavá etapová hra „Jumanji – útěk z džungle“, v níž musely čelit nástrahám divočiny a přemoci nepřítele. Kromě celotáborové hry a koupání v řece nechyběl pestrý doprovodný program. Děti se například proměnily v detektivy pá-
rající po ukradené královské koruně a vyzkoušely si také linoryt. Tedy přesně tu grafickou techniku, kterou se proslavil Ladislav „Šaman“ Rusek, jehož jméno nese naše domovské středisko. Pravou táborovou atmosféru dokreslovaly večery u ohně s kytarou, pozorování noční oblohy a pochopitelně i stezka odvahy. O úsměvné chvíle a trénink kondičky se navíc postarala moderní technika – komu se zachtělo chytit mo-
bilní signál, musel si vyběhnout poctivě dva kilometry do kopce. Tábor jsme si všichni moc užili a teď už jen odpočítáváme dny do začátku nového skautského roku!

*Alena Šubová
Autorka je zástupkyní vedoucího
oddílu Poutníci Čechovice*

© 8x Alena Šubová

130 let nákladních aut: Mercedes-Benz Trucks odstartoval jízdu veteránů v závodě Wörth

V rámci jubilejního roku „130 let nákladních vozidel“ připravila společnost Mercedes-Benz Trucks oficiální zahájení každoroční jízdy historických nákladních vozidel „Deutschlandfahrt 2026“. Jízda odstartovala 27. srpna u zákaznického centra závodu Mercedes-Benz Wörth. Letos je dlouhá přes 1000 kilometrů a její trasa vede napříč Německem, Lucemburskem, Belgií a Nizozemskem.

Deutschlandfahrt je již po desetiletí jednou z nejdůležitějších evropských akcí pro historická užitková vozidla. Pořádá ji nakladatelství ETM Verlag společně s podnikatelem v oblasti užitkových vozidel a nadšencem do historických vozidel Joachimem Fehrenkötterem a sdružuje majitele vozidel, sběratele, firmy a fanoušky užitkových vozidel.

Charakteristickým rysem akce je rozmanitost zúčastněných vozidel: historické nákladní vozy a autobusy od široké škály výrobců a z různých období cestují společně a ukazují vývoj užitkových vozidel za více než století.

Letošní ročník má pro Mercedes-Benz

Trucks zvláštní význam. Před sto třiceti lety představil Gottlieb Daimler první nákladní vůz na světě, čímž položil základy moderní silniční nákladní dopravy. Deutschlandfahrt poskytuje výrobcí ideální prostředí k oslavě tohoto výročí společně se zákazníky, partnery a nad-

šenci do užitkových vozidel a zároveň k prezentaci historie nákladního vozu tam, kde byl vytvořen: na silnici.

Mercedes-Benz Trucks se akce účastní s vybranými vozidly ze své vlastní sbírky. Mezi nimi je i originální Daimler Motor-Lastwagen z roku 1899, jedno z nejstarších vozidel ve sbírce a působivý důkaz počátků motorizované nákladní dopravy. Spolu s dalšími historickými vozidly ilustruje vývoj technologií, efektivitu, bezpečnosti a pohodlí řidiče napříč generacemi a zdůrazňuje roli, kterou užitková vozidla hrála v mobilitě, dodavatelských řetězcích a hospodářském rozvoji v uplynulých 130 letech.

Připravil David Chleboun
Daimler Truck ČR

DAIMLER TRUCK Česká republika

Vážení a milí spoluobčané,

věříme, že jsme pro vás dobrým sousedem, a proto bychom vám chtěli nabídnout možnost prohlédnout si naše prostory a dozvědět se více o tom, co zde máme a co můžeme nabídnout. Rádi bychom vás proto pozvali na

Den otevřených dveří

v areálu společnosti Daimler Truck Česká republika

na adrese Olomoucká 805, Velký Týnec – Vsisko

dne 20. 9. 2026 od 11 do 16 hodin.

Součástí akce bude prohlídka našich prostor s odborným výkladem, výstavka našich vozidel a možnost svezení, drobné občerstvení, zábavné atrakce pro děti a mládež a malý dárek pro každého návštěvníka. Pokud přijedete autem, můžete zaparkovat v našem areálu na vyznačeném parkovišti. Prosíme, rezervujte si čas, rádi vás u nás přivítáme! Těšíme se na vaši návštěvu!

-Tým Daimler Truck ČR

DUCHOVNÍ SLOVO

Slavnost Nanebevzetí Panny Marie ve Velkém Týnci proběhla v neděli 16. srpna

1. čtení - Zj 11,19a;12,1.3-6a.10ab
Žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama.

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Boží chrám v nebi se otevřel a ukázala se v něm archa jeho úmluvy. Pak se objevilo na nebi veliké znamení: žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou z dvanácti hvězd kolem hlavy. Potom se objevilo na nebi další znamení: veliký ohnivý rudý drak se sedmi hlavami a deseti rohy a na každé hlavě měl čelenku. Ocasem smetl třetinu hvězd z nebe a svrhl je na zem. Ten drak se postavil před ženu, která měla rodit, aby

pohltil její dítě, jakmile ho porodí. A porodila syna, chlapce, toho, který má vládnout všem národům železným prutem. Avšak její dítě bylo uchváčeno do nebe k Bohu, k jeho trůnu. Žena pak uprchla na poušť, kde měla místo připravené od Boha. Tu jsem uslyšel hlasité volání v nebi: „Od nynějška patří vítězství, moc a královská vláda našemu Bohu a panování jeho Pomazanému.“

2. čtení - 1 Kor 15,20-27a

Na prvním místě je Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Kristus vstal z mrtvých, a to jako první z těch, kteří zesnuli. Protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž pro spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu. Ale každý v tom pořadí, jaké mu patří: na prvním místě je Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi, až přijde. Potom nastane konec, až odevzdá své království Bohu a Otci a až zlomí (vládu) všech možných knížat, mocností a sil. On totiž musí kralovat, `dokud mu (Bůh) nepoloží všechny jeho nepřátele k nohám'. Jako poslední nepřítel pak bude zničena smrt. `Všechno' totiž (Bůh) `podřídil pod jeho nohy.

Kázání na neděli Nanebevzetí Panny Marie

Milé sestry a milí bratři!

Oslavujeme Pannu Marii a radujeme se, že je s tělem i duší v nebi. Radujeme se nejen kvůli ní, ale také kvůli sobě. Protože i my máme jednou být takto v nebi. Minulý rok jsme uvažovali o tom, co to znamená, že i naše tělo má být v nebi. Že budeme moci znovu obejmout své blízké, že se máme dobře starat o své tělo, které rozhodně nemá jít do hrobu „zhuntované“.

Letos bych se chtěl zaměřit na jiný aspekt. V druhém čtení jsme slyšeli, že „pro svoje spojení s Adamem jsme všichni propadli smrti“. Všichni jsme propadli smrti. Všem nám neúprosně tikají hodiny pozemského času. Každému z nás se jednou se přesype poslední zrníčko v pomyslných přesýpacích hodinách života.

Když se nad tím zamyslíme, je to na světě vymyšlené dobře. Dovedete si představit, že bychom byli na tomto světě nesmrtelní? Pravděpodobně bychom všichni seděli doma. Nikdo by o nic neusiloval, nikdo by se o nic nesažil. Nikomu by se nic nechtělo. Proč taky? Ráno bychom si řekli: Mám čas, nic mi neuteče! Udělám to až zítra, za týden, za sto let...

Co nás lidi žene dopředu? Co nás popohání k aktivnímu životu? Poznat něco, procestovat? Dobře investovat svůj

čas? Ne. Je to paradoxně smrt. Vědomí, že naše hodiny tikají a zrníčka se neúprosně přesypávají. Ti z nás, kdo nejumoudřejí využívají čas, prostě přijali tento fakt. Všichni jsme propadli smrti.

A teď pozor! Pro ty, kdo nedočkou tu zmíněnou větu svatého Pavla do konce, je tu jedna velká past: vsadit celý svůj život na zážitky a prožitky. Všechno si užít a prožít tady a teď. Jako by už po smrti nebylo nic dál. Ale svatý Pavel našťáhl u té první půlky věty nezůstává! Dopis Korintským pokračuje: „Jako totiž pro svoje spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu.“

Smrtí to nemá všechno skončit. Kdo je spojený s Ježíšem Kristem, pro toho má život pokračovat. To je poselství dnešní slavnosti. A to je naděje pro nás všechny: nemusíme nutně všechno stihnout tady na zemi.

Nemusíme podléhat panice, shonu a křečovitému strachu, že nám něco uteče, než se naše hodiny zastaví.

Když spojíme svůj život s Kristem, nečeká nás na konci prázdnota, ale plnost života v nebi. Kéž nás toto vědomí osvobodí od nezdravé touhy po užívání si a naplní nás pokojem. To nám všem moc přeju.

Milan Maštera,

Autor je farář Církve římskokatolické VT

Týnecké hody obrazem

Přípravy začaly již brzy ráno. Vaření guláše není jen tak

Pánové Václav a Petr se postarali o smažení řízků

© 24x Lucie Hejtmánová

Hospodyňky toho napekly pro celou duchovní armádu

Hlavní organizátorskou duší se stala Lída Melecká

Co neusmažili hoši, dořešila Aťa

Pan farář Milan Maštera pozval i zpěváky z NS Týnečáci

Slavnostní mše začíná...

V průvodu šla i krojovaná děvčata

Průvod uzavíral otec Milan

Slavnostní mše je v plném proudu

Co by to byly za hody bez něčeho dobrého na zub

Otec Milan je známý milovník a distributor řízků

To, co teklo, měli na starosti pánové Hejtmán a Calábek

A všem opravdu chutnalo...

A také se s Týnečáky zpívalo

Chybět nesměl pan místostarosta Standa Denk

Autorka fotografií Lucie Hejtmánová

Hody navštívili i starostové z Krčmaně a Grygova

Zpívalo se dál...

Oprava kostelní střechy má za sebou druhou etapu

Vážení farníci, v letošním roce jsme dokončili druhou etapu výměny střešní krytiny, a to části lodi kostela a sakristie. Při likvidaci staré krytiny nás čekala některá nepříjemná překvapení, kdy bylo nutno vyměnit chybně založenou část krovu a opravit výlezy. Taktéž musela být opravena část omítky u sakristie kvůli vadným klempířským prvkům, kdy do části fasády dlouhodobě zatékalo. Poměrně dramaticky se změnily i poplatky za uložení sutí, a to přes skutečnost, že se nejedná o nebezpečný odpad. Přes všechny výše uvedené vícepráce, které jsou u stavby takového rozsahu předpokládány, se nám podařilo snížit

náklady z původního rozpočtu pro II. etapu přibližně o 140.000,- Kč, a to především díky zasluznění lepšího a zároveň kvalitnějšího dodavatele lešení. Přesné částky budou známy po uzavření fakturací. Pro další úspěšné pokračování prací je nutné na další dvě etapy nakoupit střešní krytinu ještě v letošním roce. Takto jsme postupovali i při prvním nákupu na polovinu střechy, a dostali jsme množstevní slevu ve výši 70 000,- Kč. Za takto ušetřené prostředky je nutno poděkovat panu Pavlu Lakomému, který opravu střechy provádí a podmínky nákupu s výrobcem vyjednal. Dovolte mi, abych poděkoval za spolu-

práci a poskytnutí finančních prostředků Obci Velký Týnec, Olomouckému kraji, Arcibiskupství olomouckému, a především vám všem, kdo na opravu střechy pravidelně přispíváte. V roce 2027 nás čeká III. etapa, která bude technicky nejnáročnější. V roce 2028 bychom měli dílo dokončit závěrečnou etapou, která bude plochou nejrozsáhlejší (189 m²). Přeji vám krásný zbytek léta a upřímně Pán Bůh zaplať za vaše dary! V Olomouci dne 14. srpna 2026

Jaroslav Hut
Autor je technický administrátor
Děkanátu Olomouc

© Petr Hanuška

Komise pro volnočasové aktivity ZO Velký Týnec
ve spolupráci se SDH Velký Týnec,
Knihovnou Velký Týnec, SRPŠ, RC Čmelda, MŠ Velký Týnec,
Skautem Čechovice a dobrovolníky zvou na akci:

POHÁDKOVÁ CESTA K ZÁMKU

12. ZÁŘÍ 2026

VELKÝ TÝNEC

Start: 12:00 - 17:00 hodin

od ZDRAVOTNÍHO STŘEDISKA

Vstupné: 100 Kč/dítě

Ukázka historického šermu

Enten in Armen

(spolupráce DDM Olomouc)

13:30 a 15:30 hodin

Vydejte se na pohádkovou výpravu! Cesta začíná v podzámčí u zdravotního střediska a zavede vás až do zámecké zahrady. Cestou potkáte vodníky, loupežníky i další pohádkové bytosti se zábavnými úkoly. V zámecké zahradě budou na vás čekat další výzvy. V samotném zámku vás přivítá královská rodina, která každého malého hrdinu odmění za jeho odvahu a splnění úkoly. Chybět nebudou ani napínavá šermířská vystoupení, oblíbený animační program od BukoHrátek, spousta smíchu a veselí s klaunkou Kami.

Přichystáno bude pro vás občerstvení s gastrospecialitami od SDH Velký Týnec.

Výtěžek bude věnovaný mobilnímu hospici Nejste sami

Mobilní hospic Nejste sami: Když chcete doprovodit svého blízkého doma, s láskou a beze strachu...

Co je mobilní hospic a jak pomáhá?

Jsme mobilní hospic Nejste sami a každý den pečujeme o nevyléčitelně nemocné, kteří si přejí dožít doma mezi svými blízkými. Působíme v Olomouci a okolí.

Pomáháme dětským i dospělým pacientům splnit přání zůstat v závěru nemoci v jejich domácím prostředí s jejich nejbližšími. Na základě dlouholetých zkušeností víme, že velká část pacientů si přeje strávit poslední dny svého života doma a zde také zemřít. Pacientům i jejich pečujícím poskytujeme odbornou zdravotní i sociální péči.

Jak vypadá vaše péče v praxi?

O pacienty a jejich pečující se nepřetržitě stará multidisciplinární tým složený z lékařů, zdravotních sester, sociálních pracovníků, psychologů a kaplanů. Jejich podporou je klinický farmaceut a fyzioterapeut. Péči pro pacienty zajišťujeme 24 hodin 7 dní v týdnu po celý rok. Dle zdravotního stavu pacienta je nastavena odborná zdravotní péče našimi lékaři, zdravotní sestry denně vyjíždí k pacientům, sociální pracovníci pomohou vyřídit pečujícím podporu ve formě dávek či kompenzačních pomůcek a asistentky v sociálních službách zajišťují odlehčovací službu.

Pro koho je služba určena?

Pro dospělé i dětské pacienty, kteří vědí, že se jejich nemoc nedá vyléčit a přejí si důstojně žít až do konce v jejich domovech.

Kdo jsou pečující?

Jsou to manželé, partneři, děti, vnoučata, sourozenci... Lidé, kteří se rozhodnou doprovodit svého blízkého a pečovat o něj až do konce jeho života.

Jak je péče hrazena?

Péči poskytujeme zcela bezplatně, protože důstojný závěr života by neměl být otázkou financí. Zdravotní pojišťovny hradí necelou polovinu nákladů na péči, zbytek financujeme z podpory štedrých dárců, veřejných sbírek a dotací. Díky nim můžeme být oporou těm, kdo nás potřebují nejvíce.

Co byste vzkázali těm, kdo stojí před těžkým rozhodnutím?

Opravdu v tom nejste sami a už nyní děláte víc, než si myslíte. Domácí péče o umírajícího je náročná, proto je úplně v pořádku mít strach nebo pochybovat. Pečovat o umírajícího je jedno z nejnáročnějších období, avšak zároveň jedno z nejlidštějších a nejsilnějších. A nikdo by v těchto chvílích neměl být sám.

Kontaktujte mobilní hospic Nejste sami. Budeme s vámi, budeme vaše odborná opora i lidská podpora. Neváhejte nás kdykoliv oslovit.

NEJSTE SAMI
MOBILNÍ HOSPIC

+420 703 134 603

asistent@nejstesami.eu

www.nejstesami.eu

ZE ŽIVOTA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Nový školní rok ve školce

Začátek školního roku 2026/2027 přináší do školky nejen nové děti, nové zážitky a společná dobrodružství, ale také několik významných změn a novinek. Do nového školního roku vstupujeme s novým školním vzdělávacím programem, novými nápady, a především s přáním, aby naše školka byla místem, kam děti přicházejí rády.

Nový školní vzdělávací program nese název „Se skřítkem si chceme hrát, nové věci poznávat, proto zveme kluky, holky cestičkou do

naší školky“. Jeho hlavním průvodcem se stal skřítek Duháček, který propojuje všechny naše třídy a provází děti na jejich cestě za poznáním. Duháček není pouze plyšová hračka. Mezi třídami „cestuje“, děti mu mohou vyprávět své zážitky, vozit na výlety, půjčovat si ho a společně s ním objevovat nová témata. Jeho podoba i výtvarná stránka našeho programu vznikaly za spoluúčasti dětí a pedagogů. Právě dětské obrázky a nápady tak dostaly v novém programu své skutečné místo. Naším cílem není děti zahrnout množstvím hotových informací. Chceme v nich především probouzet zvědavost, tvořivost, samostatnost a chuť hledat vlastní řešení. Učíme se prostřednictvím hry, experimentování, společných projektů, práce v menších skupinách i center aktivit. Vzdělávací témata nejsou svázána přesným kalendářem, můžeme se u nich zastavit tak dlouho, jak děti potřebují, nebo se vydat směrem, který vyplývá z jejich otázek a zájmů.

Společně s Duháčkem se během roku budeme vydávat do pěti velkých tematických oblastí. Budeme objevovat přírodu, učit se pečovat o zdraví a pohodu, poznávat tajemství lidského těla, objevovat kouzlo tradic a zkoumat svět tech-

niky. Velký prostor chceme dát pobytu venku, praktickým zkušenostem, experimentům, tvoření i přirozenému pohybu. Díky úspěšnému zapojení do projektu Sportimáček budeme školku vybavovat také novým sportovním náčiním. Součástí projektu bude i odborné vzdělávání pedagogů zaměřené na pohybový rozvoj dětí. Jednou z novinek budou také kroužky, tzv. tematická

odpoledne, která budeme realizovat jednou týdně po odpolední svačině. Chceme všem dětem bez rozdílu nabídnout pestré aktivity přímo v mateřské škole, bez nutnosti navštěvovat externě organizované kroužky. Čekat je budou sportovní, tvořivé, hudební a dramatické aktivity, jejichž obsah budeme přizpůsobovat především zájmům dětí. Pokračovat chceme také v tom, co považujeme za velmi cenné, v mezigeneračním setkávání. Do školky za dětmi přicházejí čtecí babičky a čtecí dědeček, kteří před odpočinkem čtou pohádky, ale také si s dětmi povídají, vyprávějí jim o svých zkušenostech a předávají tradiční dovednosti. Děti se díky těmto setkáním přirozeně učí naslouchat, respektovat druhé a vnímat, že každá generace si má navzájem co předat.

Školní rok 2026/2027 bude pro naši mateřskou školu důležitý také z organizačního hlediska. V jeho průběhu dojde ke sloučení Mateřské školy Velký Týnec se Základní školou Milady Petřkové. Mateřská škola se stane součástí společné organizace, která ponese název Základní a mateřská škola Milady Petřkové, příspěvková organizace. Naším cílem je, aby organizační změna pro-

běhla plynule a zároveň otevřela další možnosti spolupráce mezi mateřskou a základní školou.

Začátek nové etapy je zároveň příležitostí poděkovat těm, kteří pomáhali psát předchozí kapitoly historie naší mateřské školy. Velké poděkování proto patří paní ředitelce Ireně Sehnalové a paní zástupkyni Janě Přikrylové, které mateřské škole věnovaly dlouhá léta své profesní dráhy. Pod jejich vedením prošly školkou celé generace týneckých dětí. Za všechnu práci, čas a péči,

které škole věnovaly, jim patří upřímné poděkování. Do další životní etapy jim přejeme především pevné zdraví, spokojenost, radost a dostatek času na vše, na co během pracovních let nezbývalo tolik prostoru.

Nový školní rok je pro nás začátkem nové etapy. Přináší změny, nové možnosti i příležitost posouvat naši mateřskou školu zase o kousek dál. Máme před sebou spoustu práce, ale také mnoho plánů, na které se těšíme. Přejeme si, aby se u nás dobře cítili děti i rodiče a aby naše školka byla místem plným pohody, důvěry a radosti. Do školního roku 2026/2027 se proto díváme s chutí, očekáváním a těšíme se na všechno nové.

Za kolektiv Mateřské školy Velký Týnec
Veronika Batová
Autorka je ředitelka MŠ VT

Letem školním světem

Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec - červenec 2026

Slovo ředitele ZŠ Milady Petřkové na prahu nového školního roku 2026-2027

Vážení čtenáři Týneckých listů, milí žáci, rodiče a prarodiče!

Dovolte mi, abych vás všechny po prázdninách opět pozdravil z naší týnecké školy.

Nový školní rok jsme 1. září zahájili tradičním slavnostním shromážděním. Prostor před školou se v osm hodin ráno zaplnil více než čtyřmi sty žáky, kteří se po letních prázdninách znovu setkali se svými spolužáky a učiteli.

Trochu jinak jsme již poněkolkáté přivítali naše prvňáčky. Ti přišli v devět hodin společně se svými rodiči a dalšími blízkými na školní dvůr u budovy prvního stupně. Tento způsob zahájení školního roku se nám velmi osvědčil. První školní den je pro děti i jejich rodiny mimořádnou událostí a oddělené slavnostní přivítání nám umožňuje věnovat novým žákům dostatek času a pozornosti v klidnější a osobnější atmosféře.

Letošní školní rok před nás staví také dvě významné výzvy. První je spojení základní a mateřské školy do jedné organizace, ke kterému dojde od 1. ledna 2027. Druhou je postupná příprava na rozsáhlou reformu školního vzdělávacího programu.

Pokud jde o spojení základní a mateřské školy, obyvatelé Velkého Týnce by tuto změnu v běžném fungování obou škol prakticky neměli pocítit. Pro samotné organizace půjde především o změny v oblasti řízení, administrativy a provozu. Naším cílem je, aby všechny dosavadní služby pro děti, žáky a jejich rodiče pokračovaly bez komplikací.

Mnohem výraznější dopad na samotnou výuku bude mít připravovaná velká revize vzdělávacího programu. Navazuje na takzvanou malou revizi, kterou jsme v minulých letech úspěšně zapracovali do školního vzdělávacího programu a která se projevila zejména ve výuce informatiky.

Nová podoba vzdělávání má klást větší důraz na schopnost žáků přemýšlet v souvislostech, řešit problémy, spolupracovat a využívat získané znalosti v praxi. Posílit se má čtenářská, matematická a digitální gramotnost. Přehlednější mají být také očekávané výsledky učení a větší prostor má dostat propojování témat mezi jednotlivými předměty i respektování individuálních potřeb žáků. Podle současných informací má povinné zavádění nové podoby vzdělávacích programů začít postupně od 1. září 2028. Pro školy to znamená několik let velmi intenzivní přípravné práce.

Škola o prázdninách nezhálela

Přestože byly školní chodby během léta bez žáků, ve škole rozhodně nebylo prázdno. Vedle pravidelné údržby a generálního úklidu jsme během prázdnin uskutečnili několik větších investičních a technických akcí.

Největší z nich byla rekonstrukce spodní

tělocvičny. Podlaha byla vybroušena a znovu nalakována, vzniklo nové obložení, celý prostor dostal novou výmalbu a technicky jsme upravili také prostor pódia a nářadovny. Výsledkem je nejen příjemnější vzhled, ale především kvalitnější a praktičtější prostředí pro výuku tělesné výchovy i další využití tělocvičny.

Další tři učebny jsme vybavili novou audiovizuální technikou. Tím jsme dosáhli cíle, o který jsme několik let postupně usilovali. V současnosti jsou již všechny učebny naší školy vybaveny tak, aby mohly fungovat jako multimediální učebny.

Novinkou je také úschovna kol a koloběžek před vstupem do žákovských šaten. Chtěli jsme žákům nabídnout důstojný a zároveň bezpečnější prostor, kde mohou svá kola a koloběžky během vyučování ponechat. Vstup do úschovny bude umožněn prostřednictvím čipu a celý prostor bude monitorován kamerovým systémem.

Během léta jsme zároveň pokračovali v plánovaném rozšiřování školního čipového systému. Kromě nové úschovny bude nyní čipem zpřístupněn také boční vstup do budovy a vstup do tělocvičny. Toto řešení souvisí mimo jiné s připravovaným rezervačním systémem pro pronájem a využívání školních sportovních prostor.

Samozřejmostí byla také běžná údržba všech budov a důkladný prázdninový úklid. Na budově druhého stupně se do něj letos poprvé zapojily i naše dvě nové paní uklízečky, které během léta odvedly velký kus práce.

Téměř čtvrt století proměn školy

Začátek nového školního roku je vždy příležitostí dívat se nejen dopředu, ale také trochu zpět. V roce 2002 jsem nastoupil do funkce ředitele této školy a od té doby uplynulo již téměř čtvrt století.

Škola byla tehdy dobře personálně obsazena. Můj předchůdce pan Jaroslav Hlaváč vytvořil dobré podmínky pro práci žáků i pedagogů a panovalo zde příznivé školní klima. Výrazně horší byl ovšem technický stav a celkový vzhled obou školních budov.

Při nástupu do funkce jsem měl proto dvě základní představy o dalším směřování školy.

První z nich se týkala lidí. Chtěl jsem zachovat a dále budovat kvalitní pedagogický sbor a podporovat dobré vztahy a klima školy. Druhá se týkala prostředí, ve kterém se děti učí a učitelé pracují. Cílem bylo školu postupně rekonstruovat, modernizovat a vybavit tak, aby dobře plnila své vzdělávací poslání a současně byla místem, které důstojně reprezentuje obec Velký Týnec.

Při plnění těchto představ jsem měl velké štěstí na své nejbližší spolupracovníky. V oblasti vzdělávání, personální práce a každodenního řízení školy pro

mě byla a stále je velkou oporou zástupkyně ředitele paní Taťána Hanušková. Od roku 2022 se k vedení školy připojila také zástupkyně pro první stupeň paní Jitka Rytířová.

Stejně důležitá byla po celá léta technická stránka rozvoje školy. Při rekonstrukcích, opravách a nejrůznějších stavebních úpravách jsem se mohl vždy spolehnout na odborné znalosti a organizační schopnosti pana Miroslava Zdráhalu, který zajišťuje technický provoz školních budov a organizuje také práci provozních zaměstnanců.

Když se dnes za uplynulými lety ohlédnu, je až překvapivé, kolik se toho podařilo změnit.

Vznikla nová tělocvična a sportovní areály vedle školy i za školou. Výraznou proměnou prošla školní jídelna, která byla nejen stavebně upravena, ale také vybavena moderními technologiemi. Došlo k výměně oken, zateplení školních budov a obnově fasád. Vybudovala se nová sociální zařízení, šatny a další prostory a zároveň se podařilo rozšířit kapacitu školy.

Postupně jsme opravovali a modernizovali učebny i kabinety a obměňovali školní nábytek a další vybavení.

Samostatnou kapitolou byla a stále je modernizace informačních technologií. Obě školní budovy bylo nutné vybavit kvalitními počítačovými sítěmi, interaktivní technikou, žákovskými a učitelskými počítači, notebooky, tablety a dal-

šími zařízeními. Stejně důležité bylo vybudování odpovídajícího technického zázemí a zabezpečení celé školní počítačové infrastruktury. Šlo a stále jde o finančně velmi náročnou oblast, bez které si však dnešní školu už prakticky nelze představit.

Škola se musí rozvíjet dál

Mohlo by se zdát, že po tolika letech rekonstrukcí a modernizací je práce hotová. Ve školství ale podobný stav prakticky neexistuje. Společnost se mění, technologie se vyvíjejí a stejně tak se proměňují požadavky na vzdělávání i na prostředí, ve kterém děti tráví značnou část svého dne. Škola proto nemůže zůstat stát na místě.

Mám radost, že díky dlouhodobě velmi dobré spolupráci vedení školy s obcí Velký Týnec se nám daří jednotlivé plány postupně uskutečňovat. Bez podpory obce a bez práce mnoha lidí, kteří se na chodu školy každodenně podílejí, by řada změn, které dnes považujeme za samozřejmé, nebyla možná.

Naším společným cílem zůstává škola, která dětem nabízí kvalitní vzdělání, příjemné a bezpečné prostředí a podmínky odpovídající době, ve které žijeme. Škola, která má svou tradici, ale zároveň se nebojí změn.

A právě takovou školu chceme společně budovat i v dalších letech.

Tomáš Jurka

Můžete nás najít na sociálních sítích

Možná jste si už všimli, že naše týnecká škola má nově své vlastní sociální sítě – Instagram a Facebook. O tomto kroku jsme ve škole uvažovali už delší dobu a inspirací nám byly další školy, které prostřednictvím sociálních sítí představují, co všechno se u nich během roku děje.

Chceme dát rodičům i veřejnosti možnost nahlédnout blíž do každodenního života ve škole a sledovat momenty, které stojí za sdílení. Ukázat úspěchy, na které jsme pyšní, a přiblížit události, které nás posouvají dál. Škola je živý organismus, každý den je totiž jiný a každý den se najde třída, která se svými učiteli prožije, vytvoří nebo uspořádá něco zajímavého, o čem stojí za to dát vědět. Naše sociální sítě jsme spustili 27. dubna 2026 a do konce června jsme zveřejnili nespočet příběhů a 70 rozmanitých příspěvků. Najdete v nich nápadité vyučovací hodiny, společné projekty, originální práce našich žáků, zahraniční exkurze, výlety do okolí, sportovní akce

i další události, které ukazují, jak pestrý život v naší škole skutečně je.

Těšíme se z návštěvnosti, kterou naše stránky mají. Jen za červen zaznamenal Instagram školy 121695 zobrazení, příspěvek o plese deváťáků zaujal 11500 uživatelů a naše sítě začalo sledovat přes 600 lidí.

Velké poděkování proto patří všem učitelům a žákům, kteří se na tvorbě příspěvků podílejí. Bez jejich nápadů, energie a ochoty sdílet to, co se ve škole děje, by naše sociální sítě nebyly tím, čím jsou. A tím nemyslíme jen místo, kde zveřejňujeme fotografie a zprávy. Jsou také malou kronikou, která zachycuje momenty, ke kterým se po čase určitě rádi vrátíme.

A pokud nás ještě nesledujete, přidejte se k nám. Naše škola totiž nežije jen ve třídách – žije i online!

Daniela Žádníková
Autorka je učitelka ZŠ Milady Petřkové

Jak jsme se loučili s loňským školním rokem? No přece výletem, to je jasné!

Druháci výletovali kolem Velkých Losin

Děti ze druhých tříd se vydaly na výlet po trase Rapotín – Lesní balneo – rozhledna Bukovka – Velké Losiny. Během cesty si užili pobyt v přírodě, poznávaly okolní krajinu a na rozhledně Bukovka obdivovaly krásné výhledy. Přestože trasa vedla místy náročnějším terénem, všechny děti byly velmi šikovné a zvládly ji na jedničku. Výlet se nám vydařil a všichni si odnesli spoustu krásných zážitků.

Sedmácké z béčko vyrazilo vstříc jesenickým kopcům

Ve středu 24. června jsme se sešli na nádraží v Olomouci a společně vyrazili vstříc jesenickým kopcům. Vlak nás dovezl do Starého Města pod Sněžníkem. Odtud jsme se vydali do Branné. Cesta vedla kolem pěchotních srubů, které měly být součástí pohraničního opevnění (z doby před 2. světovou válkou). Vzniká tu nová naučná stezka s pěkným zázemím pro odpočinek. Kochali jsme se nádhernými výhledy po

okolní klidné krajině plné horských luk a přes kopec pomyslně mávali výletníkům z 6. A, kteří ten den mířili k Dalimlově rozhledně. Energii jsme pak doplnili v Branné - nechyběly „hrance“, borůvkové knedlíky ani osvěžující limonáda. Sladkou tečkou byla zmrzlina a trubičky z místní cukrárny.

Den jsme si spolu moc užili! Díky za společné zážitky a spoustu smíchu.

Osmáci slavili konec školního roku v džungli!

Konec letošní školní výuky oslavila třída 8. A dnem v přírodě, místy by se dalo říct v džungli.

Vypravili jsme se na výlet do krásné Bílé Opavy, a protože jsme měli dostatek síly, a většina i nadšení, prodloužili si túru nakonec až na Praděd.

Po náročném prvním kopci jsme si odpo-

činuli u chaty Barborky a potom poobědvali na nejvyšším místě Jeseníků. Vydali jsme se zpět a kousek sjeli autobusem do Karlovy Studánky, kde byla chvíle volna.

Pak přijela 904 a odvezla nás zpátky do Olomouce. Den jsme si moc užili a odnášíme si skvělé zážitky.

Sedmá C zdolala Šerák

Ve čtvrtek 18. 6. jsme se sešli na vlakáči v Olomouci. Všude kolem plno výletníků z jiných škol. Báli jsme se, že se nevlezeme do vlaku. Ale nakonec jsme si sedli a dojeli až na Ramzovou, a to společně s dalšími 3 třídami z jiných škol. Cíl jsme měli všichni stejný - Šerák.

Ale to bychom nebyli my (7. C), kdybychom byli jako jiní. Pan učitel s paní asistentkou nás vzali cestou, kterou nešel

nikdo. Stínem údolí Vražedného potoka jsme se vyškrábali k Obřím skalám a odtud to byl jen kousek (podle pana učitele) na vrchol Šeráku. Hurá! Dokázali jsme to!

Smažák, hrangle, svíčková, zalít to kořálou a teď válet sudy pod lanovkou až do vlaku, který nás šťastně dovezl zpátky k domovu. Jak jsme si to užili, můžete posoudit sami.

Výlet do Vídně plný zážitků

Dne 18. 6. 2026 se žáci osmých a devátých tříd společně s paní učitelkou Bundilovou a Mužíkovou vydali na jednodenní zájezd do krásné rakouské metropole. Čekal je den plný poznávání, zábavy a nezapomenutelných zážitků.

První zastávkou byla zoologická zahrada v Schönbrunnu, jedna z nejstarších zoo-logických zahrad na světě. Žáci zde mohli obdivovat stovky druhů zvířat z různých koutů planety. Mezi největší lákadla patřily například velké pandy, koaly, lenochodi, lední medvědi nebo tučňáci.

Poté se skupina vydala do historického centra Vídně, kde si při procházce kolem Hofburgu mohla vychutnat atmosféru někdejšího císařského města.

Velkým zážitkem byla také návštěva Time Travel Vienna, kde se žáci prostřednictvím interaktivních a audiovizuálních zážitků mohli přenést do různých období historie Vídně. Poutavou formou se tak seznámili s významnými událostmi, osobnostmi i proměnami města a poznávali historii mnohem zábavněji než jen z učebnic.

Poslední zastávkou bylo Přírodovědecké muzeum, které ukrývá přibližně 20 milionů sbírkových předmětů. Žáci zde mohli obdivovat například kostry a pozůstatky dinosaurů, model pohyblivého se allosaura, vzácné minerály a drahokamy nebo rozsáhlou sbírku meteoritů. Velkou pozornost jistě přitáhla také slavná Venuše z Willendorfu, téměř

30 000 let stará soška z období pravěku. Celý den utekl velmi rychle a všichni si z výletu odvezli nejen spoustu nových poznatků, ale také mnoho společných zážitků a krásných vzpomínek. Vídeň nám opět ukázala, že historie, příroda i poznávání mohou být zároveň velkým dobrodružstvím.

Zahájení nového školního roku

Záříjová doplňovačka

Doplň do vět slova, která tam patří.

1. První den v měsíci _____ se otevírají školy.
2. Děti si ráno na záda nasadí _____ a vydají se do školy.
3. Ze stromů začínají padat hnědé a lesklé _____,
ze kterých si můžeme vyrábět zvířátka.
4. Do teplých krajů odlétají _____.
5. Pomalu, ale jistě začíná astronomický _____.

(Řešení: září, aktovku, pěcl, podzim)

Omalovánka

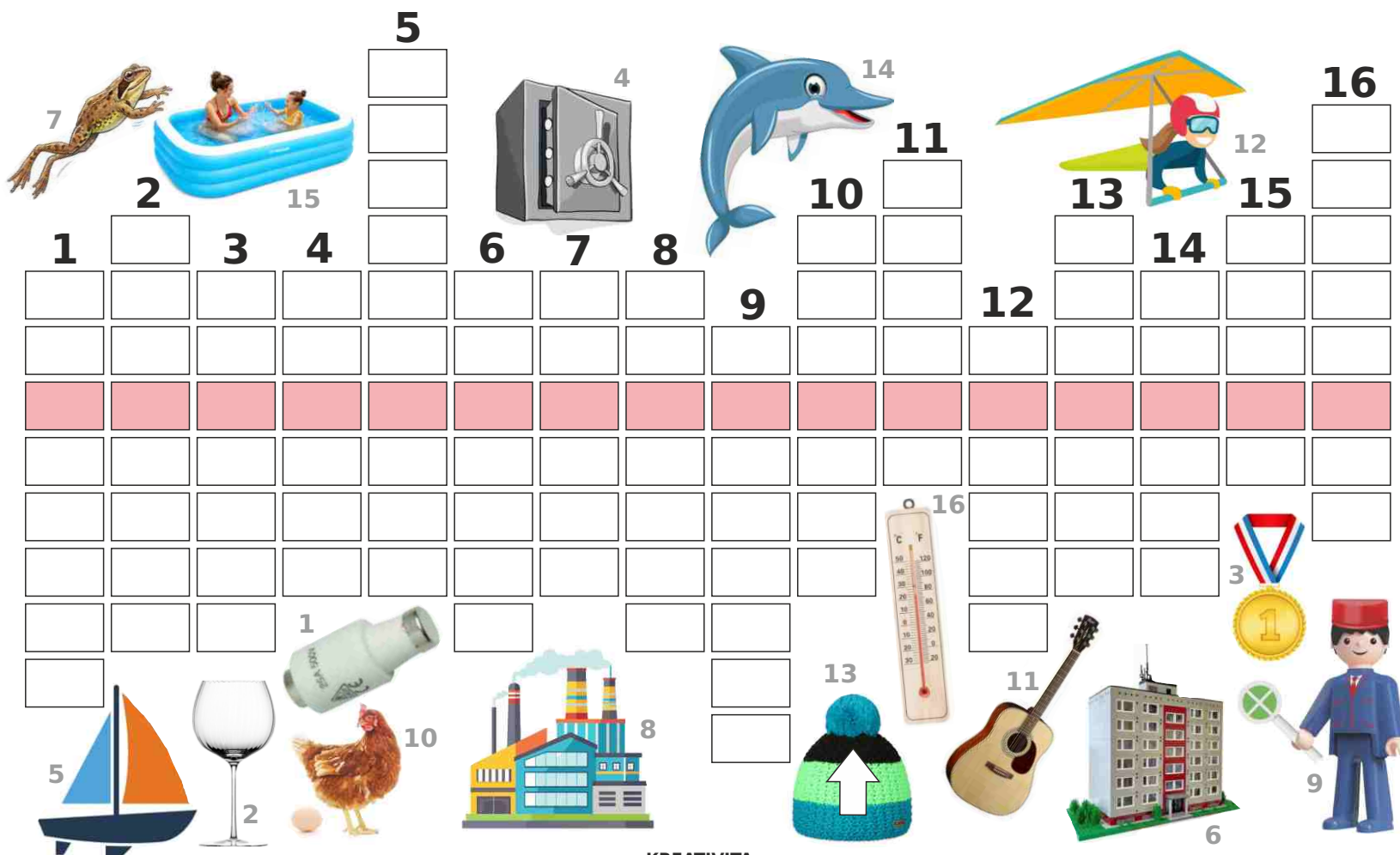
Podzim je plný barev, padajícího listí, kaštanů, draků a dalších malých dobrodružství. Ale víš o podzimu opravdu všechno? Otestuj své znalosti v našem podzimním kvízu ANO x NE! Přečti si každé tvrzení a rozhodni, jestli je ANO, nebo NE. A pozor – některé otázky jsou záludné a u některých rozhoduje hlavně to, co máš rád/a.

1. Na podzim bývá tepleji než v létě.
2. Ze stromů padá na podzim listí.
3. Listy jsou na podzim růžové, šedé, bílé.
4. Podzim začíná v září.
5. Podzim končí v říjnu.
6. Po podzimu přijde jaro.
7. Na podzim se slaví Halloween a Dušičky.
8. Na podzim odlétají některé ptáci za teplem.
9. Kukuřice je žlutá.
10. Zvířata si dělají zásoby na zimu.
11. Veverka jí maso.
12. Muchomůrky jsou jedlé houby.
13. Miluju skákání do hromady listí.
14. Mám radost, že je podzim.
15. Budeme s rodiči na podzim pouštět draka.

ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE
ANO NE

Připravila Vladimíra Hacsiková

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA PRO DĚTI

KREATIVITA

Jsem velmi kreativní člověk, každý den vytvořím alespoň ...

Dokončení najdete v tajence křížovky.

Podaří-li se vám tajenku vyluštit, zašlete nám její znění do redakce na e-mail sekretariat@velkytynec.cz a my ze zaslaných odpovědí vylosujeme vítěze.

Správná tajenka z minulého čísla zní: „a druhá už nekřičí“. Výherkyně se stává Adélka Bubeníková z Velkého Týnce.

Vytvořte si s dětmi SUNCATCHER

Podzim se pomalu blíží. Pojdme si proto co nejdéle uchovat kousek léta a slunečních paprsků i u nás doma. Společně si vytvoříme podzimní mandalu – krásnou dekoraci, která dokáže sluneční paprsky zachytit a rozzářit jimi naše okno. Takovému výrobku se říká suncatcher.

Potřebovat budete:

- Samolepící folii
- Listí – vhodný je jakýkoli druh listí, ale nejhezčí vzory vytvoříte, když najdete listy různých barev, velikostí a tvarů. Dbejte na to, abyste použili čerstvé listy, které nejsou vysušené a křehké.
- Přízi – slouží k vytvoření závěsu, za který hotovou mandalu pověsíte. Použit můžete jakoukoli přízi, provázek nebo motouz.
- Nůžky

Postup:

Ze samolepící folie vystříhnete dva kruhy. Jako šablona pro obkreslení dokonalého kruhu skvěle poslouží velký jídelní talíř. Na odlepenou stranu folie naskládejte do požadovaného tvaru listy různých velikostí, barev a tvarů. Připevněte přízi na zavěšení a na vytvořenou mandalu nalepte druhý kruh samolepící folie tak, aby listy zůstaly uprostřed. A krásná podzimní dekorace je hotová.

Připravila Vladimíra Hacsiková

Podzimní hádanky

Obouváš je na nožičky,
můžeš s nimi do vodičky.
Kaluže jim nevadí,
nestudí a nechladí.
Kamarádi s deštěm,
pláštěnkou a deštníkem.
(gumáky, holínky, galoše)

Stojí krejčí na pasece,
tisíc jehel s sebou nese.
(ježek)

Znáte tlustou holčičku?
Nosí žlutou sukničku.
Když jsme ji svlékali,
všichni jsme plakali.
(cibule)

Bydlím v malém jablíčku,
prokousám si chodbičku.
Hubený jak tkanička,
stačí malá světnička.
(červ)

To je tíha! To je tíha, ach!
Když to musím zvedat na botách!
(bláto)

Běží lesem, hupky, dupky,
zásobí se před zimou,
žádnou šišku, ani houbu
její oči neminou.
(veverka)

Připravila Vladimíra Hacsiková

Podzimních pět - desková hra pro celou rodinu

Jak se hraje?

1. Každý hráč si vybere figurku a postaví ji na START.
2. Hráči se postupně střídají a házejí kostkou.
3. Posunou svou figurku o tolik políček, kolik padlo na kostce.

4. Na políčkách čeká hráče podzimní úkol. Ten musí splnit.
5. Za správně splněný úkol získává hráč 1 bod. Pokud úkol nesplní, bod nezískává.
6. Vyhrává hráč, který jako první dorazí do cíle a zároveň získá nejvíce bodů.

PODZIMNÍCH PĚT

START	pět podzimních barev	pět druhů podzimního ovoce	pět druhů podzimní zeleniny	pět věcí, co se dá na podzim sbírat
				pět věcí, co dělá sedlák na podzim
pět hloupých věcí na podzim	pět hezkých věcí na podzim	VRAŤ SE ZPÁTKY	pět věcí, co se dělá v zahradě na podzim	pět možných podzimních počasí
pět podzimních vůní				
pět věcí, co můžeš vyrobit z kaštanů	pět plánů, které máš pro letošní podzim	VRAŤ SE ZPÁTKY	pět stromů, co na podzim opadávají	CÍL

MLUVÍM TAKY ČESKY
čeština pro české děti ve světě

SUDOKU

	5	8			7		3	
							8	
7		1		3		4	5	
6			1					
9			3		6			8
					2			5
	4	6		2		8		3
	9							
	2		9			1	4	

Tajenkou zářijové křížovky je výrok autora z oblasti ekonomie vystupujícího pod pseudonymem Bridgewater. Tajenka ze srpnového čísla zní: Nemůžeme-li sdílet štěstí s druhými, je to jen poloviční štěstí. Správnou tajenku zaslal a výhercem se stal pan Libor Tomeček z Velkého Týnce. Správné znění tajenky zašlete poštou, e-mailem nebo ho zatelefonujte na Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72, Velký Týnec, telefon.: 585 151 111, e-mail: sekretariat@velkytynec.cz a to do konce aktuálního měsíce.

VELKÝ TÝNEC	VELKÝ TÝNEC	Telefo- novat	Tajenka 1	Římsky 49	VELKÝ TÝNEC	Foto značka	Hlas vrány			Cito- slovce překva- pení				Značka traktůrku	Skupina jezdců
VELKÝ TÝNEC	Vesnice				Řeme- slník pracující s kovy					Oběživo					
	Služební pořadí				Opatřit razítkem					Zvuk hodin					
	Náš klavírista (Rudolf)				Bankrot						Struk				
											Cviky na hrazdě				
	Označení výrobků z hliníku			Někdo (básn.)				Šicí vlákno				Vlastniti			
				Močo- vina				Obydlí				Domácky Natálie			
	Benzín						Ochucená půlka prasete						Smeták		
							Mýtina (slang.)						Mouro- vaný kocour		
	Jak (knižně)					Drobný hlodavec				Slavnostní černý kabát se zapínáním na šňůrky					
						Rudá barva									
VELKÝ TÝNEC	Posvátný zákaz	Středo- evropan			Pracovati s rýčem					Rusky tento				Značka jednotky práce (kalorie)	Evropská numiz- matická knihovna
		Ikonický znak			Indický oděv					Hroby					
	Ženské jméno				Hornino- vá drť				Cukrárna		Dražba				
					Směr v budhismu				Zkr. býv. odborů		Zkratka literatury				
	Sloven- sky jaký			Zadní část lodi				Dolina (kniž.)				Cizí mužské jméno			
				SPZ Bardějova				Pražský deník				Předložka			
	Anglicky bom- bardér					Odměna zpro- středko- vatele							Iniciály herečky Kořínkové		
	Uniový					Hospo- dářská zvířata							Pomůcka Auf, Bakon, Bomber, Čamara, Ecu, Ejej, Etot, Ikaros, Kbel, Né, Nord, Pd, Plos, Ponk, Ryan, Tao, Tůtu, Urea, Zen		

ZA PLOTEM

CO SE DĚJE ZA HRANICEMI NAŠÍ OBCE

Královský triatlon

19. ročník Královského triatlonu a 4. ročník Memoriálu Vojty Dostála je za námi a my bychom chtěli z celého srdce poděkovat všem pořadatelům, dobrovolníkům a pomocníkům, kteří přiložili ruku k dílu.

Děkujeme všem, kteří pomáhali s přípravami, organizací, občerstvením, registrací, zajištěním trati, regulací dopravy, úklidem i všem, kteří byli závodníkům po celou dobu nablízku. Bez vás by se tento závod nemohl uskutečnit!

Velké díky patří také všem, kteří věnovali svůj čas, energii a ochotu, často od rána až do pozdních hodin. Právě díky vám měl Královský triatlon skvělou atmosféru a mohl proběhnout bezpečně a bez problémů.

Letošní ročník byl pro nás všechny výjimečný také vzpomínkou na Vojtu Dostála, zakladatele Královského triatlonu.

Už počtvrté jsme se sešli, abychom jeho jméno a odkaz spojili s tím, co měl tolik rád – sportem, přátelstvím a společným setkáváním lidí.

Věříme, že by měl Vojta radost, kdyby viděl, kolik lidí se i letos spojilo, aby jeho triatlon pokračoval a žil dál.

A samozřejmě děkujeme i všem závodníkům, fanouškům, partnerům a sponzorům, kteří byli součástí letošního ročníku.

Na celkové výsledky a další kupu fotografií se můžete podívat na našem facebookovém profilu.

DĚKUJEME, ŽE V TOM JSTE S NÁMI!
Těšíme se zase za rok!

Miroslava Zavadilová,
starostka Majetín

© 7x archiv pořadatelů

Olomoucký kraj **MIKROREGION KRÁLOVSTVÍ**

Sdružení obcí mikroregionu Království pořádá
fotografickou soutěž pro všechny své občany

KRÁLOVSTVÍ OBJEKTIVEM OBČANŮ KRÁLOVSTVÍ

Vyhlášeny jsou dvě kategorie:
1. KOUZLO OKAMŽIKU
2. NĚMÁ TVÁŘ

- 19. ročník -

- autorem je občan mikroregionu Království
- fotografie velikosti A4 musí být vytisknuty na fotografickém papíru
- fotografie musí být pořízeny na území mikroregionu Království
- jeden občan může do soutěže přihlásit až 4 snímky v každé kategorii
- na zadní straně musí být každá fotka označena jménem autora, adresou, mailovou adresou a místem pořízení snímku

Fotografie můžete odevzdat na kterémkoli OÚ mikroregionu Království do 31. října 2026

**Vernisáž a vyhlášení výsledků se uskuteční
v neděli 15. listopadu 2026 ve 14:00
v Kulturním domě v Císařově**

Vítěze vybere komise Sdružení obcí mikroregionu Království. Vítězové převzou na vernisáži hodnotné ceny! Akce se koná za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje.

Přehled akcí ve Velké Bystřici, září 2026

1. – 24. 9. / galeriezet / po – pá 9:30 – 18:00, so 11:00 – 19:00, ne – zavřeno
Martin Zhouf: Obrazy příběhů, ilustrace fantazií – výstava obrazů
 11. 9. / amfiteátr / pá 19:00 – 22:00
Distant Bells – Pink Floyd Tribute band

18. – 19. 9. / orlovna / pá 14:00 – 18:00, so 8:00 – 12:00

Podzimní bazárek

19. 9. (so) 9:00 – 13:00 ● sportovní areál Na Letné

Dětský závod zdatnosti

20. 9. (ne) 8:00 – 12:00 ● Zámecké náměstí

Bystřické selské trhy

20. 9. (ne) 10:00 – 18:00 ● kulturní dům Nadační

Podzimní výstava květin, ovoce a zeleniny

26. 9. (so) 10:00 – 17:00 ● Zámecké náměstí, areál Na skalce

Youth Games 2026

26. 9. / galeriezet / so 17:00 – 18:00

Ricardo Hoineff: Proměnění – vernisáž

Předprodej vstupenek v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice, Zámecké náměstí 775, tel.: 734 236 502 (platba možná pouze v hotovosti)

● Bystřické banjo (7. 11.) 250 Kč (do 31. 10.), 350 Kč (od 1. 11. a na místě)

martin zhouf
 obrazy příběhů, ilustrace fantazií

vážení milovníci umění, galeriezet vás srdečně zve na výstavu obrazů martina zhoufa

v prostorách galeriezet (zámecké nám. 775, velká bystřice)

výstava potrvá do 24. 9. 2026

galeriezet je otevřená od pondělí do pátku 9:30 – 18:00 hodin
 v sobotu 11:00 – 19:00 hodin | v neděli zavřeno | www.galeriezet.cz

galeriezet Město Velká Bystřice

Distant Bells

PINK FLOYD
 TRIBUTE BAND

11. září 2026

od 19.00 hod.

Amfiteátr Velká Bystřice

(otevření areálu od 18.00 hod.)

woodstock.velkabystrice.cz

Vstupné: předprodej do 31. 7. 2026 250 Kč
 na místě a od 1. 8. 2026 400 Kč

Možnost zakoupit vstupenky elektronicky na <https://grom.mediainfant.com/buy>

<https://fedorin.grom.net/jachickingsale/250872/overview/>

Předprodej vstupenek: Kulturní a informační centrum Velká Bystřice (KIC), Zámecké nám. 775, V. Bystřice

Obrazování zajištěno.

PODZIMNÍ VÝSTAVA

ovoce, zeleniny a květin

20. 9. 2026

10:00 – 18:00

**KD NADAČNÍ,
 VELKÁ BYSTŘICE**

Bystřičtí zahrádkáři představují své výpěstky

BYSTŘICKÉ SELSKÉ TRHY

20. 9. 2026

8:00 – 12:00

**ZÁMECKÉ NÁMĚSTÍ,
 VELKÁ BYSTŘICE**

KVĚTINY, SAZENICE, JABLKA,
 HRUŠKY, ŠVESTKY I DALŠÍ PLODY
 ZAHRAD, LAHODNÝ BURČÁK.
 TO JSOU HLAVNÍ LÁKADLA
 PODZIMNÍHO SELSKÉHO TRHU.

Olomoucký kraj

Město Velká Bystřice

#VŠECISPOLU JSME ZPĚT!

Vltava

ROKUS

SANTOVKA

Olomoucký kraj

SELM MORAVA

PŘESAHY

9
26

do světa historie a kultury

Leidlová
Jirků
Bossongová
Přidal
Jareš
Ryšavá
Bílý
Ševčíková
Vránová
Hanuška

55 minut s Ivanou Leidlovou A pak jsme potkala Jarmilu Novotnou

Před patnácti lety propadla zámku Liteň a jeho geniu loci. Od té doby tady někdejší bankéřka Ivana Leidlová pořádá Festival Jarmily Novotné. „Dávám tomu veškerou energii a dává mi to smysl,“ říká.

Zámek Liteň objevil váš muž. Jste ekonomka, žena čísel, nepřišlo vám bláznivé investovat do poničeného zámecného areálu?

Zrovna mi končila rodičovská s mladším synem, rozhlížela jsem se, uvažovala o tom, zda se vrátím k bankovníctví... A Liteň všechno změnila. Když mě tam muž vzal poprvé, viděla jsem spoustu zanedbaných budov, zarostlý park a říkala si: „Pane Bože, co to je?! Ale pak jsme tam jeli podruhé a já se také zamilovala.“

Věděla jste tehdy, že to byl domov světoznámé pěvkyně Jarmily Novotné?

Věděla. Ale to bylo tak všechno. Když jsme zámek získali, museli jsme řešit milion kritických situací, nejprve třeba zachránit staré stromy v parku. Až někdy v roce 2011 jsme se trochu nadechli a řekli si, že se musíme dozvědět víc o minulosti, chceme-li místu porozumět a vrátit tam život. A tak jsme našli kontakt na syna Jarmily Novotné a napsali mu. Odpověďel obratem: „Přijďte na kávu!“ Na kávu, do New Yorku? To nás trochu zaskočilo. Ale, proč ne? A tak jsme se setkali.

Co jste se dozvěděli?

Mysleli jsme si, že si tak hodinu dvě popovídáme a zase se rozejdeme. Dveře ale otevřel muž plný emocí, který v Litni strávil část dětství a miloval ji. Vyprávěl nám o matce Jarmile Novotné a otci, rytíři Jiřím Daubkovi, který byl významným podnikatelem a filantropem, o tom, jak jim zámek zabavili nacisti, pak komunisti, jak rodiče dvakrát začínali v USA úplně od nuly. A jak to byli právě rodiče, kteří mu později říkali, ať už na Liteň zapomene. To nedokázal, a proto také po roce 1989 žádal o restituci. Bohužel, zámecný areál je obrovský a on nebyl schopen se o něj na dálku starat a musel jej nakonec prodat. Vyprávěl nám dlouho do noci. Byl to v Pound Ridge, v domě kousek od New Yorku, kde George s rodinou žije, velmi emotivní den.

Tam jste vymysleli festival?

Když jsme z New Yorku odjížděli, rozhodli jsme se s manželem, že Georgovi jako narozeninový dárek dáme příští rok pozvání do Litně a na Festival Jarmily Novotné. Dala jsem k tomu dohromady také komorní výstavu s informačními panely a velkoformátovými fotografiemi, hudební program jsme doplnili o vystoupení Tatiány, vnučky Jarmily Novotné. Byl to krásný hudební víkend.

Vzpomínám si, že zaujal také Jiřího Bělohávků, až se stal vlastně vaším patronem.

Pan šéfdirigent se ozval společně s pěvcem Peterem Dvorským. Česká televize a Český rozhlas tehdy totiž natočily o prvním festivalu krátké dokumenty, pánové to zaregistrovali a napsali mi. Děkovali vlastně za Jarmilu Novotnou, kterou komunisté vymazali z naší kultury a historie. Přitom to byla nejen skvělá pěvkyně, ale také empatická žena, která právě Jiřímu Bělohávkovi a dalším českým umělcům nezištně pomáhala, když se pokoušeli prosadit

Organizátorka koncertu Ivana Leidlová na zámku Liteň s portrétem legendární operní pěvkyně Jarmily Novotné

Ivana Leidlová (53)

Vystudovala VŠE v Praze, získala titul MBA z Rochester Institute of Technology, působila v bankovníctví. Několik let pracovala jako relationship manager pro velké korporace v Citibank, následně vedla oddělení pro zahraniční klienty v UniCredit Bank.

Možná by se k úspěšné kariéře po rodičovské dovolené se dvěma syny také vrátila, kdyby její muž nekoupil v roce 2011 zámek Liteň ve středních Čechách.

Od té doby řídí Ivana Leidlová neziskovou organizaci Zámek Liteň a každý rok zde pořádá Festival Jarmily Novotné.

Patnáctý ročník letos vyvrcholil 29. srpna koncertním provedením zkrácené verze opery Prodaná nevěsta, a to pod širým nebem a přesně 160 let od prvního představení.

www.zamekliten.cz

v USA. V roce 2013 za námi pan dirigent přijel do Litně, na závěr schůzky vytáhl kalendář a zeptal se: „Kdy uděláme koncert, paní Leidlová?“ Konal se v roce 2014, přišlo více než 1800 diváků. A letos tu máme už patnáctý festivalový ročník.

V Litni pořádáte také výstavy, workshopy, společenské setkání.

Postupně se aktivity začaly nabízet. Třeba když jsem vymýšlela další ročník festivalu, vydala jsem se do Metropolitní opery v New Yorku a potkala se s jedním z ředitelů Brianem Zegerem. „Ale samozřejmě, že si Jarmilu Novotnou pamatuju,“ řekl mi. „Byl jsem mladý, ona starší a slavná. Všichni jsme ji obdivovali. Vždyť tady na chodbách visí ještě její portréty! A máme i její originální kostýmy!“ Požádala jsem jej, zda si ty historické kostýmy můžeme půjčit; výstavu jsme uspořádali v roce 2015 v Obecním domě. Přidávaly se další akce... Patnáct let žiju s Jarmilou Novotnou.

Co si o ní, po tolika letech „soužití“, myslíte?

Snad už mohu říct, že vím, kdo byla. Je to i díky tomu, že jsme v jisté fázi požádali o pomoc historika Pavla Kosatíka. Komunisté byli důslední, o Jarmile Novotné nedovolili celých 40 let nic publikovat, zlikvidovali i archivy. Pan Kosatík tedy jezdil po všech možných archivech ve světě, než mohl sepsat knížku Baronka v opeře a my ji pak vydali. Říkám to, abych vysvětlila postupný proces, při němž jsem Jarmilu poznávala. A dnes si cením toho, že George Daubek – ovlivněn našim snažením – nám nakonec věnoval i rodinný archiv, který od matčiny smrti měl zavřený ve sklepech. Řekl mi, že konečně

našel odvahu jej otevřít, pochopil, že matka byla velká světová osobnost a že se s ní nakonec usmíří.

Oni neměli dobrý vztah?

George říká, že nebyl dobrý syn a ona nebyla dobrá matka. Chápu jeho i ji. V Americe musela vydělávat peníze, sama zpočátku živila rodinu. A když zrovna nevystupovala, musela se potkávat s lidmi, udržovat kontakty. Věčeřela s Albertem Einsteinem, Clarkem Gablem, zpívala v Bílém domě, a tak neměla čas zpívat ukolébavky vlastním dětem. Postrádaly ji, ale jí nic jiného nezbyvalo. Byla přísná profesionálka, vzdělávala se, pilovala pěveckou techniku. Protože byla krásná, vysoká, štíhlá a mluvila několika jazyky, měla také úspěch v Hollywoodu, hrála v oscarových filmech. Z tohoto pohledu je naší nejuspěšnější herečkou, pro ni byl ale nejdůležitější zpěv. Vybudovala si světovou kariéru.

Mařenka byla oblíbenou rolí Jarmily Novotné. Ta na zámku Liteň prožila jednu z nejšťastnějších životních etap

Říkáte to s obdivem, její syn to ale tak neviděl.

Neviděl, protože chtěl mít maminku doma. Kdybych měla vybrat jedinou věc, která mě dělá šťastnou, tak je to vědomí, že jsem George Daubka přivedla skrze archivy zpět k matce. Pochopil ji. Možná to zní pateticky, ale sama mám dva syny a snažím se dělat maximum, abychom byli jako rodina co nejvíce spolu a já jim byla dobrou maminkou. Máme výhodu, že tato doba nám to umožňuje. Jarmila Novotná byla v jiné situaci. Ano, obdivuji ji. A už nemám žádných pochyb.

Jak to myslíte? Vy jste někdy o tom, co vám vyprávěl její syn nebo spolupracovníci, pochybovala?

Spíš jsem byla opatrná. Objevování české historie může být dobrodružné. Nevíte, jestli lidé, byť byli v jádru dobří, si dokázali vždy zachovat tvář, ne? Co se týká Jarmily Novotné, pochopila jsem, jak zásadně byla provázána s první republikou a ovlivněna prezidentem Masarykem, který osobně sledoval studium této výjimečně talentované pěvkyně. Tvář v tvář nacismu pak Jarmila zareagovala jednoznačně: odmítla v Berlíně při některých vystoupeních zpívat německy a pak se svým mužem nastoupila v Hamburku na jednu z posledních lodí, která mířila do Ameriky. Odjeli s několika kufry a dvěma dětmi v náručí a když míjeli v Americe sochu Svobody, slyšeli už z tlapačů, že Němci právě obsadili Polsko. A mimochodem, v roce 1943 nazpívala také Jarmila Novotná v Americe za doprovodu Jana Masaryka Lidické písně, které se staly symbolem odporu proti nacismu.

Domů se Daubkovi vrátili v roce 1945?

Nejprve přijel Jiří Daubek, který v USA prošel zajímavým přerodem. Z člověka, který v Čechách řídil fabriky, cihelny, mlýny, lihovar či pivovar, se nejdříve stal muž, který nosil kufry madame Novotné. Pak získal práci v IBM, od píky se v ní vypracoval na pozici čísla 2 v rámci celosvětové IBM a v roce 1946 již otvíral pobočky IBM po Evropě. Je dodnes vnímán jako jejich zakladatel; měl je řídit také z Litně. Za války v zámku byli ovšem nacisti, pak tudy proběhla Rudá armáda, moc toho nezbylo, a tak musel zámek nejprve opravit a znovu vybavit. Celá rodina pak v Litni strávila léto 1947, pak měli odjet na poslední rok do USA, aby Jarmila dokončila závazky v Metropolitní opeře a děti ročník ve škole. Když se v dubnu 1948 pan Daubek vypravil do Litně, stáli ale před zámkem lidé, kteří pro ně kdysi pracovali, s puškami. To muselo být šílené. Všechno tam museli nechat, až někdy kolem roku 1956 získali Daubkovi alespoň pár osobních věcí, ostatní bylo rozebráno a rozvezeno na jiné zámky, do muzeí. Zrovna nedávno jsem třeba našla v Náprstkově muzeu krabice, v nichž jsou dětské obrázky, které kreslil George Daubek pro maminku. Když jsem mu poslala jejich fotky, rozplakal se a ptal se, zda by je nemohl dostat zpět. Ale Náprstkovo muzeum odmítlo, jsou to prý muzejní archívalie.

Byla jste bankéřka, Jarmila Novotná vám otevřela dveře do úplně jiných světů, ne?
Otevřela, stále otevřela. Třeba před dvacíti lety jsem požádala Dagmar Peckovou, aby na koncertu, který měl řídit Jiří

Bělohávek, zazpívala. Nepožadovala honorář, ale chtěla v Litni uspořádat pěvecké kurzy. Netušila jsem, co jsou takové kurzy, odhadovala jsem, že to bude soustředění na den, dva. „To nedává smysl. Kurzy musí být aspoň pětidenní, abych mohla s těmi lidmi skutečně pracovat,“ prohlásila Dagmar. A tak od té doby pořádáme každé léto MasterClasses, které řídí zkušení lektoři a navštěvují mladí lidé z celého světa. Dnes jako zázemí pro tyto kurzy už slouží i oranžerie nebo Sala terrena, kulturní památky, které se nám mezi tím podařilo zrekonstruovat. V nich se odehrávají i výtvarné kurzy. Využíváme také anglický park, uvedli jsme v něm třeba před pěti lety Dvořákovu Rusalku s orchestrem SOČR. A letos, při patnáctém festivalu, na zámeckém dvoře zase Prodanou nevěstu. Myslím, že tím jsme zase o kousek blíže atmosféře, která panovala v Litni před válkou, kdy tu Jarmila Novotná s Jiřím Daubkem často hostili uměnímilovnou společnost.

Kam to celé vaše úsilí směřuje? Máte nějaký limit, cíl?
Pro mě se před lety cílem stalo pozvednout jméno Jarmily Novotné, vrátit ji do povědomí české společnosti. Všichni jsme znali Emu Destinovou, ale kdo znal Jarmilu Novotnou? Věřím, že dnes je takových lidí už víc a že i odkaz této úspěšné ženy rezonuje. Největší smysl mi pak dává prostě pokračovat v tom, co v Litni ona se svým mužem začala.

Máte na mysli filantropii?
Daubkové byli velcí mecenáši kultury,

Ivana Leidlová na zámku Liteň - Prodaná nevěsta v koncertním provedení se zde uskutečnila pod širým nebem

dávali prostor třeba umělcům generace Národního divadla. Spousta slavných obrazů, jako třeba Oldřich a Božena, vznikla v Litni. Byl to ryze mecenášský způsob. Ti umělci ještě nebyli známí a Daubkové je hostili, živili, podporovali. Mě dnes pak třeba těší, když se v Litni potkávají mladí lidé s významnými interprety, pedagogy. Vznikají tu zajímavé spolupráce, a to i na mezinárodní úrovni. Uzavřít se na českém písčku je přece krátkozraké, ať jsem umělec nebo ekonom.

Jak to celé financujete?
Z velké části jde o naše rodinné peníze, ale máme též sponzory, kteří nás dlouhodobě podporují, za což jsme velmi vděční. Vnímám to i jako velkou morální podporu.

Stát nepřispívá? Pořádáte tu přece i den Základních uměleckých škol.
Všichni víme, jaká je situace ve státním rozpočtu, proto nelze realisticky očekávat velkou podporu státu pro soukromou neziskovou organizaci věnující se kultuře. Ale například Středočeský kraj Festival Jarmily Novotné podporuje dlouhodobě a významně.

Před lety jste plánovali, že opravíte i hlavní zámeckou budovu a zřídíte v ní muzeum. Platí to ještě?
Plánovali jsme muzeum i Kulturní centrum Jarmily Novotné. Projekt jsme při-

pravovali dva roky a doufali jsme v podporu z Norských fondů, ale ta tehdy šla nečekaně jen do památek v státním sektoru. Od té doby se soustředujeme tedy na živé umění a opravu malých staveb - kulturních památek, jako jsou oranžerie nebo Sala terrena. Ty můžeme využívat okamžitě, například na výtvarné nebo pěvecké kurzy, koncerty a přednášky.

Takže muzeum nebude?
Mám teď zajímavou zkušenost: byla jsem na jaře v Haagu, v tamním muzeu soudního dvora. Je to prakticky jedna místnost s videi, fotografiemi, odkazy a interaktivními prvky. Byl to obrovský zážitek. A tak se ptám, kolik lidí by dnes přišlo do 20 místností muzea věnovaného Jarmile Novotné? Někdy je výhoda, že jsem ekonomka, že nespočítám hlavou úplně na obláčku. Musím ke kroku A mít promyšlený i krok B.
Takže je to běh na hodně dlouhou trať.
Před lety byl u nás na návštěvě William Lobkowicz a řekl nám: „Udělejte si plán, toho se držte a bez ohledu na války a mor budete za dalších 400 let hotovi. Ale teď vážně. Já osobně do našich neziskových aktivit dávám veškerou energii a dává mi to smysl. Každý by měl dělat to, co může. Někdo se stará o nemocné děti nebo staré lidi, někdo o zvířata a já jsem potkala Jarmilu Novotnou.

Irena Jirků
Autorka je šéfredaktorkou časopisu Finmag

Zámek Liteň dnes

KNIHA, O KTERÉ SE MLUVÍ Náměstí Říšského kancléře

Nora Bossongová

(ukázka)

1919-1927 MADAME QUANDTOVÁ

I Dlouho jsem o smrti neměl žádnou představu. Příběhy, které mi v dětství vyprávěli rodiče, o nebi a andělech, plamenech a peklu, mi připadaly tak odtážité, že jsem se jich ani nebál. Prarodiče mi umřeli dřív, než jsem se narodil, a možná právě proto jsem nedokázal pochopit význam této naprosté ztráty, a to, že pár dní před koncem mého prvního školního roku visel otcův život na vlásku, přede mnou matka svědomitě skrývala. Také to, na co dnes myslím, není zřejmě víc než jen berlička. Myslím na Hellmutovu mámu. Zemřela brzy po válce na španělskou chřipku, a já ji nikdy nepoznal. Hellmut přišel do

naší třídy až o pár měsíců později, bledý a hubený, jako by nemocný byl on sám. Smrt matky bylo to první, co jsme se o něm dozvěděli, a hned nato že jeho otec vede velký podnik. O přestávce nás učitel poslal, abychom mu vyjádřili upřímnou soustrast, a nikdo tak úplně nevěděl, jestli kvůli tomu prvnímu, nebo tomu druhému. Mé máti imponovalo jméno jeho rodiny, zato otec tvrdil, že o někom, kdo by se jmenoval Quandt, v generálním štábu ještě neslyšel. Máma mě nutila, abych napsal kondolenci, ale nenacházel jsem vhodná slova. Hellmutova matka přece nepadla za vlast jako otcové, kteří se nevrátili z války, její smrt vůbec nedávala smysl. Napsal jsem to a vzápětí jsem papírek roztrhal, znělo to jako výčitka. Ukázal jsem mámě zalepenou obálku s adresou a černým smutečním lemem, načež mě s patnácti feniky na známku

Bossongová, Nora: Náměstí Říšského kancléře. Praha, Argo 2026, 296 stran

poslala na poštu. Venku jsem prázdnou obálku vyhodil do koše. Za peníze jsem si chtěl koupit kousek čokolády, ale váhal jsem a později jsem ty drobné přihodil do plecháčku jednoho válečného invalidy. Věřil jsem, že se tak možná zbavím výčitek svědomí. Přesto jsem se vyhýbal situacím, v nichž bych se ocitl s Hellmutem o samotě. Při převlékání na tělocvik jsme oba patřili k těm nejpomalejším. Když byli v místnosti nakyslé dětským potem a magnezium už jenom tři nebo čtyři kluci, bál jsem se, že tam zůstanu s Hellmutem sám. Pokud bych nic neřekl, bylo by to, jako bych svou nedbalost schvaloval; kdybych ovšem něco řekl, zas bych tím Hellmutovi ztrátu matky připomínal. Čím víc se čas vhodný ke kondolování vzdaloval, brzy to bylo šest měsíců, pak už i víc než rok, tím trapnější to celé bylo. Prchal jsem ze šatny většinou s rozvázanými tkaničkami. Potom nastal týden po velikonočních prázdninách, od Hellmutova příchodu na Arndtovo gymnázium měly záhy uplynout dva roky, a ačkoli mi bylo teprve dvanáct a o politice jsem nic nevěděl, cítil jsem, jak to na školním dvoře vře, i když půda byla umrzlá a od úst všem stoupaly obláčky páry. Krátce před Velikonocemi se komunisti pomocí střílných zbraní a výbušnin pokusili o převrat. Říšský prezident Friedrich Ebert vyhlásil výjimečný stav a při nepokojích

bylo zastřeleno téměř dvě stě lidí. Opět jsem myslel na smrt a na to, jak absurdní a definitivní to musí být. Když se na mě Hellmut při vyučování otočil, cítil jsem se nepříjemně. Vytrhl jsem ze sešitu list a napsal na něj kondolenci. Najednou to šlo docela snadno. Psal jsem, že jsem mu chtěl už dávno napsat, ale nenacházel jsem správná slova. Možná správná slova ani neexistují, ale i tak by měl vědět, že mi jeho zármutek není lhostejný. Rád bych mu to býval trochu ulehčil a zároveň jsem věděl, že to nejde. O přestávce jsem za ním šel. Mluvil se dvěma hochy z vyšší třídy, kteří přes týden stejně jako on bydleli v internátu Wettin, a jenom neochotně se na mě otočil. Řekl jsem, že je mi to líto, a předal mu lísteček. Pochopitelně nechápal, co mám na mysli, vždyť to bylo už dávno. Oba starší kluci se usklíbili a mně zrudly uši. Nato se Hellmutův obličej rozjasnil, a snad aby mě zachránil, ujistil mě, že to není tak hrozné, vždyť přece byli lyžovat, a učivo že můžeme dohnat někdy jindy. Zase se odvrátil, ale já za ním pořád stál a polohlasem se přepetal: Zítřka? Ne, v neděli, opáčil, a nejspíš jenom proto, aby se mě zbavil, dodal ještě: To budu doma.

II
Později jsem si říkal, proč o přestávce naši domluvu prostě zas nezrušil. Možná

mu to připadalo jako scestný nápad, že bych se vážně ocitl před vilou jeho otce. Tenkrát jsem nad tím nepřemýšlel, na mámu jsem s tím vyrukoval jako s dobrou známkou. Přichystala mi můj nejlepší oblek a dala mi peníze na květiny. Jenom žádné růže, poučovala mě, a tak jsem v neděli Hellmutově nevlastní matce předával kytičky karafiátů. Netušil jsem ještě, že jsou spojovány s komunisty, a ona na sobě nedala nic znát. Zaujaly mě její velké, chladné oči, a její tvář mi připomínala madonu z mramoru, kterou jsme jednou viděli s rodiči na výletě ve Florencii. Protože mluvila velmi dobře francouzsky, říkal jí Hellmut madame Quandtová. Mámo jí nebudu říkat nikdy, jen abys věděl. Mně připadalo mademoiselle vhodnější, ale to samozřejmě nešlo, vždyť byla vdaná, navíc za pána domu. Svatba se konala před dvěma měsíci. Nebyla ani o sedm let starší než Hellmut. V listopadu toho roku měla mít dvacáté narozeniny, a teď byl duben. Hellmut mě ve svém pokoji provedl kolem polic, kde byly jeho hračky vystavené jako v nějakém obchodním domě. Všechno vypadalo netknuté. Teď už je na to pochopitelně velký, podotkl a vzal do ruky model jednoho auta. Mohli bychom ale jít ven a utopit autíčka v jezeře.

To by madame Quandtovou uvedlo do rozpaků, protože by nevěděla, jestli mu za to smí vyhubovat. Poslušně jsem šel za ním a rozbil závodní model Romano na parkové cestičce. Ráfek popraskal a jedno gumové kolečko se odkutálelo do trávníku. Když jsem se rozhlédl, uvědomil jsem si, že duben to vypadá jako začátek léta. Stromy kvetly fialově a nachově, záhony pokrývala modrá záplava okvětních plátků. Vzadu, na písčném podloží Babelsbergu, stála vila s členitou střechou a bezpočtem oken, čistá, strnulá a monstrózní. Ten dopis byl zvláštní, řekl Hellmut a kopl do autíčka. Vlastně kýčovitý. Zíral jsem na kosočtverce v dlažbě chodníku a chtěl se omluvit, ale Hellmut pokračoval: Kondolence takové nebývají. Tak upřímné. Tam spíš lidi pro samou bezmoc lžou ještě víc než jindy. Asi se mu to líbilo, dodal, ale jistý si tím není. Na břehu jezera mi ukázal, jak se loví žáby keserem. Rychlým pohybem paže nahodil síť, která se ponořila do vody. Jedna žába se zachytila, zmítala sebou, když mi ji Hellmut držel u obličej. Roztáhla své hadovité končetiny a poučila na mě oči. Líbilo se mi, jak se Hellmut směje, i když v tom možná byla i stopa zloby. Pak ho žába přestala zajímat, hodil ji do křoví a rýpal násadou podběráku v žabím potěru, až se po hladině začaly rozbíhat bublinky. Víš, jak se dřív jmenovala? zeptal se zni-

čehonic, a já už nedokážu říct, odkud jsem to jméno znal, ale odpověděl jsem: Myslí, že Ritschelová. Hellmut se smál, jako se předtím smál té žábě. Předtím, řekl. Nechápal jsem, co tím myslí. Nedokázal jsem si představit, že madame Quandtová byla už jednou vdaná a teď že je vdova. Jistěže kvůli válce bylo možné ledacos, madame Quandtová mohla v sedmnácti obdržet zprávu, že její muž padl, ale to nezapadalo do zběžného obrázku, jaký jsem si o ní udělal, v něm se mi jevila ryzí a vznešená jako Panna Marie. Předtím se jmenovala Friedländerová, řekl Hellmut. Je Židovka? zeptal jsem se. Její nevlastní otec je Žid, a lepší jméno dostat nemohla. Po krátké omluce dodal: Nic proti Židům nemáme, ale u nás v rodině by snad být nemuseli. Lidi toho napovídají. A my přece musíme pořád myslet hlavně na obchod. V tu chvíli vypadal starší, jako malý dospělý, a já si představoval, jak sedí v koženém chesterfieldu se sklenkou koňaku a žhnoucím koncem doutníku ukazuje směrem k oknu. Po letech, když jsem se doslechl, že Quandt převzal německou továrnu na výrobu zbraní a munice a že se podílel na stavbě ubikací pro nasažené v továrně na akumulátory, vždycky jsem musel myslet na tuhle vidinu Hellmuta s doutníkem a ptal jsem se sám sebe, jestli on by to udělal jinak než jeho otec a bratr. Vyprávěl ještě něco o madame Quandtové, že vyrůstala v katolickém internátu, u jeptišek, kde musely od rána do večera klečet a modlit se, a teď že je protestantka stejně jako všichni v rodině Quandtových. Mění svoje jméno a víru tak často, poznamenal Hellmut, co já vím, jaká ve skutečnosti je. Možná to ani ona sama nedokáže říct. Víš, zašeptal, máma by řekla, že madame Quandtová nosí i naše jméno jen jako masku.

Kdo byla Magda Goebbelsová?

Jak se z adoptivní dcery židovského obchodníka stala přesvědčená nacistka a příkladná matka třetí říše? Román německé spisovatelky Nory Bossongové se opírá o skutečné události a vykresluje čtvrtstoletí německých dějin mezi roky 1919-1944 prostřednictvím dvojportréty Magdy Goebbelsové a jejího mladého milence Hanse Kesselbacha. Sblížili se, když Magda hledala únik z nešťastného manželství s průmyslníkem Güntherem Quandtem a Hans se snažil utajit svou homosexualitu. Záhy život zavál oba jinam, Magda se provdává za Goebbelse a září z titulních stránek propagandistických plátků, zatímco Hans balancuje na hraně před branou do nacistického pekla...

BÁSEŇ MĚSÍCE

Mistr Láska

Tomáš Přidal

Z Ikarových pádů
se vždy (po)vznesu láskou
k druhému Ráji.

Je mi za lehkou
odhalit Ti noc,
jež jako černý závoj
přikrývá exteriér světa.

Odsunu *onen* závoj, vytvářející nad našimi hlavami
inkoustovou mapu souhvězdí a znamení,
probouzí se za ním ne jeden
zhmotnělý Zázrak skutečné krásy.

Krásy nejen estetické, ovšem i vnitřní,
jako když jsem v oddanosti snů
(ve vlastním podvědomí)
uvězněn v příjemné nečinnosti.

Ve stopách vesmírných obrů
a nad vesmírných rozměrů potěšení
stávám se možná malým střípkem,
ale *na dotek* nepůsobím ostře.

Jsem člověkem v soukolí převodu času & myšlenek,
vynalézavý, avšak nikterak nezraňuji.

V lásce snažím se druhému dát víc,
než mi někdo další může vzít...

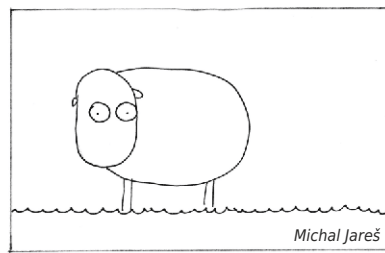
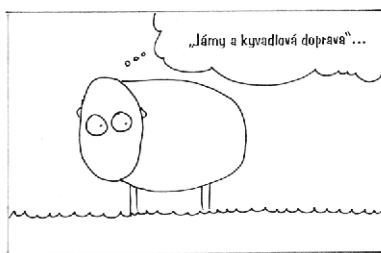
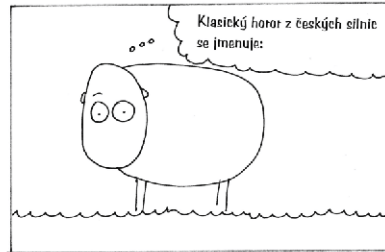
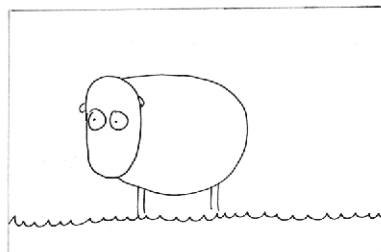
Možná jsem Mistr vnitřního štěstí,
možná jsem láska samotná,
ale *navenek* vypadám úplně stejně
jako všichni ostatní & vlastně nikdo jiný.

Jsem Mistr Láska;
učím se milovat
každého jinak,
naslouchat a vstoupit do vašeho srdce.

Miluji & ve snaze nenávidět
můj první stín kmitá jako svíčka Stvořitele,
aby byl druhým zhasnut jako
svítání nad zčernalým svícem hvězd.

Pravá Láska
nepohasíná,
Pravá Láska
hoří věčným plamenem!

KOMIKS - Zlá ovce

Michal Jareš

SLOUPEK

Tak dopijem'

„Dopijem a pudem.“

„No bodejť, jen nespěchej, času dost.“

„Ne, ne. Dopijem a pudem.“

Jako kdyby tu seděl zase vedle mne. Nad jedním oroseným s pěnou. Chutnalo hořce, až brnělo. Patřilo k neděli stejně jako fotbálek na místním hřišti. Tam strejda Jiřík nemohl chybět. Půstával s partou kamarádů za lajnou, pár kroků od branky hostů, a mě dodnes mrzí, že jsem si ty hlášky nezapisovala. Byly legendární, chlapi si je nesli pak do hospody a ženské se jim ještě na druhý den smály v samošce, zatímco výsledek zápasu byl už dávno zapomenut.

Nevzpomínám si taky, že by Jiřík byl někdy bez dobré nálady. Pískal si, i když ve čtyři ráno kosil louku za humny, anebo svážel seno na hambalka. Ovšem, když došlo na uzené, neznal bratra. Obřad bourání, nakládání do láku, pravidelného obracení, zavěšování v komíně a zauzení v kouři z třeshových polínek, jež štípal přesně na míru, a kladl opatrně na ohniště, byl skoro magický rituál. Chodila jsem pak na půdu očichávat voňavé šrůtky, jež tam rozvěšal po trámu. Ale užfnout si? To bych přišla o skvělé finále. Na první ochutnávku se sešla veselá parta kamarádů a historky přšely až do rána.

Ne, nevzpomínám si, že by Jiřík někdy komukoliv z nich byl jen náznakem připomněl, že to byli právě oni, kdo kdysi přišli na dvůr jeho rodného statku a ve „jménu všeho lidu“ odvedli koně a krávy. A kdo pak celých deset let, po které s otcem vzdoroval a odmítal vstoupit do JZD, docházel za ním na pole se stále tvrdšími nařízeními. Zlomili jej až povolávacím rozkazem. Po třech letech se vrátil do vypleněného statku, jeho tatínek vzápětí umřel.

Ne, tohle mi strejda Jiřík nikdy nevyprávěl. Stejně jako vzpomínky na maminku a sestru, jež zemřely za války, a také na dcerušku, kterou za časů normalizace nesl sám ke hrobu, uzamkl kdesi hluboko v sobě. Ale nezahořkl, to vím určitě. Ani na lidi, ani na dobu. Postupně se smířil s prací traktoristy, ze záhumenky, tedy jednoho políčka a louky, které mu družstevníci z jeho vlastních pozemků ukrojili, uživil aspoň kozu a prasátko, a na výslužku ze zabíjačky zval kamarády. Bez výjimek. Byl už taková povaha. V dlaních držím orosený půllitr. Proč vám to tady, milé děti, zrovna teď vykládám? Snad že máme tak krásný den, že obilí je už dávno sklizené, že támhle na hřišti za chvíli rozhodčí odpíská výkop, snad že se zase těším na ty chlupaté hlášky... Prostě v takových chvílích nemohu nemyšlet na Jiříka.

Můj skvělý a nezdolný strejda neunesl až tu úplně poslední změnu. Po deseti letech ústrků neměl v roce 1991 už dost sil, aby žádal o restituci. Bylo mu skoro šedesát. Nesebral odvahu k novým začátkům a k podnikání, ale nedokázal se ani zbavit lásky k tomu kousku půdy, který tolik miloval, a odpovědnosti k předkům. A tak se na půdě svého rodného statku oběsil.

Je to pětáctilet. Já vím, pro vás daleká historie.

„Tak dopijem – a pudem.“

Irena Jirků
Autorka je publicistka

KULTURNÍ KURÝR

NOVINKY ZE SVĚTA KNIH, AUDIOKNIH A HUDBY

KNIHY

Já jsem Švejka... – a to stačí

„Mám velice rád toho dobrého vojáka Švejka, a podáváje jeho osudy za světové války, jsem přesvědčen, že vy všichni budete sympatizovat s tím skromným, nepoznaným hrdinou.“ Tak uvádí roku 1921 Jaroslav Hašek (1883–1923) na scénu onu svěráznou a výřečnou postavu demaskující absurditu války a byrokracie, jejíž příhody „v zázemí“ i „na frontě“ znají čtenáři po celém světě. Po nedávném nečekaném nálezů rukopisu Haškova románu proto vycházejí Osudy dobrého vojáka Švejka v aktualizované edici, doplněné detailně zpracovanými vysvětlivkami a s analytickým komentářem Jiřího Holého.

Jaroslav Hašek

Hašek, Jaroslav: *Osudy dobrého vojáka Švejka.* Brno, Host 2026, 789 stran

Jak to bylo v osmašedesátém...

Dobová levice litovala, že pokus nasadit socialismu lidskou tvář skončil pod pásy tanků. Historik sice nemůže spekulovat,

Hoppe, Jiří: *Velké dějiny zemí Koruny české XIX. (1968).* Praha, Paseka 2026, 703 stran

tajemníka, propuká Šejnova aféra, zaniká cenzura a vládnoucí strana ztrácí moc nad médií. Vzniká Akční program KSČ a krystalizují parametry nově vznikajícího politického systému, pootevřají se hranice na Západ, přetéká se vyostřují československo-sovětské vztahy.

Devatenáctý svazek Velkých dějin sleduje, jak se demokratizační proces z podstatné části vymyká stranické kontrole, vedení státu bojuje za reformu na dvou frontách – doma a v socialistickém táboře – a nakonec čelí invazi, únosu do Moskvy a brutálnímu nátlaku „spojenců“. Autor hodnotí obsah tzv. moskevského protokolu a důsledky podpisu československé reprezentace. Zajímá ho však i to, jak na tyto dramatické události reagoval Západ.

Svět nikdy nebyl tak blízko vlastní zkáze. Temné časy našťestí plodí i velké hrdinství

Celé to začal jeden muž plný nenávisti v jedné zemi plné neštěstí. Německo se po prohrané první světové válce zmítalo v problémech. Lidé neměli peníze, politici si nevěděli rady a v ulicích bujelo násilí. Adolf Hitler nabídl snadné řešení: za všechno zlé můžou ti druzí a cizí! Nejdřív mu naslouchalo jen pár podobně zatrpklých mužů, ale postupně se kvůli

narůstajícím problémům země přidávali další a další lidé, dokud Hitler a jeho nacistická strana neovládli celé Německo. A pak se Hitler pokusil dobýt svět. Místo toho však rozpoutal peklo. Válečná vřava hřměla po celé zeměkouli, nacisté páchali strašlivé zločiny, objevily se ty nejničivější zbraně. Miliony lidí trpěly a umíraly. Svět se však nevzdal... Série Dobrodružství historie představuje nejtemnější chvíle lidských dějin a ve strhujícím vyprávění o druhé světové válce líčí osudy hrdinů z řad vojáků, politiků, vědců i úplně obyčejných lidí.

Sandbrook, Dominik: *Druhá světová válka.* Brno, Host 2026, 287 stran

AUDIOKNIH

Kapitán Exner hledá šest mrtvých a jednoho vraha

Detektivka Pastvina zmizelých vyšla poprvé v roce 1971 a od té doby ještě mnohokrát. A řekněme rovnou, že ve srovnání s jinými slavnými případy populárního kapitána Michala Exnera má příběh trochu delší expozici. Na slovo vražda si chvíli počkáme, leč má to dobrý důvod. Někde u Štěpkovic totiž záhadně mizí lidé, aniž by se kdykoliv poté našlo tělo. Ztrácejí se staří, mladí, tlustí, tencí, muži, ženy, řemeslníci i vzdělanci, místní i přespolní. Nemají spolu vůbec nic společného a mizí si, kdy chtějí, bez ohledu na počasí či roční dobu. Ostatně v jedné z teorií, jež se spontánně z okna hospody šíří krajem, hrají hlavní roli mimozemšťané... Je to všechno zkrátka hodně podivné a místní se začínají bát. V tu chvíli do malebné krajiny, aktuálně ovšem definované příběhy o vraždících monstrech, vjíždí svým pečlivě udržovaným kabrioletem Mercedes-Benz z počátku 40. let minulého století kapitán Michal Exner. Jeho návštěva má sice docela jiný cíl, v jedné z chat se chystá strávit několik krásných dní po boku krásné ženy, ale hozenou rukavici nemůže nezvednout. Není na to sám, důstojníci Vlček z Beránkem jsou jako vždy po jeho boku. Chytří, akční, sarkastičtí, vtipní, pracovití. Jinak by ostatně vedle vždy dobře oblečeného bonvivánského intelektuála s titulem doktora práv a se slabostí pro ženy neobstáli.

Erben, Václav: *Pastvina zmizelých.* Praha, Radioteka 2026. Čte Tomáš Jirman.

Celkový čas: 04:33:07 h.

Pastvina zmizelých je napínavá detektivka a jméno vraha před jeho odhalením uhádne jen málokdo. Užijte si tedy v autě nebo u domácího krbu dávku srdci neškodného adrenalinu v půvabném retrobalení. Mercedes kabriolet už vjíždí do poslední zatáčky, leskne se černým lakem, blýská chro-mem a řidič v béžových kalhotách, semišovém saku a zářivě bílé košili s elegantní kravatou si za volantem tiše hvězdá...

Pan Tomáš na stopě Fantomase

Pan Tomáš, přezdívaný pan Auťák, pátrá po zmizelých uměleckých dílech. Zkušený úředník polského ministerstva kultury vyřešil nejednu záhadu. Do Francie přijíždí na pozvání majitele zámku Šesti dam, kterému vyhrožuje „Fantomas“ krádeží nejcennějšího obrazu.

Z několika francouzských galerií mizí vzácné obrazy, které jsou za záhadných okolností nahrazovány dokonalými falzifikáty. Za vším stojí nepolapitelný zloděj vystupující pod jménem Fantomas. Na pozvání majitele zámku Šesti dam přijíždí do Francie i pan Auťák, aby zabránil krádeži nejcennějšího díla – Renoirovy Pláže – a zároveň odhalil identitu tajemného pachatele. Po stopách zmizelých obrazů se vydává také detektiv pojišťovny Gaspard Pigeon a záhadný soukromý detektiv Robinoux. Pan Auťák se svými mladými přáteli Yvonne a Robertem a výstřední tetou je však vždy o krok napřed. Postupně odhalí rafinovanou metodu krádeží, přesto mu Fantomas stále uniká...

Nienacki, Zbigniew: *Pan Auťák a Fantomas.* Praha, Tympanum 2026. Čte: Aleš Procházka. Celkový čas: 08:49:11 h.

HUDBA

Haně Zagorové k nedožitým osmdesátinám

Supraphon vzdává poctu nedožitým osmdesátinám jedinečné zpěvačky rozsáhlým kompletem, který otevírá její hudební svět v celé šíři. Kolekce nahrávek vyšla jen několik dní před nedožitými osmdesátými narozeninami Hany Zagorové (6. 9. 1946 až 26. 8. 2022). Supraphon uvádí mimořádný komplet *Hana Zagorová – 80 Osobně*, který nově a citlivě na 4 CD a 2 LP mapuje tvorbu jedné z nejmilovanějších českých zpěvaček. Držitelka *Diamantové desky Supraphonu*, interpretku s nezaměnitelným hlasem a civilním projevem, se zde představuje v celé své umělecké šíři, jako zpěvačka, autorka i hudební fenomén, který provázel několik generací.

Zagorová, Hana: *Hana Zagorová – 80 Osobně.* Praha, Supraphon 2026

Výběr vznikl pod vedením producenta Luboše Kříže, dlouholetého spolupracovníka Hany Zagorové, jenž mohl navázat na mnohá osobní setkání, společně dramaturgicky připravované koncerty a stovky naposlouchaných nahrávek. Do podoby 4 CD vybral symbolických 80 písní, na 2 LP se jich vešlo 26. Komplet je rozdělen do čtyř částí: *Hity z koncertů*, *Osobně*, *Diskohrátky* a *Neprávem zapadlé*. Nabízí tak písně pódiově prověřené, skladby s texty samotné zpěvačky, taneční nahrávky i tituly, které se z různých důvodů nestihly proslavit, ačkoli by si to bezpochyby zasloužily.

Výsledkem je stylově pestrá mozaika zachycující Hanu Zagorovou v nahráv-

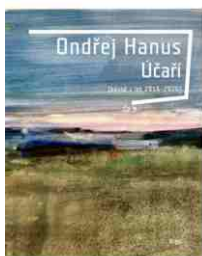
kách z let 1968 až 2020, od ostravských beatových začátků přes éru velkých hitů až po nadžánrové duety se Štefanem Margitou. Komplet tak představuje nejen hudební průřez, ale i připomínku mimořádné osobnosti, která dokázala spojit civilnost, empatii a silný interpretační výraz. Celkový dojem podtrhují fotografie Lucie Robinson, citlivě vystihující eleganci, životní sílu i laskavost zpěvačky.

Nový román týnecké autorky Olgy Raclavské

RECENZE Za závěsy

Účarí je základní linie písma, na které spočívají všechna písmenka při sazbe – jde o písmovou osnovu, které se též říkávalo základnice. (Opak účarí je dotažnice, ale to nechme stranou). Sbírka básní Ondřeje Hanuse (*1987), jinak nositele Ceny Jiřího Ortena za sbírku *Výjevy* (2013), nese právě název *Účarí* a zahrnuje verše z deseti let. Je jich „jen“ 33, což se může někomu zdát na sbírku veršů maličko, ale zároveň to ukazuje, jak dovede být Ondřej Hanus na sebe přísný a jak vybírá pro jednu knihu jen to podstatné. Ostatně řada dalších veršů, vznikajících v tom desetiletí, je publikována časopi-secky v A2 nebo *Tvaru* a navíc se na rok 2027 přý ohlašuje další Hanusova sbírka v nakladatelství

Ondřej Hanus: *Účarí*. Praha, Argo 2026, 48 stran

Adolescent. Což je dobře, protože knižně vydal naposledy sbírku před devíti lety a zároveň patří k autorům, které je dobré sledovat a číst.

Už proto, že v Hanusově poezii je vždy dobrodružné a zároveň někdy problémové přijít na hranici mezi vyprázdněným a trochu efektním „básněním“, které básník někdy zbytečně rád předvádí, a mezi tím, co bych nazval „poezií“. Někdy se ve svých verzích nechá zavléct do končin rýmů, které z něj dělají jen umného, ale vlastně nic neříkajícího: „*nutkavé pouti od zdi ke zdi / krátké tak, až jsou nejdelší / kdosi do jizev po souhvězdích / vyřezal kříže někdejší*“ (b. *Zdi*) Ono to prostě tak nějak působí. Ale vlastně v tom není nic, než zvládnutá a ovládnutá slova. Kdyby tohle básník dělal celou sbírku, byla by to i ve třiatřiceti básních hrozná nuda a nedalo by se to číst, protože v cizelování, rýmování a vyznávání se sonetům hrozí velmi brzy nic neříkající tlachání. Bylo by to „jen pěkné“ (přiznávám, i to je z mé strany trochu banálně a zjednodušeně řečeno), ale chyběla by tomu hloubka, vlastně by to byl jen plochý odraz. V tom je někdy problém, proč kritika Hanuse leckdy přechází, nevnímá tak, jak by měla.

Osobně vidím naopak tuhle rýmovou a vůbec strukturovanou bránu jako něco, co je třeba přijmout, snažit se najít jádro a pochopit, že v Hanusových

Hana Zagorová – 80 Osobně není jen vzpomínkou. Je novým pozváním k setkání s hlasem, který zůstává blízký, a s tvorbou, jež stále oslovuje svou uměleckou osobitostí. Supraphon tak otevírá prostor k novému poslechu i k návratu k nezapomenutelné Haně Zagorové.

Sestavil Petr Hanuška

ANOTACE

Zde bývá dle tradice místo, kde se autor představí a popíše, jak vznikla kniha. V tomto případě se jedná o sbírku básní, která vznikla v letech 2017 až 2026. Autor Ondřej Hanus se v knize vrací k tématům, která ho dlouhodobě fascinují: k lásce, k smrti, k životu, k identitě, k vztahům s přírodou a k vlastnímu vnitřnímu světu. Knihu lze považovat za jeho nejnovější a nejambicióznější dílo.

KDE KOUPIŤ

Dotek stvůry i pro lidi, kteří rádi čtou, ale nemají rádi knihy. Knihu lze koupit i v elektronické podobě. Pro více informací navštivte stránku autora na webu Olgy Raclavské.

Knihu najdete na webu Olgy Raclavské. Knihu lze koupit i v elektronické podobě. Pro více informací navštivte stránku autora na webu Olgy Raclavské.

básních jde o hodně víc. Hádá se neopatrně s přesahujícím a transcendentním, aby mu vrátilo facku jinde a jinak, když už se má ochotu rouhat: „*kdosi nám vnutil bolest – avšak nepočítal s něhou*“. Přijme ji. Sází nenápadně kontrasty jako krev, bolest, nepokoj ke kočkám, blízkosti, životu. Smrt samozřejmě je nějaká konstanta, ale ne vždy ta poslední: „*kdo se schová v bezčasí / ani smrt ho nespasí*“ (b. *Spící*). Je to jen cizelování a koncentrování, které se děje na druhé a paralelní lince těch leckdy dráždivě rytmovaných struktur a rýmů (a že se někdy rozhodne jít do těch nejbánálnějších jako nic / plíc nebo rosou / kosou). V jedné básni se pak střetnou krutosti a nadávání s něhou: „*ozvěnou mrtvé něhy slabě proniknut*“. Jako by se tady skřípavě otáčel odkaz Máchův („*a nejde přežít bez lásky*“), stejně jako v těch kontrastech a schválnostech lze nahmatat třeba poetické zrna od Vladimíra Holana („*bolest, jen bolest utváří / a přimyká nás k účarí*“). Rachtá to tu a básník hledá, kam to zapadne, vzdoruje a hádá se, aby se pak – s vydechnutím – našlo smíření. Není to jednoduchá cesta a není vždy sdělná všem. Mám někdy vlastně dojem, že to Ondřej Hanus nechce pustit do jednoduchého vyslovení, že chce navzdory své lyrice mluvit tvrdošíjně a spíš nátlakově, s expresivní vervou a se zamlžováním a možná i zamlčováním toho hlavního. Viděl bych jeho jednotlivé básně i celou sbírku *Účarí* jako vrstvené závěsy na oknech, kdy tu a tam pronikne víc světla, možná zahledneme něco z okna samotného, aby nám došlo, že nejde ani tak o okno, ale o to, co je za ním. Leckdo má ale dojem, že zůstat v šeru za záclonou je ideální a že víc nepotřebuje. Vždyť Hanus ve svých básních dovede mluvit stejně dobře o závěsech, typech rámu v okně, o skle a o dění tam a tady před nebo za sklem... Otázkou je, jestli se my s ním rozhodneme také to okno otevřít, nebo jestli o tom celém zatím jen spolu se slovy a rýmy a strukturami přemýšlíme a láká nás to. Což mi na maličkou sbírku, kterou *Účarí* představuje, přijde jako velmi pěkné a dobré východisko, které může do budoucna fungovat jako odrazový můstek k dalšímu dobrodružství s poznatelnými a pořád zajímavými básněmi Ondřeje Hanuse.

Michal Jareš
Autor je literární kritik

MIXZÓNA

Třináct hodin lačnění. Základní trik pro regeneraci organismu. Co ještě „opravu“ těla urychlí?

Výrazná únava, horší vstřebávání živin, záživací obtíže, ale i větší riziko závažných onemocnění. To jsou jen některé důsledky nedostatečné regenerace organismu. Většina lidí se domnívá, že ke kvalitnímu nabití baterek potřebuje jen spánek. Osm hodin v posteli ale nemusí stačit, pokud tělo nedostane podmínky, které jsou pro regeneraci nezbytné. Které to jsou a jak kvalitně odpočít tělo měřit?

Regenerace není jen pasivní odpočinek po celodenním zápahu nebo sportovní výkonu, ale komplexní biologický proces. Při něm tělo obnovuje poškozené nebo opotřebované buňky a tkáně. Podílí se na něm řada vzájemně propojených mechanismů, včetně nervového, imunitního a hormonálního systému. Tyto systémy spolu neustále komunikují a ovlivňují odolnost organismu i jeho schopnost obnovy. Rychlost a kvalitu regenerace přitom ovlivňuje mnoho aspektů: od genetiky po výživu, spánek, fyzickou aktivitu i věk. Jednou ze základních podmínek je také fungování v rámci denních rytmů. „V lidském těle vše běží v cyklech. Když tomu jdeme naproti, můžeme se spolehnout, že když se vzbudíme, budeme odpočatí a to, co bylo poškozeno, bude pokud možno opraveno,“ říká v Longevity podcastu Hospodářských novin expert na kmenové buňky z Lékařské fakulty v Hradci Králové Tomáš Soukup s tím, že jedině tak může tělo ve správný moment začít produkovat melatonin, který dává tělu impuls, že přijde hluboký spánek. Ten je základem pro proběhnutí regenerace.

„Studie ukazují, že když chodíte v podobné časy spát a v podobné časy se budíte, tak tímto odpracujete přibližně 25 procent svého zdraví,“ dodává ještě lékař. Ten sám na sobě zkoušel, jak jeho tělo reaguje na různé podmínky. Výsledky ukázaly, že když je dobře odpočatý, zvládl i maraton a jeho tělo bylo druhý den po zátěži fit.

Zcela jiný výsledek přinesl test kombinující intervalový trénink, nezdravé jídlo a alkohol. Přestože šlo o trénovaného jedince, kombinace alkoholu a spánkové deprivace zcela vybila „tělesné baterie“ a variabilita srdečního tepu (HRV) se vracela k normálu neuvěřitelných šest dní. Z toho podle něj plyne jasné pravidlo: pokud plánujete pít alkohol, v ten den nesportujte. Sport je pro tělo fyzický stres a alkohol znemožní nezbytnou noční adaptaci, čímž se dramaticky zvyšuje riziko zranění, které se může projevit i několik dní poté kvůli nahromaděné únavě. A to samé platí pro následující den. Po alkoholu je tělo unavené, v noci dostatečně neregenuje, ale zaměřuje se primárně na odbourávání toxinů. Jít si druhý den za-

sportovat a brát to jako „odpuštěk“ tak není podle něj nejlepší řešení. Důležité je podle Soukupa i složení večere. Směrem ke spánku by měly v jídelníčku převažovat bílkoviny, které slouží jako stavební kameny pro noční opravy, zatímco sacharidy by měly jít do pozadí. Nadměrně sacharidová večere, například velká porce těstovin, může u některých lidí způsobit mělký spánek a tzv. mikrohalucinace, kdy mozek v noci neustále „šrotuje“

a člověk má pocit, že vlastně nespí.

Kromě pravidelného času, kdy člověk chodí spát, ke správnému nastavení denních hodin pomáhá podle Soukupa hlavně lačnění.

To správně synchronizuje vnitřní hodiny. Ideální

doba lačnění se pohybuje mezi 12 a 13 hodinami, což je meta, kterou lze dlouhodobě udržet a která prokazatelně podporuje imunitu a stabilizuje hormony. „Není to vstupenka do hubnutí. To studie opakovaně potvrzují. Skrze tento typ stravování pomůžete synchronizovat cirkadiánní rytmus. Je to něco, co vám dá režim, začátek a konec,“ říká Soukup s tím, že benefity tohoto způsobu stravování ukazuje mnoho studií. Jedna z nich – provedená na onkologických pacientkách – ukázala, že ženy, které dodržovaly lačnění, měly o 40 procent nižší recidivu oproti kontrolní skupině. „Je to jednoduchá věc, nijak neomezovaly stravu,“ dodává.

Radu má i pro lidi, kteří si svůj režim nabourají a poslední jídlo si dají mnohem později, než je jejich tělo zvyklé. „Nejlépeším řešením je hydratace a dodržení dvanáctihodinového okna bez jídla od posledního sousta. Odložte jídlo a pak si zajděte třeba až na brunch. To je nejlepší, co můžete pro tělo udělat. Pomůže mu to se znovu chytit rytmu,“ dodává. Přerušované půsty byly v minulosti velmi oblíbeným nástrojem na hubnutí. V poslední době se ale objevují studie, které ukazují, že pro redukci hmotnosti nemají žádný význam, což zmiňuje i Soukup. Pokud jsou půsty extrémní, mohou být dle mnohých studií i kontraproduktivní, protože vedou ke ztrátě aktivní svalové hmoty.

Jejich výhodou je kromě nastavení rytmů i proces takzvané autofagie, při kterém buňky recyklují poškozené proteiny a tím se omlazují. Ale i zde studie berou spíše zpátečku a říkají, že tento proces rozhodně nezačíná po osmi hodinách hladovění, jak se mnozí domnívají, ale mnohem později – až po zmíněných 12 hodinách. Důležitý je také takzvaný refeeding – tedy co tělu člověk nabídne po skončení půstu. Pokud po lačnění nedodáte kvalitní makroživiny, regenerační efekt se zmírní.

Michaela Ryšavá
Autorka je zástupkyní
šéfredaktora
a vedoucího
domácího oddělení
Hospodářských novin

HN

„Ale Jaroušek!“

„Jaroušek? Jaroušek? Ale já neznám žádného Jarouška.“

„Ovšem, že ho neznáš. Není to nikdo z našich přátel.“

Marta se podívala podezřívavě na svou přítelkyni. Helena bývala vždycky trochu romantická a výstřední.

„A kdy a kde ses s ním seznámila?“

„Kdy a kde?“ Helenina tvář nabyla snivého výrazu a její hlas zjhl. „Jednoho nedělního odpoledne před třemi měsíci. Z těžkých a nízkých mraků padal hustý déšť a do mého srdce

se vkrádal smutek. Cítila jsem se strašlivě osamělá. Ani jsem nevěděla dobře proč, ale řekla jsem si, že půjdu do biografu. Dnes vím, že to byl osud, ten mnohdy krutý a jindy laskavý osud, před jehož vůlí se všichni musíme pokorně sklonit. – Jistě znáš tu kouzelnou atmosféru, kdy světla v biografu zvolna pohasínají, kdy kůra žlutých mandarínků na podnosech prodavačů voní sluncem a dalekými zeměmi, kdy hlas prodavače eskyma v nás vyvolává čarovnou představu nekonečných sněhových plání, chladné jiskřících v polární záři...“

„Ehm, nechtěla by ses ještě trochu napít?“ zeptala se starostlivě Marta. Je to bolestné pomýšlení, napadne-li vás, že vaše dobrá přítelkyně byla stížena slunečním úžehem. Helena však byla tak ponořena do sladkých vzpomínek, že přeslechla Martinu uslechlou nabídku.

„...bylo to,“ pokračovala, „jako podivuhodný sen. A náhle se za mnou ozval hluboký, naléhavý hlas: ‚Slečno, nechtěla byste si sundat tu směšnou věc, kterou máte na hlavě? Rád bych za svoje povité peníze taky něco viděl.‘“

„Nějaký nevychovanec,“ řekla se zájmem Marta. Jako všechny ženy, nestrpěla ani ona, aby nějaký muž se vyjadřoval hanlivě o dámských kloboucích. „Vid?“

„Nevychovanec? Blázinku!“ Šťastný a zasněný úsměv neopustil Heleninu tvář.

„Nejbáječnější, nejúžasnější, nejrozkošnější, nejdokonalejší muž, jakého jsem kdy poznala! Jaroušek

a nevychovanec!“

„Ach, odpusť,“ řekla poněkud ironicky Marta. „Tak to byl tedy Jaroušek?“

„Ano, to byl Jaroušek.“

Helena přehodila nohu přes nohu a její hlas pozbyl na lyričnosti.

„To víš, že jsem klobouk nesundala a že jsme se hádali až do přestávky. Potom rozsvítili, my jsme se na sebe podívali a Jaroušek řekl trochu rozpačité: ‚Slečno, jíte ráda fondánové bombony? A já řekla: ‚Proč ne? A oba jsme se zasmáli a Jaroušek šel do bufetu a já se zatím napudrovala. Po přestávce si sedl vedle mne na prázdné sedadlo, aby mu můj klobouk nevařil. A po představení jsme se trochu procházeli, poněvadž už nepršelo. Ale tu jsem

se najednou podívala na hodinky: ‚Jeminkote, vykřikla jsem polekaně, ‚vždyť už je skoro půlnoc!‘

A Jaroušek řekl: ‚Uvidím vás zas někdy, slečno? Proč ne, řekla jsem, ‚nevadl-li vám můj klobouk. Tak to začalo.‘“

„Úžasný příběh.“

Helena nepostřehla v hlase své přítelkyně spodní posměšný tón.

„Vid. Bylo to báječné.“

„Myslím, že jsi hodně zamilovaná.“

„Hodně? Strašně, nemožné, nikdy bych byla netušila, že mohu tak prudce milovat, že mohu být tak neuvěřitelně šťastná. Jaroušek tak okouzluje, tak milý, tak rozkošný, tak mužný, tak hrdý, tak divoký, víš, Marto, někdy mi připomíná Korbeláře...“

M. BÍLÝ Už mě nemáš rád...

HUMORISTICKÝ ROMÁN

„...a devět je dvacet šest... ne, je dvacet sedm, a čtyři je třicet jedna a pět je třicet šest. To je šest a tři zbudou. Tři a jedna jsou čtyři a dva je šest a jedna je sedm... tak.

To je celkem sedm set šedesát šest korun... ne, to není možné... no ovšem, desetiiná tečka... tak... to je sedmdesát šest korun šedesát haléřů... Kriste pane, zase to nesouhlasí!“

Paní Marta Bedrnová si povzdlechla. Její znak vyčítavě spočinul na útržku pomákaného papíru se sloupcem čísle a na hromádce peněz, které ležely vedle. Mělo tu být dvacet tři koruny čtyřicet a bylo tu dvadřacet korun a deset haléřů. Proměnila přece stokorunu a nic jiného nekupovala... Nebo kupovala? Ne, nekupovala, někde ji dali špatně nazpět, někde ji ošidili. Nebo přece udělala chybu? Nebylo by věru divu! V tomhle červencovém parnu, kdy i mouchy dávají přednost rychlé sebevraždě na mucholapce před únavným létáním kolem lustru, by se mohl zmyšlit i pokladník Národní banky, natož někdo, komu počty byly vždycky jen o málo příjemnější než bolení zubů.

Paní Marta Bedrnová si znovu bolestně vzdychla, ukousla ještě kousek ohlodané tužky a sebrala všechnu energii, aby ještě jednou – mimochodem počtvrté – přepočítala své dnešní vydání. A bude teď počítat se shora dolů, a to by v tom byl čert...

Zvonek v předstíni ostře zazvonil. Jednou, dvakrát, třikrát. Pevné rozhodnutí svědomitě hospodynky přepočítat to tentokrát se shora dolů musilo být na chvíli odloženo.

Paní Marta Bedrnová unaveně vstala, přešla mátožně kuchyni do předstíne a podívala se špehýrkou. Sotva tak učinila, zachmuřený výraz její tváře zmizel. Prudce otevřela dveře.

„Nazdar, Heleno! To jsi ty?“

„Nazdar, Marto! To jsem ráda, že jsi doma. Jak se máš?“

Na prahu dveří stála stíhlá, tmavovlasá, asi šestadvacetiletá žena v bleděmodrém kostýmu a slameném klobouku.

„Pojď dál, Heleno, drahousku, ach, tobě to sluší, to se to ti šla Blažková? Nu, to se musí nechat, to se jí povedlo ohromně, snad tadyle to trošičku táhne, ne, ne, to se mi jen tak zdálo, jak ses otočila, je to bezvadné...“

„Myslíš? To jsem ráda. Víš, že na tebe vždycky dám.“

„Jak říkáš, bez chyby. Takový kostým jsi ještě neměla a mně ta ženská nikdy nic takhle neušla; dala jsem si k ní tu krásnou béžovou látku a ona mi to tak zvrzla, schválně ti to ukážu, ale teď ne, až potom, teď pojď a sedni si a povídej, kde jsi byla tak dlouho. Vždyť už jsem

té neviděla ani nepamatuju...“

Za tohoto typicky ženského hovoru, za který je nutno omluviti se všem vážným čtenářům mužského rodu, došly obě přítelkyně ruky v ruce do pokoje.

„Uf, to je horko,“ řekla vyčerpaně Helena, „dovoliš, sundám si klobouk.“

„Prosím. A posad se tadyle do křesla k oknu, já zatím udělám limonádu, to nás trochu osvěží.“

Marta a Helena byly dlouholeté přítelkyně. Pět let seděly vedle sebe v kanceláři firmy Dalbaba vdova a syn. Chodily spolu do divadel, biografů, jezdily spolu na výlety, navštěvovaly společně rytmickou školu. Měly společnou modistku a – jak už víme – také společnou švadlenu, z čehož je nad slunce jasnější, že nemohlo být lepších přítelkyní.

A snad by ještě dodneška bydlily spolu v podnájmu u paní Havrdové, kdyby se byl asi před třemi lety neobjevil mladý muž, který nabídl Martě nejen srdce, ale také manželství.

„Děkuju, drahousku,“ řekla Helena, když před ní postavila Marta vysokou sklenici sodovky s malinovou šťávou, a žíznivě se napila. „To mně udělalo dobře.“

„Chceš ještě jednu?“

„Ne, to stačí, děkuju. A teď si sedni, povím ti novinu, která tě jistě překvapí.“

„Tak spust!“

„Až si sedneš. Možná, že ti vypovědí kolena službu a mohla by sis ublížit.“

„Ty mě naplínáš, Heleno. Ale snad jsi nezapomněla, že mám dobré nervy a že jediná novina, která by mě mohla posadit, by byla ta, že ses vdala.“

Helena vyskočila.

„Jak...? Kdo ti to řekl? Jak to víš? Ty jsi...?“

„Co...? Cože? Marta litovala, že neposlechla a neposadila se. Musila se nyní opřít o roh psacího stolu. „Cože? Ty ses vdala?“

„Včera tomu bylo čtrnáct dní,“ řekla Helena vítězně. Byla potěšena, že její novinarka přece jen vyvolala předpokládaný účinek. „Nu, co tomu říkáš?“

Marta neřkala nic. Nemohla nic říci. Její hrdlo bylo staženo dojetím. V jejích očích se objevily slzy, jak se sluší u dobré přítelkyně, již dobrá přítelkyně oznámí tak radostnou zprávu.

A netrvalo dlouho, i v očích Heleniných se objevily slzy štěstí a radosti, neboť se tak děje vždy, je-li dojata a polnuta naše dobrá přítelkyně našim vlastním štěstím.

„Heleno!“

„Marto!“

„Drahousku!“

„Miliáčku!“

Několik vzkřů a několik nežných polibků uzavřelo tuto tklivou scénu, za níž je nutno opět, avšak již naposled, se omluvit všem čtenářům mužského rodu.

„Na mou duši, děvče, tys mě překvapila!“ řekla Marta – a zatímco si upravovala své husté plavé vlasy, krácela ke gauči, aby se posadila proti Heleně. „Ale pověz mi, proč jsi nevzala Bedřicha s sebou?“

„Bedřicha?“ zeptala se udiveně Helena, zatím co si upravovala své lesklé tmavé vlasy.

„Proč Bedřicha?“

„Nu, přece – nebo je to snad Karel? Heleno ty sis vzala Karla?“

Marta se užasle podívala na přítelkyni. Ale ta byla kupodivu chladná při vyslovení tohoto běžného mužského jména.

„Prosím tě, Karla!“

„Ne? Tedy Jiřího! Že mne to nenapadlo...“

„Hm! Jiřího! Já a Jiří, ty máš nápady!“

Marta vzrušeně vyskočila.

„Už vím. Ludvík je to! pamatuju se, jsme kdysi byli na Karlštejně – ty, já, Ludvík, Eman a myslím, že s námi byl ještě Filip – a ty a Ludvík jste nám na zpáteční cestě zmizeli a pak jste se vymlouvali, žeš ztratila nějaký zlatý špendlík...“

Helena potřásla odmítavě hlavou.

„Nikdy bych si nevzala člověka, jako je Ludvík.“

„Ne?“

Marta si zklamaně sedla.

„Ne,“ řekla neoblomně Helena. „Nikdy!“

„Ale pak... V Martiných očích se objevila nová naděje. „Pak to může být jenom Vojta. Ano,

už to mám: Vojta je to.“

Helena však znovu potřásla hlavou.

„Ani Bedřích, ani Karel, ani Jiří, ani Ludvík, ani Vojta, ale...“

„Ale...“

HISTORIE

Záříjová výročí středomoravského regionu

Před 60 lety - 3. září 1962 zemřel v brněnské nemocnici Msgre Prof. ThDr. František CINEK, katolický kněz a profesor dogmatiky na teologické fakultě v Olomouci, jedna z nejvýznamnějších osobností katolické církve.

Pocházel ze Stichovic u Plumlova, kde se narodil 20. 7. 1888. Školu vychodil v Mostkovicích a v r. 1908 maturoval na gymnáziu v Prostějově. Pak odešel do kněžského semináře v Kroměříži. V mládí byl ovlivněn uměleckým kruhem Karla Dostála-Lutinova a Josefem Florianem. Na velehradských unionistických kongresech se sblížil s A. C. Stojanem a stal se jeho předním spolupracovníkem a následně životopiscem. Po kněžském svěcení v r. 1912 působil jako studijní prefekt na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži. V r. 1917 získal doktorát z teologie a byl promován na teologické fakultě v Olomouci. V l. 1921-50 působil pedagogicky na bohoslovecké fakultě v Olomouci. V r. 1935 se stal profesorem dogmatiky na fakultě. Za nacistické okupace v r. 1942 byl zatčen gestapem a odsouzen ke čtyřem letům věznic. Prošel káznice v Německu a Polsku. Počátkem r. 1945 byl odeslán do koncentračního tábora Osterode v Sasku a pak do solných dolů ve Walbecku. Těžká práce velice podlomila jeho zdraví. V r. 1945 pracoval v kněžském semináři v Olomouci, byl zvolen děkanem fakulty a záhy v r. 1946 prvním prorektorem Univerzity Palackého. Za vlastenecké zásluhy byl vyznamenán Čs. válečným křížem a jmenován papežským prelátem. Po zrušení teologické fakulty (1950) byl nucen se stáhnout do ústraní. Vypomáhal v duchovní správě, na Sv. Hostýně a Velehradě, kde je také pohřben na Slavíně. Podzim života strávil na faře v Mostkovicích. Na svém kontě má přes 300 knih a odborných statí. Z nich je třeba jmenovat zejména: Arcibiskup Dr. Antonín Cyril Stojan (1933), K národnímu probuzení moravského dorostu kněžského 1778-1870 (1934), Velehrad víry. Duchovní dějiny Velehradu (1936). Hojně publikoval, a to v periodikách Akord, Apoštolů sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci, Časopis pro přátele liturgie v Praze, Časopis katolického duchovenstva v Praze, Časopis slovanských bohoslovců, Časopis vlasteneckého muzea, Hlídka Na hlubinu, Našinec a Život. Kromě mateřského jazyka, který pěstoval s významovou přesností a hlubokou básnickou pestrostí, ovládal němčinu, italštinu, francouzštinu a samozřejmě latinu a řečtinu. Od r. 1934 byl členem Družiny literární a umělecké a od r. 1936 i členem výboru DLU.

je zastoupena v galeriích a sbírkách v ČR i ve světě. Bylo o něm natočeno i několik filmů. Žije a pracuje v Sovinci. Jeho fotografie spojuje respekt k člověku, pokora a hluboké humanistické poselství.

Jubilantovi k významnému životnímu jubileu srdečně gratulujeme a přejeme zdraví i trvalý tvůrčí elán!

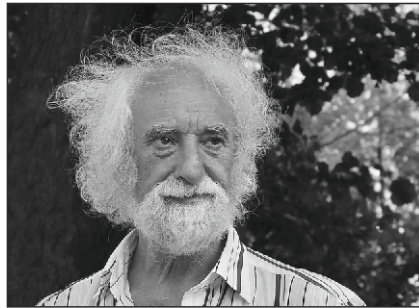
Před 40 lety - dne 16. září 1986 zemřel v Praze Karel SVOLINSKÝ, český malíř, vysokoškolský pedagog, ilustrátor.

Narodil se 14. 1. 1896 na Svatém Kopečku u Olomouce a do čtrnácti let žil v rodišti a v Lošově. Městanskou školu navštěvoval ve Velké Bystřici. Jeho babička a dědeček z tatínkovy strany bydleli v Radíkově. Vztah k rodnému kraji, hanáckému folklóru, se projevil v celém jeho díle. Studoval na pražské Uměleckopřemyslové škole, od r. 1945 působil na této umělecké škole sám jako pedagog. Byl členem Spolku výtvarných umělců Mánes a Sdružení českých umělců grafiků Hollar. Motivy pro svou tvorbu hledal především ve folklóru a přírodě. Kromě kresby se věnoval také volné a užitné grafice. Byl také scénografem a knižním ilustrátorem. V l. 1950-55 prováděl výzdobu olomouckého orloje a v témže období působil též jako scénograf v olomouckém divadle. Z hlediska botanického je nutno tvorbu Karla Svolinského ocenit výrazně pozitivně. Řadí se k autorům zlatého fondu české botanické ilustrace. Později jeho ilustrace použil také Jaroslav Petrbok ve své knize pro děti, nazvané Rostliny (1960). Na Slovensku ilustroval společně s Květoslavem Hískem i Malý atlas liečivých rastlín Ludmily Thurzové (1963). Dále ilustroval knihy i pro londýnské nakladatelství Spring Books a pro pařížské nakladatelství Grand.

Před 80 lety - dne 18. září 1946 zemřel v Olomouci ThDr. Josef Rostislav STEJSKAL, biskup Církve československé husitské.

Narodil se 27. 4. 1894 v Hostkovicích na Olomoucku. Střední školu studoval v Olomouci a r. 1914 absolvoval Slovanské gymnázium. Poté absolvoval bohosloveckou fakultu a stal se knězem římskokatolické církve. Po převratu vystoupil z katolické církve. V r. 1919 byl u vzniku Církve československé husitské, která byla vyhlášena r. 1920 v Praze. Stal se jedním z jejích průkopníků na Moravě. V r. 1920 byl i několik měsíců farářem ve Velkém Týnci, poté působil do r. 1921 ve Vacanovicích. Následně pracoval v olomoucké diecézi, kde pracoval jako tajemník patriarchy a vrátil se sem i po studiích v Paříži v r. 1924. V r. 1925 byl zvolen biskupem moravským, s působností i pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. V teologii Církve československé husitské hájil princip svobody svědomí a formuloval text Vyznání víry Církve československé. Byl redaktorem Náboženské revue. V době pařížského pobytu napsal studii Les Proces de Jean Huss.

Před 80 lety - 5. září 1946 se ve Vsetíně narodil prof. Mgr. Jindřich Štreit. dr.h.c., dokumentární fotograf, vysokoškolský pedagog kurátor výstav a organizátor kulturního života.

Dětství strávil na Valašsku, odkud se v r. 1956 přestěhoval s rodiči a sourozenci do obce Těchanov v podhůří Jeseníků. První podnět k fotografování dostal od otce v r. 1963. V témže roce maturoval na gymnáziu v Rýmařově a poté odešel do Olomouce na univerzitu. R. 1967 absolvoval PdF UP v Olomouci obor výtvarná výchova a studia zakončil první samostatnou výstavou fotografií. Poté pracoval jako učitel na ZŠ v Rýmařově, v l. 1968-82 byl ředitelem školy v Sovinci a později v Jiřkově. V r. 1982 byl z politických důvodů vězněn. Po propuštění z vězení nesměl učit. Zprvu pracoval v knihovně Okresního pedagogického střediska v Bruntále, po roce byl dispečerm Státního statku v Rýžovišti. Po sametové revoluci byl rehabilitován a pobýval v USA, ve Francii, Japonsku, Sibiři. Realizoval další projekty po celé Evropě. Od r. 1992 externě vyučuje na FAMU v Praze a na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě. Od r. 1972 se plánovitě věnoval zobrazování vesnického života. Soustředil se na portrét a romskou tematiku. V l. 1974-77 se věnoval studiu na Škole výtvarné fotografie v Brně. Jeho závěrečnou prací byla kolekce snímků z divadelního zákulisí. Kromě samostatných katalogů výstav lze jeho fotografie najít v monografiích a také jako ilustrace ve dvanácti Myšlenkách do kapsy (1992-1998). V r. 1999 dostal Cenu města Olomouce v oblasti výtvarné umění. V r. 2006 mu bylo uděleno státní ocenění Medaile za zásluhy I. Třídy. V r. 2009 byl jmenován vysokoškolským profesorem na Vysoké škole uměleckopřemyslové v Praze. V r. 2010 byl zvolen králem Majálesu UP v Olomouci. V r. 2014 mu udělila Umělecká rada Vysoké školy uměleckopřemyslové v Bratislavě čestný doktorát (dr.h.c.), a to jako jedinému fotografovi v Česku a na Slovensku. V r. 1919 byl prvním nositelem Ceny JANTAR za celoživotní dílo. V r. 2022 mu byla udělena cena Osobnost Moravskoslezského kraje. Při příležitosti Dne české státnosti 28. 9. 2023 obdržel v Senátu PČR za svou práci Stříbrnou medaili předsedy senátu. Ta je udělována významným osobnostem z řad vědců a umělců, sportovců a dalších veřejných činitelů. V r. 2025 obdržel od pořadatelů festivalu Neznámá země CENU KANTUTA za mimořádný přínos v oblasti poznávání a sblížování kultur světa. Realizoval více jak 1600 autorských výstav, mnoha kolektivních se účastnil. Je autorem 120 publikací a 117 katalogů. Jeho tvorba

Před 50 lety - dne 24. září 1976 zemřel v Prostějově Jan TRÍSKA, český akademický sochař, restaurátor a divadelní ochotník.

Pocházel z Pelhřimova, kde se narodil 4. 12. 1904. V mládí působil krátkou dobu jako herec u kočovné společnosti Slavinského. Tato činnost jej však nenadchla, raději kreslil a dělal s hlinou. Při divadelní štaci v Tršicích opustil společnost a šel pracovat do dílny tršického kameníka Čeňka Palíka, u kterého se učil řemeslu v l. 1921-23. Kameník rozpoznal Janův talent a umožnil mu získání tovaryšského listu. V Tršicích také vzniklo jeho první dílo, portrét jeho matky, která s ním žila. V r. 1924 působil v olomouckém ateliéru u Julia Pelikána. Po ukončení vojenské služby v r. 1926 se přihlásil na AVU do Prahy, kde navštěvoval medailérskou speciálku Otakara Španiela. V r. 1932 se vrátil na Moravu a trvale se usadil se svou ženou v Prostějově. V r. 1929 byl v Paříži a r. 1935 v Itálii. Zprvu se věnoval drobné plastice, zejména portrétní tvorbě, restaurátorské práci a stavbě nových pomníků. V l. 1932-43 byl členem Sdružení výtvarných umělců moravských v Hodoníně a od r. 1933 vystavoval své práce ve volném sdružení hanáckých výtvarníků pod názvem Rejsk. Souborně vystavil se svým bratrem Františkem (1901-75) v r. 1934 v Prostějově 39 prací. Jeho práce najdeme v Olomouci, Náměšti na Hané, Brně, Konici, Prostějově a Javoříčku.

Před 90 lety - dne 30. září 1936 se v Těšeticích narodila Božena FRANKOVÁ, učitelka a sbornistyně.

V r. 1956 absolvovala střední pedagogickou školu (zv. Fučíkovu) v Olomouci. Poté začala učit ve Velké Bystřici. Od r. 1967 učila na ZŠ Komenium v Olomouci. Na všech školách, kde působila, vedla dětský pěvecký sbor. Od dětství byla členkou několika pěveckých sborů. Velký vliv na její celoživotní lásku k lidové písni měli už na střední škole profesori Josef Vaca (1904-66) a Ladislav Daniel (1922). V l. 1962-88 byla členkou Pěveckého sboru olomouckých učitelů. V l. 1987-2002 působila ve folklórním souboru Týnečáci jako sólistka, od r. 1996 jako sbornistyně.

Jubilantce srdečně gratulujeme a přejeme pevné zdraví a trvalý tvůrčí elán!

Rubriku sestavila Hana Ševčíková

LIDOVÉ OKÉNKO

Jak se v minulosti proměňovala školní docházka

Zatímco dnes přijímají děti i rodiče prázdniny a zářijový návrat do školních lavic jako samozřejmý rytmus roku, z historického pohledu nebylo datum 1. září ani povinné vzdělávání zdaleka samozřejmostí. Nahlédneme do historie a připomeňme si, jak vypadala školní docházka v 18. a 19. století.

Klíčový mezník v historii našeho školství představuje rok 1774, kdy císařovna Marie Terezie vydala Všeobecný školní řád. Ačkoliv se často uvádí, že tím byla zavedena **povinná školní docházka**, z právního hlediska šlo spíše o vyjádření přání panovnice, aby rodiče posílali do škol děti ve věku od 6 do 12 let. Hlavním cílem panovnice i jejích poradců nebylo vychovat z poddaných vědce, ale zajistit základní gramotnost, loajalitu k monarchii a hospodářský užitek pro stát. Na venkově se **počátek školního roku**

po dlouhou dobu přizpůsoboval zemědělským pracím. V oblastech zaměřených na pěstování obilí začínala výuka dříve, zatímco v bramborářských regionech až po dokončení podzimní sklizně – nejednou teprve v listopadu. Pravidelný začátek školního roku na 1. září a pevně stanovené prázdniny v červenci a srpnu byly plošně zavedeny až v období první Československé republiky v roce 1925. Organizace školního dne na vesnicích rovněž podléhala specifickým podmínkám. Žáci z přilehlých osad do školy docházeli mnohdy dlouhé kilometry pěšky. Vzhledem k nepřítomnosti školních jídelen či družin musely děti trávit polední pauzy bez teplého jídla, pokud jim pomoc neposkytly místní charitativní spolky či mecenáši, kteří přespolním dětem zajišťovali alespoň teplou polévku. Konec vyučování se tak nezřídka protáhl

až do pozdního odpoledne.

Také **počet žáků** ve třídách se výrazně lišily od dnešních standardů. V prvních desetiletích po tereziánské reformě nebylo výjimkou, že v jediné místnosti sedělo u jednoho učitele osmdesát nebo i sto dětí různého věku. Výuka za takových podmínek vyžadovala přísnou kázeň, k níž učitelé běžně používali fyzické tresty a rákosku. Přestože byly tělesné tresty v roce 1870 oficiálně zakázány, v praxi se v mnohých školách uplatňovaly i nadále.

Psací potřeby byly rovněž velmi prosté. Vzhledem k vysoké ceně papíru a inkoustu žáci používaly břídlivé tabulky s rýtkem, které se daly po zapsání smazat. Papírové sešity se začaly ve větší míře prosazovat až ve druhé polovině 19. století, přičemž jejich úprava a čistota byly na vysvědčení samostatně hodnoceny.

Školství v 18. století **nebylo bezplatné**. Rodiče platili učiteli drobný týdenní poplatek, zvaný podle dne výběru sobotáles. Na venkově se často platilo v naturáliích – chlebem, vejci, moukou či palivovým dřívím na zimu. Vzhledem k tomu, že tyto příjmy k obživě nestačily, museli učitelé vykonávat vedlejší činnosti: působili jako kostelníci, varhaníci, obecní písaři nebo obhospodařovali školní políčka. Bezplatné základní vzdělávání přinesl až Hasnerův zákon v roce 1869.

Tento říšský školní zákon představoval **zásadní reformu**. Mimo jiné uzákonil povinnou osmiletou školní docházku pro chlapce i dívky, zrušil platby školného ze

strany rodičů a přenesl financování učitelských platů na stát. Došlo rovněž k modernizaci učebních osnov. Původní výuku zredukoval na čtení, psaní, počty a náboženství doplňovaly nové předměty: jazyk vyučovací (mluvnice, čtení a sloh – český či německý podle regionu), reálie a nauky (zeměpis, dějepis, přírodopis a fyzika), estetické a praktické obory (kreslení, zpěv a ruční práce – vyučované zejména pro dívky) a tělocvik, nově zavedený předmět zaměřený na fyzický rozvoj mládeže.

Vysvědčení z té doby měla formu slavnostního archu. Hodnotil se nejen prospěch v jednotlivých předmětech, ale také mravnost (chování), píle a úprava písemných prací. Známky byly formulovány slovně a pro platnost dokladu byl vyžadován kromě podpisu učitele také podpis místního školního dozorce (často místního faráře) a rodičů.

Cesta k dnešní podobě školství byla dlouhá a složitá. Důraz na vzdělání, který byl v našich zemích postupně budován od 18. století, položil základy pro vysokou gramotnost a kulturní úroveň naší společnosti. Při vstupu do nového školního roku si tak můžeme připomenout, že školní docházka, kterou dnes vnímáme jako samozřejmost, byla výsledkem staletého vývoje a úsilí mnoha generací učitelů a zákonodárců.

(Zpracováno podle historických pramenů a podkladů Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze.)

Vendula Vránová
Autorka je archeoložka

ARCHEOLOGICKÁ AKTUALITA

Staroegyptské princezny s lukem v ruce

Kdybychom se vrátili v čase do starověkého Egypta před téměř 4 000 lety, očekávali bychom, že královské princezny žily v luxusu, hýčkány služebnictvem a bez jakékoliv fyzické námahy. Nový přírodovědný výzkum kosterních pozůstatků z Dahšúru však přinesl překvapivé odhalení: staroegyptské princezny nebyly jen pasivními ozdobami dvorů, ale intenzivně se věnovaly fyzickým aktivitám a střelbě z luku.

V letech 1894 až 1895 objevil francouzský archeolog Jacques de Morgan v Dahšúru (nedaleko slavných pyramid) hrobky krále Hora a několika princezen z období Střední říše (cca 1850–1700 př. n. l.). Tyto kosterní pozůstatky byly po dlouhá desetiletí uloženy v dřevěných bednách v suterénu Egyptského muzea v Káhiře.

Až nedávno se k nim vrátila mezinárodní skupina bioarcheologů pod vedením Dr. Zeinab Hashesh. S využitím nejmodernějších metod – od osteologického vyšetření a rentgenu až po chemickou spektroskopii – podrobili kosti důkladné analýze.

V hrobkách princezen Ita, Khenmet, Itaweret a Noub-Hotep se v minulosti našly zbraně – luky, šípy, dýky či palčáty. Egyptologové si dlouho mysleli, že šlo jen o symbolické předměty připravené pro náboženské obřady v posmrtném životě. Biologické stopy na kostech princezen však vyprávějí úplně jiný příběh. Svaly zanechávají na kostech v místech svého uchycení výrazné rýhy a hrboly, pokud jsou pravidelně a intenzivně namáhány. Unikátní výzkum ukázal, že princezna Noub-Hotep měla výrazné

zhrublé a vyvinuté svalové úpony na kostech předloktí a prstů pravé ruky, a dokonce docházelo ke zakřivení její druhé zápěstní kosti. Jde o typické biomechanické změny způsobené silným úchopem a opakovaným napínáním tětiny luku. Obdobné stopy po lukostřelbě a držení zbraní (dýk a palčátů) odhalil výzkum i u princezen Ita a Itaweret. Podle výsledků provedené analýzy víme, že ani královský původ neochránil panovnický před zdravotními útrapami a zraněními. Analýza odhalila, že faraon Hor v dětství trpěl nutričním stresem či infekcemi (známky chudokrevnosti na lebce). Během života utrpěl zranění hlavy a úraz palce na ruce, ale kosti se mu dokonale zhojily. Princezna Itaweret zase přežila zlomeniny dvou žeber a kostí na chodidle.

Překvapující je absence infekcí či nesprávného srůst zlomených kostí. To dokazuje, že starověcí egyptští lékaři dokázali zlomeniny velmi účinně napravit, dlahovat a léčit, což odpovídá unikátním chirurgickým poznatkům zachovaným ve starověkých papyrech.

Antropologická měření objevila u všech zkoumaných členů rodu stejné vzácné genetické a vývojové odchylky – například vrozené rozštěpy a asymetrická spojení obratlů páteře. Tyto biologické znaky potvrzují, že šlo o blízké pokrevní příbuzné.

Rovněž zajímavé výsledky přinesla chemická analýza černé pryskyřice zachované na kostech. Pomocí infračervené spektroskopie vědci zjistili, že těla nebyla balzamována jen obyčejným tukem, ale drahou směsí kadidla a jalov-

cové pryskyřice (z jalovce červenoplochého). Tyto suroviny se v Egyptě nevyskytovaly a musely se dovážet ze středomoří či jiných afrických oblastí (z bájně země Punt).

Výzkum z Dahšúru nám ukazuje, že historie bývá často pestřejší, než si představujeme v učebnicích. Staroegyptské princezny nebyly jen pasivními postavkami na faraonském dvoře, ale ženy, které aktivně trénovaly

fyzické dovednosti, ovládaly zbraně a podílely se na dvorních či náboženských rituálech. Moderní vědy tak dokážou i po čtyřech tisících letech vdechnout starým kostem nový život a vyprávět nám jejich skutečné příběhy.

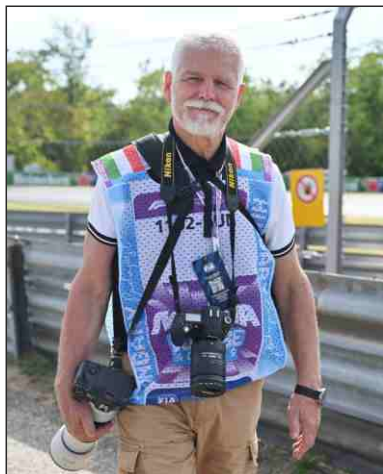
Vendula Vránová
Autorka je archeoložka

A - dýka princezny Ita; B - šípy princezny Noub-Hotep

KAPSÁŘ

Prezident Petr Pavel se víkendové Velké ceny Maďarska formule 1 zúčastnil jako akreditovaný fotograf. Na Hungaroringu se setkal i s maďarským premiérem Péterem Magyarem.

Británie dodrží veškeré závazky, které Ukrajině dala, řekl nový britský premiér Burnham ukrajinskému prezidentovi Zelenskému při jejich setkání. Burnham dodal, že není „náhodou“, že ukrajinský prezident je jeho prvním zahraničním hostem od nástupu do úřadu, a že tímto krokem chce zdůraznit pokračující podporu vlády pro Kyjev za jeho premiérského působení.

Polovina stanic v úterý 4. srpna překonala či dorovnala svůj absolutní teplotní rekord. V Plzni-Bolevoce naměřili 41,5 stupně. Přes 40 stupňů bylo na 12 místech.

Neobvyklý krok ministerstva zahraničí, které zamezilo novinářce Deníku N Zdislavě Pokorné účast na tiskové konferenci, vzbudil velký rozruch. Kromě jiného i anonymním odůvodněním, kterým rezort své rozhodnutí hájil. Toto odůvodnění pochází přímo od Petra Macinky. Sám ministr to nepopírá, místo toho na Deník N dále útočí. Vysoce postavené zdroje z diplomacie potvrdily, že Macinka je autorem formulace označující redakci za „alternativní média a konspirační blogy“.

Britský premiér Andy Burnham přivezl ukrajinskému prezidentovi Volodymyru Zelenskému ke Dni nezávislosti jeho země dárek, na který dlouho čekal: přislíbil mu dokumentaci k výrobě raket SCALP – řízených střel dlouhého doletu, před kterými se v bezpečí nemůže cítit ruský Kursk ani Voronež. Jen do Kremlu raketa nedoletí.

19. srpna 2026 se uzavřela životní cesta významného českého historika, historického demografa, úspěšného a oblíbeného vysokoškolského pedagoga a laskavého člověka Eduarda Maura. Zkušeného badatele, který českou historiografii obohatil o celou řadu výrazných titulů. Celým svým vědeckým životem dokazoval často zapomínanou pravdu, že v historickém výzkumu neexistují malá témata.

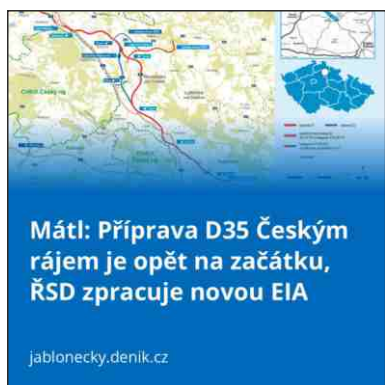

Íránské ozbrojené síly zařadily na seznam svých vojenských cílů několik perskojazyčných médií sídlících v zahraničí, včetně stanice Radio Farda. Tu provozuje americká stanice Rádio Svoboda / Rádio Svoboda (RFE/RL), která sídlí v Praze.

Sporná novela upravující sestavování veřejných rozpočtů bude platit. Sněmovna přehlasovala koaliční většinou veto prezidenta Petra Pavla. Zadlužení obyvatel ČR v 1. pololetí vzrostlo meziročně o 16 procent na 4,43 bilionu Kč. Nesplácený dluh stoupl o desetinu na 37,2 miliardy Kč.

Ukrajinský prezident Volodymyr Zelenský udělil jedno z nejvyšších státních vyznamenání majiteli společnosti SpaceX Elonu Muskovi. Vyznamenání od Zelenského získal za „výjimečné osobní zásluhy za ochranu lidských životů a rozvoj vztahů mezi Ukrajinou a USA“.

Příprava dálnice D35 Českým rájem je opět na začátku, Ředitelství silnic a dálnic musí znovu nechat posoudit dopady stavby na životní prostředí v ceněném území. Původně měla stavba začít v roce 2029, teď dokumenty RSD počítají se zahájením v roce 2033. Generální ředitel RSD Radek Mátl ale i tento termín považuje za příliš optimistický. Do obecních voleb jde letos 190 153 kandidátů, oznámil Český statistický úřad. Počet kandidátů je o zhruba 5000 nižší než při minulých komunálních volbách před čtyřmi lety.

Záchranné práce po katastrofální povodni na nepálsko-tibetské hranici komplikuje pokračující déšť a okolní podmínky. Sesuv bahna v tibetském okrese Gyirong je hluboký 1,5 metru a brání těžší záchranné technice v pohybu, nehledě na úzké horské silnice. Potvrzeno je nejméně 160 mrtvých, přes tisíc lidí včetně mnoha zahraničních turistů se pohřešuje.

V 97 letech zemřela Jajoi Kusama, legendární mistryně japonské avantgardy. Kusama patřila k nejvýraznějším tvůrcům současného světového umění; kromě toho byla napříč světem velmi populární a komerčně úspěšná.

Šéf americké CIA John Ratcliffe během nečekané návštěvy Moskvy varoval ruské představitele, aby neeskalovali konflikt proti Severoatlantické alianci, zejména proti Estonsku, Litvě a Lotyšsku. Informoval o tom list Politico s odkazem na tři osoby obeznámené se situací,

podle nichž Ratcliffe také na Rusko vyvinul tlak, aby omezilo vojenskou a ekonomickou podporu Íránu.

Moderátorka ranní show Dominique Dillonová je matkou dvou malých holčiček a péče o ně jí dává docela zabrat. Na konci července ji tak kolegyně i diváci mohli zahlédnout, jak si přímo ve vysílání na chvíli zdřímla. Od zaměstnavatele i veřejnosti se jí však dostalo značné podpory.

Tenisté Jakub Menšík a Karolína Muchová vyhráli smíšenou čtyřhru na US Open a získali premiérový grandslamový titul. Ve finále v New Yorku porazili italsko-švýcarský pár Flavio Cobolli, Belinda Bencicová 6:3, 1:6, 10:6. Duel proti nasazeným čtyřkám vyhráli za hodinu a 13 minut a získali také prémii v hodnotě jednoho milionu dolarů.

Nechutné scény se odehrály po odvetě play off Ligy mistrů mezi Lyonem a Fenerbahce, které díky výhře 2:1 postoupilo do hlavní fáze soutěže. Všechno odstartovaly provokace hostujícího Mattéa Guendouziho směrem k fanouškům Olympique, které vyústily v potyčku mezi týmy na trávníku, následně při odchodu do kabin napadl Guendouziho trenér brankářů domácího týmu. Vzápětí se rozpoutala hromadná rvačka. Incident bude mít dohru u disciplinární komise, očekávají se vysoké tresty pro kluby i hráče.

Petr Hanuška

Moravská filharmonie Olomouc
mfo.cz

Koncerty září 2026

Srdečně vás zveme také na říjnové koncerty:

3.-17.9. 19.00 Chrást, sv. Morice 58. Mezinárodní varhanní festival Olomouc	20.10. 19.00 Reduta RI / Klavírní recitál Miroslava Sekery Virtuózní hravost, hluboká zádušnost i široká paleta klavírního zvuku v interpretaci Miroslava Sekery rozetní kompozice Josepha Haydna, Fryderyka Chopina a vzácné uváděného českého autora Gáborína Kleina.
7.9. 19.00 Svatý Kopeček u Olomouce Koncert pro Klíč Ravel, Saint-Saëns, Čajkovskij	28.10. 19.00 Reduta MI / Slavnostní koncert ke Dni vzniku samostatného československého státu Den vzniku samostatného československého státu plovíme oblíbenými opusy známých českých skladatelů. V duchu tohoto významného státního svátku vystoupí po boku Moravské filharmonie Olomouc výrazní interpreti z České i Slovenské republiky. Solovité partu v koncertu Ericha Wolfganga Korngolda se ujme houslový virtuózní lídr Vědlička, známý pro svůj živý temperament a brilantní interpretační techniku. Moravskou filharmonii povede slovenský dirigent a houslista Maros Petokár; původem z Košic. Publiku naplní Olomouckým krajem natibedně své pojetí symfonie č. 6 Antonína Dvořáka ovlivněná zpívajícími mnohohlasmi, rytmickejší životní a barevným orchestrálním zvukem. Tato symfonie nikdy byla označována za „českou“ a svým vznikem patří do Dvořákovy tzv. slovenského období, o čemž svědčí také časté ohlasy české lidové hudby.
24.9. 19.00 Reduta AI / Hudební monument: Faustovská symfonie Högström, Schumann, Liszt	30.9. 19.00 Reduta CI / The Backwards. Beatles Symphonic The Beatles

Koncerty MFO se konají za podpory:

Gén. partner MFO:

Hl. partner MFO:

jablonecky.denik.cz

Září v Moravském

3. čt	19:00	Královny / Sedmička	R. Vencí, M. Doleželová	Činohra
4. pá	19:00 P	Čert a Káča / Premiéra	A. Dvořák	Opera
5. so	19:00 X	Čert a Káča	A. Dvořák	Opera
6. ne	09:00	Hrdináček / Sedmička		Miminí divadlo
	11:00	Hrdináček / Sedmička		Miminí divadlo
	14:30 NO	Chvilky / Senioři -30% / Senior TAXI	B. Parkanová	Činohra°
8. út	19:00 B	Kati	M. McDonagh	Činohra
10. čt	15:30	Dramatické studio / KEC		Workshop
	19:00 D	Láska mezi nebem a zemí	P. Valentine	Činohra
11. pá	19:00	Dokud nás lež nerozdělí / Sedmička	J. DiPietro	Činohra
13. ne	10:00 RPP	Kráska a zvíře / Baletní studio při MDO / Výtvarné dílny ve foyer		Balet
	14:00 OPP	Kráska a zvíře / Baletní studio při MDO / Výtvarné dílny ve foyer		Balet
14. po	19:00 K	Koule	D. Drábek	Činohra
15. út	09:30	Mimi dílna - Babí léto / Sedmička		Workshop
	19:00 L	Tosca / Dramaturgický úvod od 18:15 hod. / Senioři -30% / Senior TAXI	G. Puccini	Opera*
	19:00	Když se zhasne / Sedmička	R. Vencí, M. Doleželová	Činohra°
18. pá	19:00 V	Don Giovanni / Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	W. A. Mozart	Opera*
20. ne	14:00	Komunikační workshopy: neverbální komunikace / KEC / Arter -50%		Workshop
	16:00 YO	Královský dvůr / Skrytá tajemství / Rodinné divadlo	W. Kilar, P. Glass	Balet
		King's Court / Hidden Secrets		
21. po	19:00 A	Don Giovanni / Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	W. A. Mozart	Opera
	19:00	Jejich sestra / Sedmička	M. Šinkovský	Činohra
23. st	19:00	Zvoník u Matky Boží	V. Hugo	Činohra
25. pá	19:00	Noc na Karlštejně / K. Svoboda, J. Štaidl, E. Krečmar, Z. Podskalský, Z. Podskalský ml.		Muzikál
26. so	10:00	Poznejte zblízka divadelní profesi: garderoba		Workshop
	16:00 ZO	Královský dvůr / Skrytá tajemství	W. Kilar, P. Glass	Balet
		King's Court / Hidden Secrets		
27. ne	19:00	Čert a Káča / Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	A. Dvořák	Opera
29. út	17:00	Divadelní kurz pro dospělé na pokračování / Sedmička		Workshop
	19:00	Hello, Dolly!	M. Stewart, J. Herman	Muzikál
30. st	19:00 C	Čert a Káča	A. Dvořák	Opera

* v italském originále s českými a anglickými titulky
° představení bez přestávky

www.moravskedivadlo.cz
tel.: 585 500 500

divadle Olomouc

